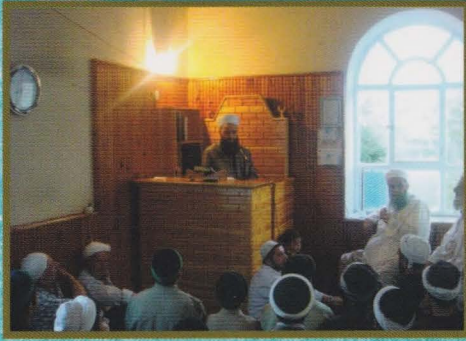

Kasr-ı Arifan®

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

İCÂZETLER, SILA-İ RAHİMLER, SOHBETLER VE ZİYARETLERLE DOLU DOLU GEÇEN BİR KARADENİZ SEYAHATI

Arifan Ailesi Olarak Alvarlı Efe Hazretleri'ne Âit Olan:

Mevla bizi afvede,
Gör ne güzel 'ıyd olur.
Cürm-ü hatâlar gide,
Bayram o bayram olur.

Can bula Cânânını,
Bayram O Bayram ola.
Kul bula Sultanını,
Bayram O Bayram ola.

Hüzn-ü keder defola,
Dilden hicap ref ola,
Cümle günah afvola,
Bayram o bayram ola.

Dizeleriyle Fıtr Bayramınızı **Tebrik Ederiz.**

26 İMÂM-I RABBÂNÎ AHMED SİRHİNDÎ

■ Doç. Dr. NECDET TOSUN

40 OSMANLI'NIN İSLAMİYET'E HİZMETİ

■ KEMAL ARKUN

ennet kapılarının ardına kadar açıldığı, cehennem kapılarının sımsıkı kapatıldığı ve şeytanların da zincirle revurduğu Ramazan-ı şerif ayını uğurladık.

Tabi Ramazan-ı şerif ayı bambaşkaydı, camiler dopdolu capcanlıydı. Her akşam vaazlar sohbetler oluyor, huşuyla huzurla teravih namazları kılınıyordu. Her günü ve gecesi bambaşka bir manevi atmosfer içinde geçiyordu.

Fakat Ramazan-ı şerif ayı gidince maalesef o manevi hava da, camilerimizdeki o canlılık da beraberinde gitti.

Peki, o manevi havayı şimdi bulamıyoruz diye ibadet ve taati terk mi edeceğiz?.. Ramazan ayı geçip gitti diye, gömlek çıkarır gibi ibadet hayatını çıkarıp gaflet gömleğini mi giyeceğiz?.. Elbette hayır!.. Ramazan-ı şerif ayında doldurduğumuz o manevi bataryalarımızla, elde ettiğimiz o manevi enerjiyle on bir ay yolumuza devam edeceğiz inşallah. Rabbim iman üzere, İslam üzere daha pek çok Ramazan-ı şerif aylarına ulaşabilmeyi cümlemize nasip eylesin. Geride bıraktığımız Ramazan-ı şerif ayını da bizlerden razı, şefaatine nail eylesin. Amin!..

Allah dostları, Ramazan-ı şerif ayı geçtikten sonra altı ay: "Ya Rabbi! Ramazan ayında yaptığımız ibadetlerimizi kabul eyle!" diye, dua edermişler. Evet Ramazan-ı şerif ayında oruç tutarak, teravih namazları kılarak, zekat, fitre vererek mukabele okuyarak bir çok ibadetleri yapmak nasip oldu el-hamdülillah. Ama acaba bu yapılan ibadetler kabul oldu mu olmadı mı?..

Büyükler bu konuda bize bir ölçü vermişler ve şöyle buyurmuşlar: "Ramazan-ı şerif ayında tutulan orucun kabul olunup olmadığı bayramdan sonra belli olur. Eğer kul bayramdan sonra ibadet ve taata devam ederse, onun orucu kabul olunmuştur. Değilse reddolunmuştur."

Demek sadece Ramazan-ı şerif ayında ibadet edip, senenin diğer on bir ayında ibadetin tarafına bakmamak, caminin semtine dahi uğramamak ibadetlerin kabul olmadığına delalet ediyor. Öyleyse kul olarak bizler, Ramazan-ı şerif ayında olduğu gibi şimdi de yani Ramazan bayramından sonra da ibadet etmeye, salih ameller işlemeye gayret etmeliyiz.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir Hadisi şerifte şöyle buyurmuştur:

"Amellerin en efdali, (az da olsa) devamlı olanıdır."

Demek ki her konuda olduğu gibi ibadette de istikrar çok önemli. Yani Ramazan-ı şerif ayında ibadet et sonra yat, bu hiç uygun değil. Veya bir gece aşka gelip sabaha kadar teheccüd kıl sonra hiç kılma, bu olmaz. Az da olsa, devamlı yapılan bir ibadet Allah katında çok kıymet kazanıyor. Öyleyse Ramazan ayı geçmiş olsa da namazlara, Kur'an okumaya, oruç tutmaya devam edeceğiz. Peki oruç bitmedi mi?.. Farz oruç bitti ama nafile oruç elbette tutacağız. Zira bu nefsi başıboş bırakmaya gelmez. Evet farz olan Ramazan orucu bitti ama içinde bulunduğumuz Şevval ayında da nafile olarak tutulan oruç var. Bu oruç halk arasında "altı gün orucu" diye bilinir. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bu orucu tutmamızı bizlere tavsiye etmiş ve buyurmuştur ki:

"Her kim Ramazan orucunu tutar sonra peşinden Şevval ayından da altı gün oruç tutarsa, bütün sene oruç tutmuş gibi olur."

Bu nasıl oluyor? Çünkü ibadetler on misli katlanıyor. Nitekim Mevla Teala: **"Her kim bir haseneyle gelirse, onun on misli sevap vardır."** buyurdu.

Dolayısıyla Ramazan ayı orucu, on aya karşılıktır. Şevval'de tutulan altı günün on misli de, altmış gün yani iki ay olur. Böylece bu şekilde oruç tutan kimse bütün sene oruç tutmuş gibi sevap kazanır. Ayrıca bu orucu tutmakla "Ya Rabbi! Ramazan orucu tutmaktan bıkmadık." mesajı da vermiş oluyoruz.

Az bir gayretle, Mevla Teala bizlere çok büyük kazançlar lütfetmiş. Hazır sıhhatimiz

yerinde iken, elden ayaktan düşmeden bu fırsatları değerlendirmeye gayret edelim inşallah.

Ramazan-ı şerif ayında kazandığımız o güzel alışkanlıkları bütün seneye, hatta bir ömre yayalım, hayatımızın sonuna kadar ibadet ve taat üzere olup, istikametten ayrılmayalım.

Bu vesileyle hepinizin Ramazan-ı şerif Bayramınız mübarek olsun. Mevla Teala

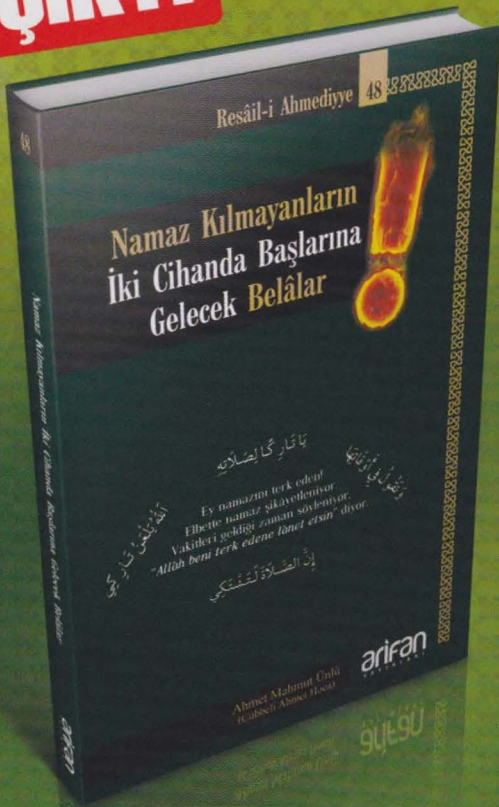
cümlemizi mağfûrîn zümresine ilhak eyleyip, daha nice Bayramlara sevdiklerimizle beraber sıhhat ve afiyet içerisinde ulaşabilmek nasip eylesin.

Fi emanillah!

YENİ

NAMAZ KILMAYANLARIN İKİ CİHANDA BAŞLARINA GELECEK BELÂLAR

ÇIKTI

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

arifan
YAYINLARI

Sipariş Hattı

444 18 10

04

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

İCÂZETLER, SİLA-İ RAHİMLER, SOHBETLER VE ZİYARETLERLE DOLU DOLU GEÇEN BİR KARADENİZ CEVALATI

18

MURAT SOYDAN

MEVLÂNÂ'DAN ESİNTİLER

26

DOÇ. DR. NECDET TOSUN

İMÂM-I RABBÂNÎ AHMED SİRHİNDÎ

30

KEMAL ARKUN

OSMANLI'NIN İSLAMİYET'E HİZMETİ

34

ALİ EREN

DEVİR VE İSKÂT-I SALÂT MESELESİ

38

ALİ KARA

İLİMSİZ - REFOMCULARIN FETVALARINDAN BİRİ!!!

EYLÜL 2011

Yıl 5 Sayı 48

ISSN: 1307-7902

Arifan Yayın Film Adına
İmtiyaz Sahibi

Beyzade Prodüksiyon

Genel Yayın Yönetmeni

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Genel Koordinatör

Fatih ARAZ

MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

40

"ADAM OLMAK"
CİNSİYET MESELESİ DEĞİL,
BİR ŞAHSİYET ve DURUŞ MESE-
LESİDİR

44

ADEM ŞENER
CEMÂATLE NAMAZ

48

ALİ ULVİ UZUNLAR
YAZ DİNLENMESİ (TATİL)
DİN EĞİTİMİ VE AİLE ÇARESİZLİĞİ

50

SALİH MEMİŞOĞLU
CİNLERDEN KORUNMA YOLLARI

52

**CÜBBELİ AHMET
HOCA**

FIKHİ SUALLERİNİZE
CEVAPLAR

54

**AHMET MAHMUT
ÜNLÜ**

DUALAR VE ZİKİRLER

**5. YILA ÖZEL İlk 5.000 Kişiyeye
5 Aylık e-Dergi Aboneliği Ücretsiz!**

444 18 10 Nolu müşteri hattını arayan ilk 5.000 okuyucumuza 5 aylık www.arifan-e-dergi.com aboneliği hediye ediyoruz.

DİKKAT! HESAP NUMARALARIMIZ DEĞİŞMİŞTİR
LÜTFEN ÖDEMELERİNİZDE ABONE İSMİNİ BELİRTMEYİ UNUTMAYINIZ!

Görsel Tasarım

Yasin İNCE

Temsilci İrtibat

0212 521 93 92

Abone Dağıtım

Beyzade Yayınları

Tel: 444 18 10

Adres

Arifan Yayınları

Defterdar Mah. Meşatlık Sk. No: 8
(Halk Ekmek Fabrikası Yanı) Eyüp/İST.

Tel: 0212 521 93 92

Faks: 0212 534 43 75

www.arifandergisi.com

bilgi@arifandergisi.com

şikayet: sikayet@arifandergisi.com

Yayın Türü

Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri

7 Renk Matbaa

*Dergimizde yayınlanan yazıların,
reklamların sorumluluğu yazarına ve
reklam sahibine aittir.

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)

72,- TL

Yurt Dışı Abonelik Bedeli (Yıllık)

72,- Euro

Abonelik İçin Banka Hesap Noları

Beyzade Prodüksiyon adına

Bank Asya (Fatih Şb. Şube kodu: 22)

TL IBAN: TR32 0020 8000 2202 8166 1000 01

EUR IBAN: TR75 0020 8000 2202 8166 1000 03

USD IBAN: TR05 0020 8000 2202 8166 1000 02

Posta Çeki

Bütün PTT şubelerinden **640 14 25** Nolu
Posta çeki hesabına abonelik ücretlerinizi yatı-
rabilirsiniz

İCÂZETLER, SILA-İ RAHİMLER, SOHBETLER VE ZİYARETLERLE DOLU DOLU GEÇEN BİR KARADENİZ SEYAHATI

Cübbeli Ahmet Hoca Baba Ocağı Görel'e

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi 23 temmuz cumartesi günü Trabzon'a iner inmez ilk önce baba ocağı Görel'e doğru hareket etti. Görel'e varmadan önce yol üstünde bulunan Çavuşlu'ya uğrayan **Hoca Efendi** ilk olarak Çavuşlu Beldesi'nin merkezinde bulunan ve babaannesesi **Fethiye Hanım** (Rahmetullâhi Aleyhâ)nın babası **Tüccar Mustafa Efendi** (Rahmetullâhi Aleyh)in kabrinin de bulunduğu kabristanı ziyaret etti.

Aynı makberede medfun bulunan Osmanlı'nın Trabzon Valisi **Kuğuoğlu Süleyman Paşa** (1727-1791) ve civarında yatan diğer zevâtı da ziyaret etti, Yâsin, Fâtîha ve İhlâs-ı Şerîf gibi sûreleri okuyup ruhlarına hediye ettikten sonra, sağlığında sürekli ziyaret ettiği babasının teyzesi **Sâbire Hanım** (Rahmetullâhi Aleyhâ)nın çocuklarını ziyaret etti ardından onları da yanına alarak büyük teyzesinin kabrini ziyaret etti.

Orada da dua ve ihdâlarını yaptıktan sonra Görel'e gelmeden önce vâkı olan ve **Cübbeli Ahmet Hoca Efendi**'nin köyü olan Yeğenli Köyü'nün hemen altında Karadeniz sahil yolunun kenarında bulunan "Velîler" kabristanını ziyarete yöneldi. Memleketlileri tarafından hasretle beklenen ve Görel girişinde hemşehrileri tarafından karşılanan **Hoca Efendi** önce kabristan ziyaretini îfa etti. Daha sonra Görel Merkez'e geçen **Hoca Efendi** orada yakın akrabası **Kadir Yanık** ve ailesi tarafından özenle ağırlandı.

Cübbeli Ahmet Hoca Osmanlı'nın Trabzon Valisi Kuğuoğlu Süleyman Paşa'nın Ziyaretinde. Görel Çavuşlu Beldesi'nde Bulunan Bu Makberede Büyük Dedesi Tüccar Mustafa Efendi'nin Kabri de Bulunmaktadır

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi Dedelerinin Mezarlarını Ziyaret Etti

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi "Sıla-i rahim ömrü uzatır ve belâları defeder" hadîs-i şerîfinin sırrına mazhar olmak niyetiyle baba ocağı Görel'de ölülerini ve dirilerini ziyaret etti.

"Velîler Mezarlığı" namındaki bu kabristanda **Cübbeli Ahmet Hoca**'nın dedesi **Yusuf Ünlü**, büyük dedesi **Ali Osman Hoca Efendi**, onun babası **Hacı Tahir Efendi**, onların eşleri, çocukları, yakın ve uzak birçok yakınları medfun bulunmaktadır. **Allâh-u Te'âlâ** cümlesine rahmetiyle muamele eylesin. Âmin!

Cübbeli Ahmet Hoca Dedelerinin Kabirlerini Ziyaret Ederken

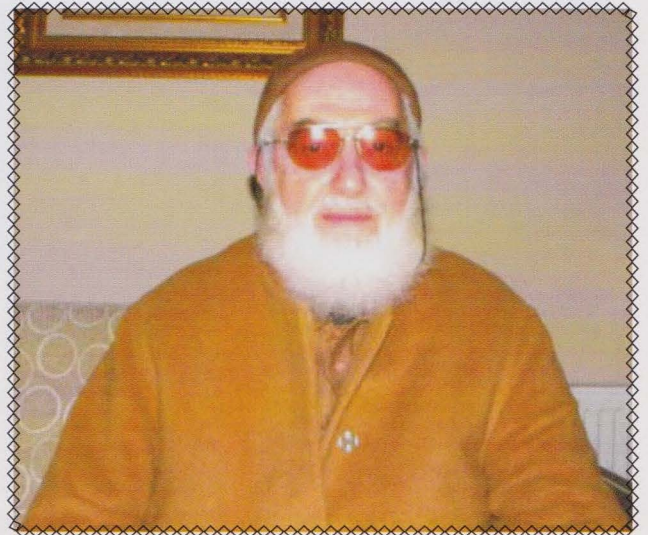
CÜBBELİ AHMET HOCA BABA OCAĞI GÖRELE YEĞENLİ KÖYÜ'NDE

Bir bilgi olarak şunu da aktaralım ki; **Hoca Efendi**'nin dedesi **Yusuf Ünlü** Giresun havâlisinde çok sevilen biri olup 28 yaşında kanserden vefat edince babası **Ali Osman Hoca** çok üzülmüş, cenazesine bütün Giresun eşrafı iştirâk etmiş, oğlunun hasretini gidermek için **Ali Osman Hoca** torununa da Yusuf adını takmış, işte böylece **Hoca Efendi**'nin babası **Yusuf Ünlü** dedesinin himâyesinde büyümüş.

Daha ilk okul yaşlarında anne ve babalığının İstanbul Fatih Çarşamba'ya taşınmalarıyla bu semtte büyüyen ve dört mezhep müftüsü **Ali Haydar Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) ve daha sonra İsmail Ağa Câmii'ne imam olan **Hacı Mahmud Efendi** (*Kuddise Sirruhû*) **Hazretleri** ile yakın münâsebetler kurmuş, oğlu **Cübbeli Ahmet Hoca**'yı İsmail Ağa Câmii'nde büyütme ye çok gayret etmiş, **Allâh-u Te'âlâ** da babasının iyi niyeti ve meşâyih'in himmetiyle **Cübbeli Ahmet Hoca Efendi**'yi ahsen-i terbiye ile yetiştirmiştir. Nitekim **Mahmud Efendi Hazretleri**'nin ona: "**Ahmed**'in terbiyesini bize bırak" buyurması da bu işlerin rastgele şeyler olmadığını göstermektedir.

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi daha sonra dedelerinin medfun bulunduğu "Velîler Mezarlığı"ni ziyaretten sonra babasının köyü olan Yeğenli

Köyü'ne çıktı, köydeki bazı akrabasını ziyaret etti. Daha sonra köyün camisinde ikinci namazını cemaatle eda ettikten sonra yukarı mahalledeki "Evliya Üstü" mevkiinde bulunan yatırı ziyarete çıktı. Köyde yaşayan 80 yaşını aşkın birçok kimse'nin **Cübbeli Ahmet Hoca Efendi**'ye naklettiğine göre, burada medfun bulunan zat ara sıra ibrik elinde abdestten dönerken görünürmüş, hatta civarında sakin olan bir nene "Annelerimiz cuma geceleri bize 'Evliya gelecek, yolları temizleyin' derlerdi" diye anlatmıştır. **Allâh-u Te'âlâ** cümlemizi dostlarının şefaatine nâil eylesin. Âmîn!

Cübbeli Ahmet Hoca'nın Babası Yusuf Ünlü

CÜBBELİ AHMET HOCA'NIN DA MENSÜBU BULUNDUĞU CEMİLOĞULLARI'NIN (ÜNLÜ ÂİLESİNİN) ÖZBEKİSTAN-BUHÂRA'DAN GELİŞ ÖYKÜSÜ

*Cübbeli Ahmet Hoca Görele Yeğenli Köyü'nde Bulunan
Osmanlı Mezar Taşlarını İncelerken*

*Cübbeli Ahmet Hoca'nın Büyük Dedesi
Ali Osman Hoca Efendi*

1) Buhara'daki atalarının bir ünvanı da Hazine-daroğulları.

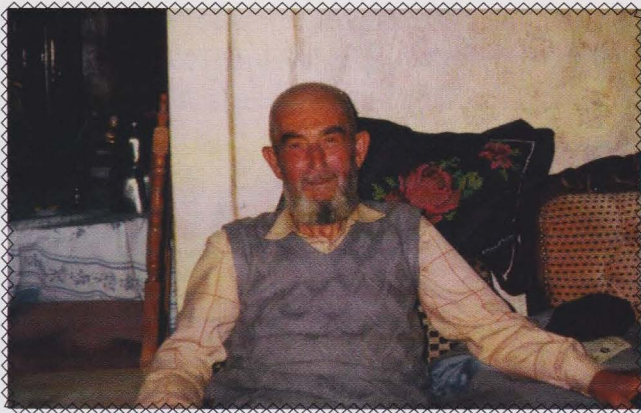
2) Yeğenli Köyü'ndeki mezar taşına göre (ki bu en eski mezar taşı) 1.700'lü yıllarda gelinmiş. Bu taşta "**Mehmet Yazıcı**" yazmakta.

3) Buhâra'dan ilk gelişte Anadolu'da Kayseri vilayetine yerleşmişler.

4) Kayseri'den üç kola ayrılmışlar. 1. kol Kayseri'de kalmış, 2. kol Çanakkale'nin Çan ilçesine yerleşmiş, 3. kol yani **Hoca Efendi**'nin ataları ise Gümüşhane vilayetinin Kürtün beldesinde Çelik Çukur Köyü'ne yerleşmişler, oradan da Görele - Yeğenli Köyü'ne yerleşmişler.

*Cübbeli Ahmet Hoca'nın 28 Yaşında
Kanserden Vefat Eden Dedesi Yusuf Ünlü*

*Cübbeli Ahmet Hoca'nın Babasının Amcası Ve Şeceresiyle
İlgili Bilgi Sahibi Hüseyin Ünlü*

5) Burada Cemiloğulları ünvanını almışlar, bu ünvanın hangi tarihte alındığına dair mezar taşında bir bilgi yok. Muhtemelen bu ünvan da Buhara'da olan bir ünvan. Çünkü **Cübbeli Ahmet Hoca**'nın büyük-büyük dedesi olan ve Görele'den

*Cübbeli Ahmet Hoca Baba Ocağı Görele Yeğenli Köyünde
Medfun Bulunan Koçtutan Evliyası'nın Ziyaretinde*

6 ayda hacca gidip dönmüş 3 kişiden biri olan **Hacı Tahir Efendi** merhumun babasının adı da Cemil değil. Dolayısıyla Görele nüfus kaydında **Hacı Tahir Efendi**'nin babası Mustafa olarak zikredildiğine göre Cemiloğlu lakabı Buhara'dan kalma bir lakap.

6) Daha sonraları cumhuriyetle birlikte Ünlü soy ismini almışlar. Not: Bu bilgilerin önemli bölümleri mezar taşlarından tercüme edilmiş olup bazı bilgiler ise **Cübbeli Ahmet Hoca**'nın babasının amcası **Hüseyin Ünlü** ve oğlu **Yener Ünlü** tarafından öğrenilmiştir.

Hicrî sene 1377'de vefat etmiş olan ve Musul'da bulunan "Râbitatü's-Sâdeti'l-Eşrâf" müessesesinin nakîbi olan **Seyyid Ali bin Seyyid Şeyh Osman Ebu'l-Berakât el-Huseynî** (Rahimehumellâh) a âit olan "**el-Cevherü'l-keşşâf fî nesebi's-Sâdeti'l-Eşrâf**" isimli eserde zikredildiği üzere hicrî sene 741'de bir ceylan derisi üzerinde yazılı bulunan bir vesîkada Cemiloğulları'nın nesebi hakkında şöyle yazılmıştır:

"Benü'l-Cemîl (Cemiloğulları, zürriyeti Irak, Suriye ve Türkiye'de çokça yaygın olan ve) **Mir Sultan el-Buhârî** lakabıyla anılan Ârif-i Billâh **Seyyid Muhammed Şemseddin Hazretleri**'nin zürriyetindedir. Bu zâtın şecerresi ise şu şekilde sâbittir:

1) Seyyid Abdullâh (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

2) Seyyid Muhammed el-Berkadî (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

3) Seyyid Ahmed el-Kebîr (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

Cübbeli Ahmet Hoca Baba Ocağı Görele Yeğenli Köyü'nde Ziyaretler Yaparken

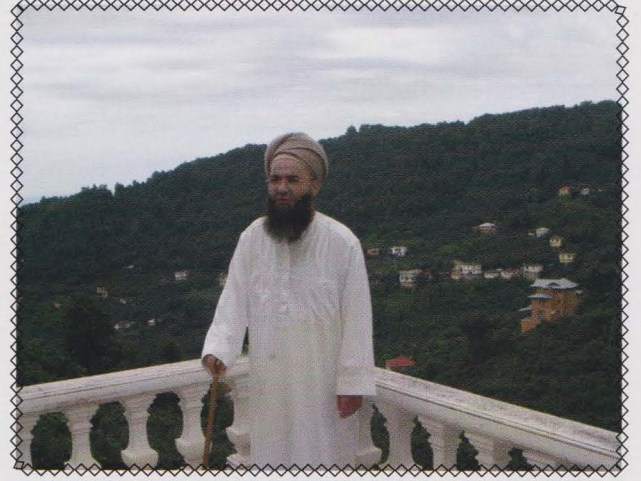
4) Seyyid Muhammed Seb'u'd-Düceyl

(Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

5) Seyyid İmam Ali el-Hâdî (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

6) Seyyid İmam Muhammed el-Cevad

(Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

Cübbeli Ahmet Hoca Görele Yeğenli Köyü Câmii Avlusunda

7) Seyyid İmam Ali Rıza (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

8) Seyyid İmam Musa el-Kâzım (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

9) Seyyid İmam Ca'fer es-Sâdık (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

10) Seyyid İmam Muhammed el-Bâkır (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

11) Seyyid İmam Ali Zeynelâbidîn (Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

Cübbeli Ahmet Hoca Görele Yeğenli Köyü Yukarı Mahalle Mezarlığında

12) Şehîd-i Kerbelâ Seyyid İmam Huseyn

(Radiyallâhu Anh)ın oğlu,

13) Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in kızı

Fâtıma (Radiyallâhu Anhâ)nın eşi **İmam Ali ibni Ebî Tâlib** (Kerremallâhu Vechehû)nun oğlu.

Marmara zelzelesi dahil birçok konuyu önceden rüyasında gören ve gördüğü rüyalardan yüzlercesi aynen çıkan **Merhum Tefvik Efendi, Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri**'nin torunlarından.

Bu zat **Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri**'ni gördüğü bir rüyasında **Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri** ona: "Ahmed'e söyle, o benim evlâdımdandır" demişti.

Yine keşif ehlerinden bir zat **Cübbeli Ahmet Hoca Efendi**'nin **Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri**'nin **Abdulcebbâr** oğlunun neslinden geldiğini söylemiştir. Birbirinden haberi olmayan nicelerinin bu mealde rüyalar görmesi de mübeşşirattan sayılabilir.

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi Görele'yi bu sefer ziyaretinde babasının amcası olup ve ailenin şeceresini en iyi bilen ve on beş sene kadar önce 90 yaşlarında vefat eden **Hüseyin Ünlü**'nün oğlu **Yener Ünlü**'nün: "Babam ara sıra anneme: 'Benimle uğraşma, biz **Peygamber** soyuyuz' derdi" diye yeminle anlattığını duyunca bu rüyâların ve Cemiloğulları'yla ilgili târihî bilgilerin doğruluğunu bir daha tasdiklemiş oldu.

Bütün bunlardan öte **Cübbeli Ahmet Hoca** bir kere üstadı, şeyhi ve her şeyi olan Asrın Müceddidi **Mahmut Efendi Hazretleri**'ne bu rüyaların sahih olup olmadığını sorduğunda **Efendi Hazretleri**:

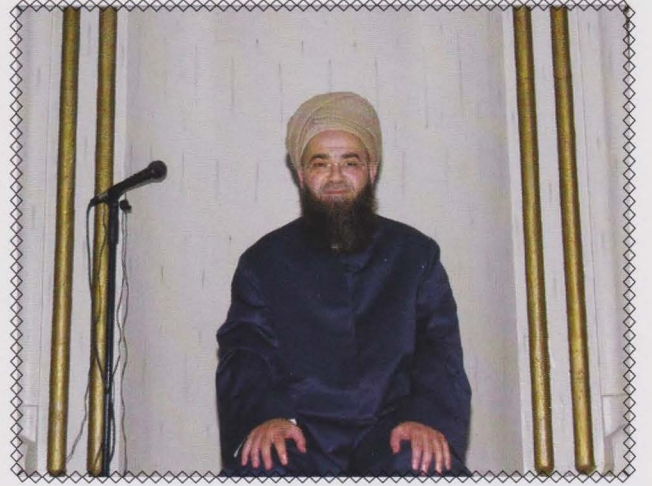
"Evet sahihtir, sizin cinsinizde bir şeyler olduğu açık, aslınızın Buhara'dan gelmesinde önemli bir şey var" buyurmuştur ki esas mesele bu Yüce Ğavs'ın beyanı ve tebşîridir.

Allâh-u Te'âlâ cümlemizi Ehl-i Beyt'in yolundan gitmeye ve nesepten öte ittibâ fazîletine ermeye muvaffak eylesin. Âmin!

Cübbeli Ahmet Hoca'nın Babasının Amcası Olan Ve Sâlihlerden Sayılan Hasan Ünlü

CÜBBELİ AHMET HOCA EFENDİ ON BİR YAŞINDA VAAZ ETTİĞİ GÖRELE YENİ CAMİ'Yİ ZİYARET ETTİ

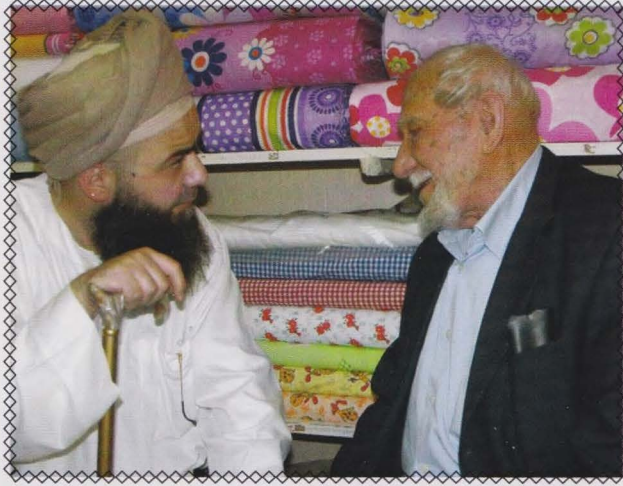

Cübbeli Ahmet Hoca On Bir Yaşındayken Vaaz Ettiği Görele Yeni Câmî Mihrabında

Cübbeli Ahmet Hoca'nın babası **Yusuf Ünlü** anlatıyor: "**Ahmet** ilkokulun dördüncü sınıfındaydı. Yaz tatilinde birlikte memlekete gittik. **Ahmet** okul hayatının dışında sarık sarar, cübbe ve şalvar giyerdi. Memlekete giderken yeni bir takım elbise aldım ve zorla ona takım elbise giydirdim. Annesi **Ahmet**'in ahlakını bildiği için her ihtimale karşı bir takım cübbe ve şalvar da yanına almış. Uzun bir yolculuktan sonra memlekete vardık. Fakat **Ahmet** rahatsızlandım diye günlerce evden dışarı çıkmadı, annesi onun rahatsızlığının teşhisini koydu ve: '**Ahmet** cübbe giymediği için hasta görünüyor ve bu yüzden evden dışarı çıkmıyor' dedi.

Bunun üzerine ben durumu ona sordum, **Ahmet**: 'Baba benim kıyafetime karışma, ben cüb-beyle ve şalvarla rahat ediyorum. Takım elbiseyi giymektense, hasta olmak daha iyidir' deyince ben: 'Haydi istediğini giyebilirsin' dedim. O zaman yüzünde tatlı bir tebessüm belirdi ve üzerindeki elbiseleri çıkarıp cübbe ve şalvarını giydi, sarığı da başına sardıktan sonra hastalığından eser kalmayıp dışarı çıktı.

Beldemizin müftüsü ile iyi bir dostluğumuz vardı. **Müftü Efendi, Çaykaralı Hacı Hasan Efendi Hazretleri**'nin talebelerinden medrese ehli bir zattı. Bir gün **Müftü Efendi** ile sohbet ederken **Ahmet**'ten bahsettim. Sohbetimiz esnasında söz döndü dolaştı vaazlara geldi. **Ahmed**'in bu hafta camide vaaz edebileceğini söyledim. **Müftü Efendi** bu teklifimi kabul etti. Akşam durumu **Ahmed**'e anlattığımda sadece: 'Tamam' dedi. Ertesi günü cuma idi, namazdan bir saat önce **Ahmed**'i alarak **Müftü**'yü makamında ziyaret ettik.

Cübbeli Ahmet Hoca İsmail Hakkı Toprak Hazretleri'nin Mürîdânından Dede Dostu Tahsin Demirci'yi Ziyaretinde

Müftü daha büyük birini beklediğinden küçük **Ahmed**'i görünce şaşırıldı: 'Bu daha çocuk, nasıl vaaz edecek?! Buralar ufak yerlerdir, dedikodu ve söylenti çok olur' dedi. **Müftü Efendi** şaşkınlığını üzerinden atmadan, hangi konu hakkında vaaz edeceğini sordu. Küçük **Ahmed**: 'Allâh ne söyletirse onu söyleyeceğim, hazırlığım yok, içimden geldiği gibi konuşacağım' dedi.

Müftü Efendi yine de tereddüt içindeydi. Fakat tam o sırada İstanbul'da imamlık yapan Göreleli bir hoca efendi müftülüğe geldi. **Müftü Efendi** o hocayı arada bir memlekete geldiğinde vaaz ettiriyormuş.

İsmailağa cemaatinden olan o hoca efendi bizim **Ahmed**'i görünce **Müftü Efendi**'ye: 'Hocam! **Cübbeli Hoca** burada iken bize vaaz etmek düşmez' deyince **Müftü Efendi** tamamen şaşırıldı. **Ahmet** o zaman İstanbul'da Kasımpaşa Câmî-i Kebir'de, Gülcâmi ve Yavuz Selim Câmii gibi büyük câmilerde vaaz veriyordu.

Bunun üzerine **Müftü** biraz rahatladı ama yine de: 'Peki hiçbir mevzu düşünmedin mi?!' diye sorunca **Ahmet**: 'Babamın söylediğine göre bu memlekette içki, kumar çok ileri derecedeymiş. Biraz bunlardan bahsedeceğim' dedi.

Bunun üzerine **Müftü Efendi**: 'Ben bunu kürsüye çıkarmayayım, mihraptan konuşsun, zira bir yanlış olursa ben hemen müdahale ederim' dedi, böylece hep beraber camiye gittik.

Ahmet mihraptan vaazına başladı, cemaat pür dikkat dinliyordu, herkeste bir şaşkınlık vardı, bu yaşta bir çocuğun bu şekilde vaaz edebileceğini düşünemiyorlardı. Vaazı bitirdi, namazı kıldık, çıkarken başta **Müftü Efendi** olmak üzere, birçokları tebriklerini beyan ettiler."

CÜBBELİ AHMET HOCA TRABZON'DA İCÂZET MERÂSİMİNDE

Cübbeli Ahmet Hoca'nın Trabzon Konuşmasının Medyadaki Yankısı

Taka, Karadeniz, Türksesi, Dünya, Fotospor, Trabzon Hizmet, İlk Haber, Bursa Kent, Bursa Meydan ve Yeni Asır gibi birçok basın organında ve gundem.milliyet.com.tr, www.hurriyetport.com, www.cihanajans.com, www.trabzondanhaber.net birçok internet haber sitesinde **Cübbeli Ahmet Hoca**'nın Trabzon sohbeti geniş yankı buldu. Haberlerin genelinde özetle şu konulara yer verildi:

Cübbeli Ahmet Hoca olarak bilinen **Ahmet Mahmut Ünlü**, Trabzon'da bir icazet törenine katıldı.

Futbolda şike olaylarına da değinen **Ahmet Hoca** vaazında, futbolu boş iş olarak değerlendirdi ve: "Almışlar paraları, yatmışlar aşağıya. Millet de maçta biri gol yedimi kalp krizi geçiriyor. Ne kalp krizi geçiriyorsun? Adam kasıtlı yedi golü zaten" dedi.

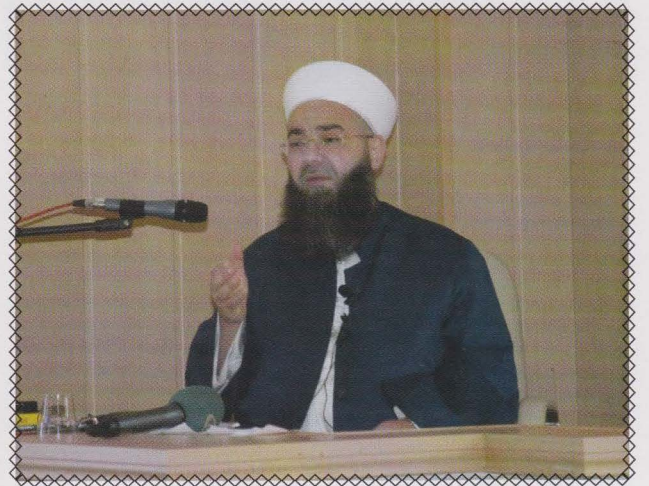
Cübbeli Ahmet Hoca Trabzon'da İştirak Ettiği İcâzet Merâsiminde İcâzet Veren Hoca Efendiler ve İcâzet Alan Talebelerle Birlikte

Trabzon'un merkeze bağlı Pelitli Beldesi'nde bulunan Pelitli Yatılı Kuran Kursu'nda bugün öğle saatlerinde icâzet töreni yapıldı. Kuran Kursu mescidinde yapılan törene **Cübbeli Ahmet Hoca**, çok sayıda din görevlisi ile bine yakın vatandaş katıldı. İlahiler ve yapılan duaların ardından **Cübbeli Ahmet Hoca** kürsüye çıkarak mescidi dolduranlara seslendi. Giresun'un Görele ilçesinden olduğunu anlatan ve Karadenizliliğini dile getiren hoca, esprili vaazıyla kendisini dinlemeye gelenleri güldürdü.

Mezun Olan Hoca Efendilere İcâzetlerini Verirken

Türkiye'nin gündeminde yer alan futbolda şike olayına değinen **Ahmet Hoca** futbolu "Boş iş" olarak değerlendirdi ve "Televizyonda izlenen diziler, maçlar, vesaireler yerine bugüne kadar vatandaşlarımız böyle programlara katılsalar ve dinleselerdi, bu saatleri din ilmine ayırsalardı şimdi herkes bir şeyler biliyor olurdu.

Cübbeli Ahmet Hoca İcâzet Merâsiminde Konuşma Yaparken

O gol atmış, yok bu gol yemiş. Şimdi bakıldığında herkes anladı boş işler olduğunu. Biz demedik mi bu fuzuli işleri bırakın diye. İlla vahiy mi gelmesi lazımdı?!

Bu milletin gençlerinin vakitlerini ve nefeslerini İngiliz oyunlarıyla ve zehir akıtan dizilerle tükettiler. Bu işlerle uğraşmamak lazım” dedi.

Vaazi sırasında konuşması sık sık gülüşmelerle kesilen **Cübbeli Ahmet Hoca** yaşanmış bir kız isteme olayını da şöyle anlattı: “Günün birinde kızın evinde nikah kıyılıyor.

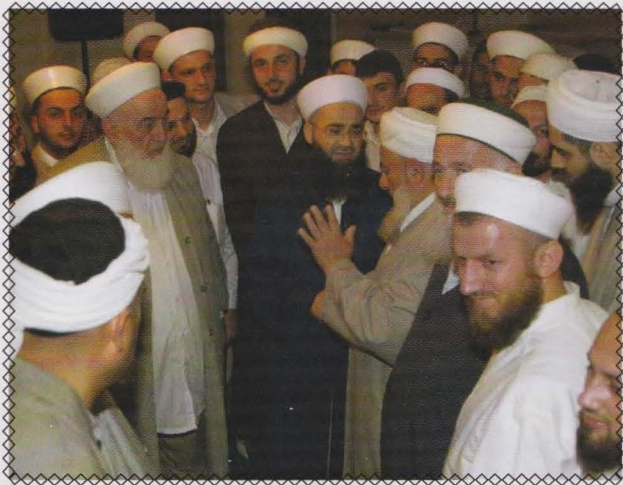
İmam: ‘Nikah kıyacağız da, bir kelime-i şehadet getirin’ demiş çifte. Damat kala kalmış ve imama: ‘Nerden getireceğim. Ben hazırlıksız geldim. Bana bu konuda bir şey demediler. Ben bu evin yabancısıyım’ demiş.

İmam: ‘Allah Allah, kızım bari sen kelime-i şehadet getir’ demiş. Gelin de annesinin yanına giderek: ‘Anne hoca kelime-i şehadet istiyor. Nerden bulup getireceğiz’ demiş.

Bu nikâhı nasıl kıyacaksınız?! Bu nikahı 40 tane hoca kıysa, evliya kıysa olur mu?! Bunların çocuğundan ne hayır gelir?! İman yoksa nikah neye yarar?!”

Milleti güldürerek bir şeyler anlatmaya çalıştıklarını dile getirerek konuşmasını sürdüren **Cübbeli Ahmet Hoca** konuşmasında, televizyon ekranlarında bir şeyler anlatmanın zorluklarına değindi.

“Televizyon programlarında sorulan sorulara cevap veremezsen rezil olursun diyen **Cübbeli Ahmet Hoca**: “Televizyon programlarında her şeye cevap vermek lazım. **Fatih Altaylı** gibi adam pirenin anasını karıştırıyor. Bir şey soracak, tutuldun orada ne diyeceksin? Hazır cevap olmak lazım. Madem böyle imkanlar çıktı dinlemek dinletmek lazım” dedi.

Cübbeli Ahmet Hoca Trabzon'a Gelişinde Başta Hacı Dursun Efendi'nin Oğlu Süleyman Efendi Olmak Üzere İshak Efendi Ve Diğer Hoca Efendiler Tarafından Karşılarken

Pelitli Kuran Kursu'nun Bânîsi İmam İshak Akyazıcı Hoca Efendi

İmam İshak Akyazıcı Hoca Efendi 1942 yılında Trabzon'un Of ilçesi Dağalan Köyü'nde dünyaya geldi. Henüz küçük yaşta ve ilkökul öğrenimi süresi çinde köylerinde bulunan caminin hocasından dini bilgiler ve Kur'ân-ı Kerîm dersleri aldı. İlkokulu bitirdikten sonra devrin tanınmış hocalarından ve dersiamlarından olan **Çalekli Hacı Dursun Güven Hoca Efendi**'den fıkıh, tefsir, hadis gibi ilimleri okuyarak, 6 yıl Arapça tedrisatı gördü ve icazet aldı.

İcazet aldıktan sonra genç yaşta Rize ili İyidere ilçesi Yaylacılar Köyü'nde ilk imam hatiplik görevine başladı. Daha sonra 1963 yılında yine Rize ili İyidere ilçesi Kalecik Köyü'nde imam hatip olarak üç yıl bu görevi yürütmüş, bu görevi esnasında vatanî görevine gitmiştir.

Askerliğini İzmit 15. Kolordu'da yaparken iki yıllık askerlik görevi esnasında İzmit Fevziye Camisi'nde vaizlik görevinde de bulunmuştur. Askerlik dönüşü esnasında hocası **Hacı Mahmud Efendi Hazretleri**'nden vekâlet görevi de alan **İmam İshak Hoca Efendi** Giresun iline imam hatip görevlisi olarak atanmıştır.

Giresun'da 1,5 yıllık görevini sürdürmekte iken, Trabzon'da Yeni Kemerkaya Merkez Camisi'ne atandı ve emekli oluncaya kadar yaklaşık 40 yıl sürdürdüğü çok sevdiği görevine burada devam etmiştir.

CÜBBELİ AHMET HOCA KARADENİZ SEYAHATİNDE OF VE ÇAYKARA HAVÂLİSİNİ MÜSLÜMAN EDEN MARAŞLI ŞEYH OSMAN EFENDİ'NİN KABR-İ ŞERİFİNİ ZİYARET ETTİ

Kaynaklarda belirtildiği üzere hicrî 900'lü yıllarda her biri büyük âlim ve velî olan Maraşlı üç kardeş Of havâlisini Müslüman etmek üzere yola çıktılar ve birçok râhibi de iskât edecek (susturacak) ilimler ve kerâmetler ortaya koyarak o havâlinin Müslüman olmasına vesîle oldular. Bunlardan biri Of Eski Pazar'da yatan **Hacı Hasan Efendi**'dir ki, asrın Müceddidi **Hacı Mahmud Efendi Hazretleri** onun kabrini kemâl-i ihtiramla daima ziyaret etmektedir.

Maraşlı Şeyh Osman Efendi'nin Kabr-i Şerîfi

Diğer kardeş **İlyas Efendi** Çaykara'ya bağlı Yente Köyü'nde medfundur.

Bir diğeri ise Çaykara'nın Paçan Köyü'nde bulunan **Saçak- lızâde Maraşlı Osman Efendi**'dir.

O havâlinin Müslüman olmasındaki en büyük faaliyeti bu zatın gösterdiği ve rahipleri dahi Müslüman ettiği rivayet edilmektedir.

Adı geçen âlim, Maraşlı olduğu için, Maraş il yıllığına bakılmıştır. Orada bu konu ile ilgili şu bilgiler bulunmaktadır:

Osman Efendi Maraş'ta Saçaklı ailesindedir. Maraş'ta yetişip ilim tahsil etmiş, zamanının müderris ve ilim adamlarından icazet almıştır.

Saçaklızâde Osman Efendi (1484-1541) nin Of ilçesinde, özellikle Paçan köyü ve çevresindeki çalışmaları sonucunda halk İslâmiyet'i kabul etmiştir.

Çevresinde çok derin izler bırakan **Saçak- lızâde**, Paçan Köyü'nde vefat etmiş ve köy camii önünde türbesi yapılmıştır. Paçan Köyü, bu yüzden "Maraşlı" adını almıştır.

Bu mübârek zâtın kabr-i şerîfinin üzerinde şu beyitler yazılmıştır:

"Of'a imân-ı İslam-ı getirdi kemâlin menba'ı

Maraşlı Osman,

*Ne kudsî kudrete mâlikti hayret, boyun eğmişti
bir görmede ruhban,*

*Dokuz yüz altmış idi hicri yıl onu rahmetlere
garketti **Rahmân.**"*

Ğavs-ı Âzam **Hacı Mahmud Efendi Hazretleri**'nin, beldelerinin İslam ile müşerref olmalarına vesile olan bu zatlara özel bir ilgisi ve hürmeti bulunduğu ve daima onları rahmetle yâd ettiği bilinmekte, bu yüzden Maraş'a ve Maraşlılar'a da özel bir hürmeti ve takdîri bulunduğu da sürekli müşâhede edilmektedir.

MARAŞLI ŞEYH HASAN EFENDİ

Of'ta Eskipazar Câmisi'nin yanında medfun bulunan **Maraşlı Hasan Efendi**'nin mezar taşında şunlar yazılıdır:

*"Lâilâhe illallâh Muhammedu'r Rasûlüllâh!
Âlimin ölümü âlemin ölümü gibidir. Âriflerin sultânı, âşıkların burhânı, ilimlerin denizi, ilm-i zâhir ve bâtında selâhiyetli muhakkik ve müdekkiklerin büyüğü **Maraşlı Hasan Efendi.** Ruhûna Fâtiha."*

Maraşlı Hasan Efendi olarak bilinen bu âlim hakkında Of'ta şunlar rivayet edilmektedir:

1) Rize-Trabzon yolunun açma çalışmaları sırasında dozer ile mezara vurulmuş ancak mezar yerinden oynatılamamıştır.

Yol şefi olan mühendis ısrar edince yine dozerle bir şey yapılamamış sonra mühendisin kendisi dozeri kullanmasına rağmen bir şey olmadığı gibi bu kişi ânında felç olmuştur.

2) Birinci Dünya Savaşı sırasında bazı subaylar tarafından Kavak Câmii'ne atların doldurulması ve câminin at ahır yapılması sonucu komutanın çıldırdığı ve mezarı göstererek: "Ne yaptı ise o yaptı" dediği rivayet edilmektedir.

MARAŞLI ŞEYH İLYAS EFENDİ

Maraşlı Saçaklızâde Osman Efendi'nin iki kardeşinden biri olan **Maraşlı İlyas Efendi** Of Yente köyünde (şimdiki adıyla Çaykara Çayıroba köyü) medfun bulunmaktadır. Hakkında hemen hemen hiç bilgi yoktur.

Sadece **Maraşlı Osman Efendi**'nin kardeşi ya da amcasının oğlu olduğuna dâir rivayetler vardır. Bu durumda 1500'lü yılların ilk elli yıllık bölümünde yaşadığı düşünülebilir. Câmi hazîresinde bulunan kabr-i şerîfi ziyaret edilen ve kendisiyle tevessül edilen bir türbe haline getirilmiştir.

CÜBBELİ AHMET HOCA SON DEVRİN BÜYÜK MEŞÂYİHİNDAN HACI FERŞAT EFENDİ'NİN KABR-İ ŞERİFİNİ ZİYARET ETTİ

İbrahim Hakki Hacı Ferşat Efendi'nin Kabr-i Şerifi

İbrahim Hakki Hacı Ferşat Efendi, Çaykara'nın Holaysa köyünde 1863 yılında doğup Of'ta 1930 yılında ölen Of'un gelmiş geçmiş en büyük din âlimlerindedir. (*Sadık Albayrak "Son Devir Osmanlı Uleması" İstanbul 1996, C. 2, s 195*) -İslam Ansiklopedisi'nde doğum tarihi 1866, ölüm tarihi 1929 olarak gösterilmektedir.-

Nüfusta adı **İbrahim Hakki Ulusal** olarak geçmekte ise de **Hacı Ferşat Efendi** olarak anıldığı için günümüzde torunlarının çoğu **Ferşat** soyadını almışlardır. **İbrahim Hakki Hacı Ferşat Efendi** 1916 yılında Rus işgal hareketleri sırasında Yeşilalan Köyü'ndeki medresesinde dini eğitimini devam ettirirken Rus istilasına karşı öğrencileriyle savaşa koşmuştur. (*Haşim Albayrak, "Suluova'daki Of ve Çaykaralılar", Amasya-1985, s.58*)

İslam Ansiklopedisi'nde konu ile ilgili bölüm özet olarak şöyledir: "Fakir bir aileye mensup olduğundan bir süre çobanlık yaptı. Daha sonra üstün bir zekaya sahip olduğunu farkedene bazı âlimlerin telkiniyle yörenin müderrislerinden **Huşolu Numan Efendi**'den İslami ilimleri tahsil etmeye başladı. Küçük yaşına rağmen her yıl ramazan ayında civar illere giderek vaazlar veriyor, heyecanlı konuşmalarıyla kalabalık cemaatlerin ilgisini çekiyordu.

Tahsiline devam ederken Trabzon çevresindeki kazalarda kısa süreli imamlık görevlerinde bulundu. İcazet aldıktan sonra İstanbul'a gitti ve ramazan ayında Sultanahmet Câmisi'nde vaazlar verdi.

Seyahati sırasında tanıştığı **Kondulu Yusuf Şevki Efendi** ile İstanbul'da buluştu ve Süleymaniye'deki Gümüşhanevî Tekkesi'ne gidip **Ahmed Ziyâeddin Efendi**'yi ziyaret etti. Tekkeye girerken tasavvufa intisap etme niyeti olmamasına rağmen orada **Yusuf Şevki Efendi**'den ders almaya başladı. Memleketine döndükten sonra orada bir medrese kurdu ve çeşitli aralıklarla burada 40 yıl kadar müderrislik yaptı. Medresesinde 300 kadar öğrenciye icazet verdi. Of'ta müftülük, Samsun İdadisi'nde öğretmenlik yaptı. İşgal sırasında Rusların yağmalayıp Bayburt'tan Tiflis'e götürdükleri kitapların geri alınması için Şark Ordusu Kumandanı **Kâzım Karabekir Paşa**'ya yazdığı mektuptan anlaşıldığına göre **Gümüşhanevî Ahmed Ziyaeddin** adına Of, Rize ve Bayburt'ta kurulan vakıf kütüphanelerinin mütevellî görevini de yürütmüştür.

Daha sonra Gümüşhanevî meşâyihından **Ahmed Efendi**'nin kızıyla evlendi. Onun postnişini **İsmail Necâti Efendi**'nin yanında halvete girdi ve hilafet mertebesini elde etti. Daha sonra onun yerine postnişinliğe getirilmesine rağmen "Şöhret afettir" diyerek bu görevi benimsemedi ve ömrünün sonuna kadar medresesinde tedris ve irşat faaliyetlerine devam etti. Son dönemlerinde yürüyemeyecek hale gelmesine rağmen irşad faaliyetlerinden geri kalmamış ve müridlerinden Hopşeralı müderris **Poyrazzâde Dursun Efendi** onu sırtında taşıyarak yakın köylerde yapılan icazet merasimlerine götürmüştür. Çok defa günde bir bardak sütle veya sadece kahvaltı ile yetindiğinden 35 kilo ağırlığında çok zayıf biri idi.

Müridlerince hakkında birçok menkıbe anlatılan **Hacı Ferşad Efendi** toplumun kültür değişimine uğradığı bir dönemde Trabzon'da, hatta Karadeniz bölgesinin büyük bölümünde halkın dini hayatı üzerinde unutulmaz tesirler bırakmış bir mürşid ve müderristir. Tesirleri ölümünden sonra da devam etmiştir. Çaykara'da müderris ve mürşid **Hasan Râmi Yavuz**, Of'ta **Çalekli Dursun Feyzi Güven**, Of'ta ünlü kıraat âlimi **Mehmet Rüştü Aşikkutlu**, Suluova'da daha çok irşad faaliyetleri ile bilinen kayınbiraderi **Ali Yücel** ve Samsun'da Açıkbâş diye tanınan **Ömer Efendi** (büyük velî Hacı Sâlih Efendi) ona mensup kişiler arasında yer alır." (*Yusuf Şevki Yavuz, "Ferşad Efendi", TDV. İslam Ansiklopedisi, C. 12, s. 413*)

CÜBBELİ AHMET HOCA KARADENİZ SEYAHATİNİ İLİM TAHSİL ETTİĞİ RİZE PAZAR TÜTÜNCÜLER KÖYÜ'NDEKİ ÜSTÂDİ RASUL BÖLÜKBAŞ HOCA EFENDİ'Yİ VE MEDRESESİNİ ZİYARETLE NİHAYETE ERDİRDİ VE ORADA HALKA VE TALEBEYE BİR KONUŞMA YAPTI

HOCASININ AĞZINDAN CÜBBELİ AHMET HOCA

Mahmud Efendi Hazretleri'nin yanında müstesna bir yeri olan ve İsmailağa Cemaati'nin önde gelen simalarından olan **Resül Bölükbaş Hoca Efendi, Cübbeli Ahmet Hoca**'yı Rize'ye götürmesini şöyle anlatmıştır:

Ben **Hacı Mahmud Efendi Hazretleri**'ne 15-16 yaşlarımda ders okumak maksadıyla gittim, kendisi çok meşgul olduğu için beni Adalar Müftüsü **Halil Günaydın Hoca Efendi**'ye gönderdi. O zamandan beri hep görüştük. Rize'ye döndükten sonra da irtibatımızı koparmadık, ona olan sevgimiz sebebiyle senede bir İstanbul'a gidip gelmeye ve görüşmeye devam ettik.

O sıralarda **Cübbeli Ahmet Hoca** on iki yaşında bir çocuktur. **Efendi Hazretleri**'nin yanındaydı ve o zamandan cübbeli şalvarlıydı. Çok kabiliyetli çocuktur, biz İstanbul'dayken bizi de pek rahat bırakmıyordu. "Hocam burayı bir oku", "Burası nasıl, şurası nasıl?" devamlı sorular soruyordu.

1980'li Yıllarda Tütüncüler Köyü Kur'an Kursu Talebeleri. Önlerinde Rasul Bölükbaş Hoca Efendi

Onunla İstanbul'dayken böyle bir irtibatımız başladı. Bu birkaç gün sürdü, sonra: "Hocam ben seninle gelip okuyacağım, burada böyle kap kaç usulü olmaz.

Geleyim yoğun bir şekilde benimle ilgilenir misin?" dedi, ben de: "İlgilenirim" dedim. Ama ilk anda gelmesini pek istemedim.

Şöyle istemedim; o zengin bir babanın evladıydı. Çok nazik büyümüş bir çocuk. Bizim medrese o zaman esaslı bir bina değildi, imkânlar kısıtlıydı yani o günün şartlarına göre İstanbul'da doğmuş ve geniş imkânlar içinde büyümüş bir çocuk orada yapamaz, darlanır, sıkılır, sonra geri gelir. Yani böyle olmasındansa, gelmemesini daha uygun gördüm.

Fakat o ısrar etti. "Bu gelmek istiyor ama annesi babası göndermez" diye düşündüm. Bu sefer beni babasına götürdü.

Babası dedi ki: "İlim gurbette olur. Bu çocuğu al götür ve okut." O da teslimiyet gösterdi. Bu arada İsmailağa'da bazı kişiler onun Rize'ye gelmesine şiddetle karşı çıktılar.

Gitmesin diye **Efendi Hazretleri**'ne baskı uygulamaya çalıştılar. Benim tahminime göre sebep şuydu; **Cübbeli** çok kabiliyetli, zeki bir çocuk olduğu için orada okusun istediler.

Ama **Cübbeli** de: "Buralarda okursam kısa zamanda yetişemem, gideyim her şeyden elimi kolumu çekeyim de, bir an evvel bitirip geleyim" istiyordu.

Tabi **Cübbeli** gitmesin diye baskılar devam etti. Bana da: "**Cübbeli**'yi götürme" diye söylediler.

Cübbeli Ahmet Hoca'nın Rize Tütüncüler Köyü'nde İlim Tahsil Ettiği Medrese (Câmi'nin Arkasındaki Küçük Bina) (Yeni Medrese Büyük Bina)

Cübbeli Ahmet Hoca 1979 Yılında Rize’de Okurken (Ortadaki). Sağ Yanında Korganlı Hasan Hoca, Sol Yanında Rasul Hoca’nın Amcasının Oğlu Ve Cübbeli Ahmet Hoca’nın Müzakere Hocası Halil Hoca, Arkada Baş Açık Olan Rasul Hoca’nın Komşusu Merhum Ahmet Hoca, Diğerleri İse Cübbeli Ahmet Hoca’nın Müzakere Arkadaşı Küçük Rasul Hoca

Hatta **Ali Haydar Efendi**’nin oğlu **Halit Efendi**’ye gittiler: “**Halit Efendi** bunu gönderme” dediler. Bu arada; “**Efendi Hazretleri Cübbeli**’nin gitmesini istemiyor ama **Resul Hoca**’yı çok seviyor, onu kırmak istemediği için kendisine diyemiyor” gibi söylentiler oldu.

Bunları duyunca **Efendi Hazretleri** kızdı ve bana dedi ki: “Şimdi emrediyorum götürüreceksin!” **Efendi Hazretleri** böyle söyleyince aldık götürdük. Tahmin ettiğimiz gibi olmadı. Cübbeli zengin bir ortamda yetişmesine rağmen hiç darlanmadı, hiç ağlamadı, hiç bezmedi ve sebat etti. Bir kere ağladı, buradan otobüse bindik, Düzce’den geçerken hıçkırıklarla ağlamaya başladı. “**Ahmet** ne oldu, niye ağlıyorsun?” diye sordum, “**Efendi Hazretleri** aklıma geldi” dedi. Ondan sonra da hiç ağlamadı.

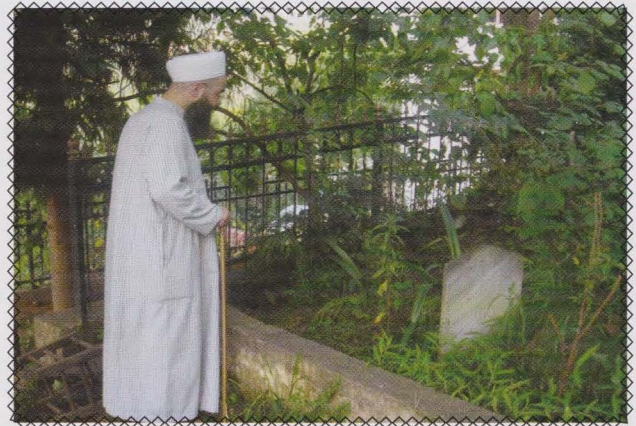
Yolda bana müctehid nasıl olunacağını ve hangi şartlara hâiz olması gerektiği gibi yaşının vefkinde sualler sorması onun ilim tahsili uğrunda ne kadar azimli olduğunun bir göstergesiydi. Böylece iki seneye yakın zamanda derslerini bitirdi, icazetini aldı geldi. Tabi o çok azimliydi, detaylı bir şekilde okumak için ısrarlıydı. “**Emsile**” okuduk, “**Bina**” okuduk. “**Bina**’nın şerhini de okuyalım” dedi. “**Maksud**” okuduk, “**Maksud**’un şerhini de okuyalım” dedi. “**Şâfiye**” diye sarf ile ilgili bir kitap var onu okuduk. “**Avâmil**” okuduk, “Şerhini de okuyalım” dedi. “**İzhar**” okuduk, “**Adalı şerhi**’ni de ayrıca **‘Eyyûbi**’yi de okuyalım” dedi.

Bir şeye takıldı mı mutlaka yapacaktı. Biz de onun ısrarını kırmamak için madem istiyor verelim dedik. Daha sonra “**Kâfiye**”yi, onun şerhi olan “**Molla Cami**”yi baştan sona okuduk.

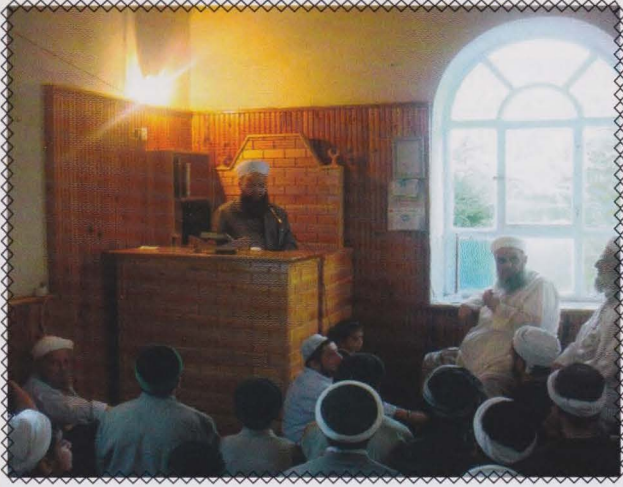
Sonra “**Telhis**” ve onun şerhi olan “**Me’âni**”yi okuduk. Akâidden beş-on parça kitap okuduk. Ayrıca. Usûl-ü Fıkıh okuduk. Yani otuz iki parça irili ufaklı kitap okuduk. İki sene gibi kısa bir zamanda bu tamamlandı. Bu kitapları **Cübbeli** değil de, orta seviyede zekası olan bir talebe okuyacak olsa, en az dokuz senesini alır. Yani o kadar uzun sürer.

O çoğu zaman bizim evde kalırdı. Gece yarısı kalkar kapımı çalar: “Hocam bir yeri çözemedim” derdi. Ben de kırmaz, kalkar çözerdim, anlatırdım. Tabi acıkırdı, gece yarısı yemek hazırlardık, ona kendi evladımız gibi baktık. Bir baba evladına ne kadar hassas davranıyorsa, buna bir de talebe-hoca ilişkisini ilave edersek fevkalade bir ilgilenme hâsil olur, bizim de böyle oldu. Ayrıca onu sadece biz değil bütün Tütüncüler Köyü halkı, hatta Pazar, Ardeşen, Rize halkı seviyor, bağrına basıyordu.

Çünkü 12-13 yaşlarındayken bile, henüz ilim almadığı halde kulaktan dolma bildikleriyle kürsüye çıkar ve 30-40 yaşlarında bir hoca gibi fevkalade vaazlar yapardı. Bu yüzden de çok sevilirdi. Ayrıca yanık sesle, ağlatıcı tarzda Kur’ân okurdu. **Cübbeli**’nin her Kur’ân okuyuşunda babam etkilenir ve ağlardı. Bunun yanında başka talebelerimiz de vardı, onların derslerini de ihmal etmiyorduk. Ama düşünelim ki bir annenin ikiz çocuğu var, biri çok süt içiyor biri az içiyor. Biri az içiyor diye diğerine de az içirmek ceza olur. Madem bu içmek istiyor, süt de var, öyleyse vermek lazım. Yani bu şekilde devam ettik.

Cübbeli Ahmet Hoca Kendisine De Hakları Geçmiş Bulunan Rasul Hoca’nın Babasının, Amcasının Ve Dedesinin Mezarlarını Ziyaret Ederken

Cübbeli Ahmet Hoca 1979-1980 Yıllarında Okumuş Olduğu Rize Pazar Tütüncüler Köyü Camisi'nin Kürsüsünde Sohbet Ederken

Talebeler arasında ona karşı bir kıskanma yoktu. Sadece imrenme vardı. Yani kıskanma şundan dolayı yoktu, **Cübbeli Hoca**'nın seviyesinin erişilmez bir düzeyde olduğunu tüm talebe arkadaşları kabul etmişti.

Bir de **Cübbeli Hoca** âl-i himmet idi. Mesela icazet olacağı zaman: "Yâ **Rabbi!** İcazetim çok kalabalık olsun, yirmi bin kişi olsun" diye gece gündüz dua ederdi ve bana da devamlı: "Hocam yirmi bin kişi olacak değil mi?" diye sorardı. Biz de "İnşâallâh olacak" diyorduk. Ama onun bu isteği mümkün olmayacak bir şeydi. Tabi benim de bir tahminim vardı, en fazla olur olur 2-3 bin kişi. O çocukluğundan böyle bir şey temenni ediyor. O zaman daha 14 yaşında, yeni buluş çağına gelmiş ama yine çocuk sayılır. Temennisine baktığınız zaman çocuk temennisi, bu olmayacak şeydi çünkü. Hazırlıklarımızı yaptık, her tarafa davetiyeler gönderdik ve icazet günü geldi. Tabi İstanbul'dan başta **Efendi Hazretleri** olmak üzere **İhsan Efendi, Bursalı Ziya Efendi, Ahmet Vanlı Hocalar** vesâir bütün ulemâ

geldiler. Trabzon, Erzurum, Samsun İlahiyat'tan, Ankara'dan, İstanbul'dan çok hocalar geldiler ve **Cübbeli Hoca**'nın icazette 20.000 kişi olsun diye temenni ettiği bu sayı 40.000 kişi oldu. Bu icazet olmadı, daha doğrusu ana baba günü oldu. Düşünebiliyor musunuz Tütüncüler gibi bir dağ köyünde bu kadar insanı. Yani öyle bir manzara oldu ki anlatılacak gibi değil. Dağ, taş, tarla, bayır insan kaynadı. Her yer insan seli oldu. 40.000 kişiyi bir köy alır mı?! Pazar'dan köye kadar arabalar ikili olarak kilitlendi. İlk gelen misafirlerden sonra gelenler yaya geldiler.

Biz icazet günü o kadar çok yemek yaptık ki, belki 20.000 kişinin yemeğini yaptık fakat ne mümkün o kadar kişiye yemek verebilmek. Servis yapma imkânı yok. Bu 40.000 kişi, 10-20 kişilik gruplar halinde köy evlerine dağılarak yemek yediler. O zaman acayip bir şey yaşadık. Bir de böyle bir şeyi beklemiyorsun, bu kadar kişi nereden toplanacak?! Rize'de böyle hiçbir cenaze, hiçbir toplantı olmamıştır. O gün yatmaya kadar yollar kilitlendi, köyü tahliye etmek büyük bir mesele oldu. Tek kelimeyle **Cübbeli Hoca**'nın isteği, temennisi **Allâh** tarafından karşılık buldu. Bu da **Cübbeli Hoca**'nın kastettiğine ulaşmak hususundaki kararlılığının ne derece olduğunu gösteriyor. 1978'de geldi, 1980'de icazet aldı ve İstanbul'a döndü.

Onun ardından babasının yardımıyla büyük Kur'ân Kursu inşaatına başladık ve hâli hâzırda yüzlerce kız ve erkek talebenin barındığı irili ufaklı birçok Kur'ân Kursumuz'da hizmetlerimizi aynı şevk ve gayretle sürdürmekteyiz. **Allâh-u Te'âlâ** daha nice âlimler yetiştirip dînimize hizmet etmeyi bizlere nasip eylesin. Âmîn!

Rasul Hoca Efendi'nin Yönetimindeki Hidayet Vakfına Bağlı Diğer Kur'ân Kursları

Hidayet Vakfı Pazar Elmalı Köyü Kız Kur'ân Kursu

Hidayet Vakfı Tütüncüler Köyü Kız Kur'ân Kursu

İD-İ FITİR TEHNİESİ

Ramazan-ı Şerifin âhirini kullarına bayram yapan Allâh-u Zü'l-Celâl'e, Zâtı'nın celâline ve saltanatının azametine yakışacak bir hamd ile hamdeder, Rasûlüne ve âl-i ashâbına, göktekilerin ve yerdekilerin salâtıyla sonsuz salât-ü selâm eder, tüm Ehl-i İslâm'ın, özellikle mânevî yolda birbirimizi kabul etmiş bulunduğumuz ihvân-ı kirâmın mübârek Fıtır Bayramları'nı tebrik eder ve Cenâb-ı Mevlâ'dan cümlemiz hakkında makbûliyetler ve mahbûbiyetler niyâz ederim.

Mahmud USTAOSMANOĞLU
İsmâilağa Câmii Em. İmam ve Hatîbi

RAMAZAN BAYRAMI TEBRİĞİ

Ramazan Bayramı sabahını kulları için mağfiret vesilesi yapan Allâh-u Te'âlâ'ya hamd-ü senâdan, Rasûlüne, Ehl-i Beyt'ine ve tüm sahâ -besine, mülk-ü İlâhının devamıyla dâim olacak şekilde salât-ü selâmdan sonra; tüm bereketlerin sahibi olan Allâh-u Te'âlâ ve Tekaddes Hazretleri'nden, bütün Müslümanların, özellikle siz "Kas-ı Ârifân" okurlarının "Fıtır Bayramını" mübarek kılmasını niyâz eder ve hayırlı uzun ömürlerle, sıhhat-ü âfiyetler içerisinde Ehl-i Sünnet'e hizmet gayesiyle muammer kılınmanız için Yüce Mevla'ya duâ ederim.

Duânıza muhtaç hizmetçiniz
Ahmet Mahmut ÜNLÜ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ASRİN MÜCEDDİDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ
BUYURMUŞLARDIR Kİ: “ŞEYHİM ALİ HAYDAR AHİSHAVÎ
(KUDDİSE SİRRAHÜ) ŞÖYLE BUYURURLARDI: İKİ KİTABA ASLA
İTİRÂZ EDİLEMEZ; BİRİ MESNEVÎ, BİRİ DE RİSÂLE-İ KUDSİYYE”.

Âdem (*Aleyhisselâm*)dan beri insanların geçici yerleşim yeri olan bu yeryüzünde neler oldu, neler oluyor ve neler olacak? Doğada, karalarda, denizlerde, havalarda ne gibi değişimler yaşandı, şu anda dünyanın yaşam standartları ne durumda? Kimler geldi, kimler geçti? Kimler kimlere uydu? Nasıl geldiler, nasıl geçtiler? İnsanlığın, sonu âhirete uzanan bu dünyadaki serüveni nasıl ve ne yönde sürmekte?

Kemâl ve zevâl arasında gidip gelen bu dünyada değişmeyen tek şeyin değişme olduğu söylene de, değişmeyen tek bir gerçek vardır. O da, bütün âlemlerin yaratıcısı ve mürebbîsi olan Allâh-u Te'âlâ'nın ilâhi kanunlarıdır. Bu ilâhi kanunlar iyice bilinip uygulandığı takdirde, insanlar hiçbir zaman şaşkınlığa, bozguna ve sıkıntıya uğramamışlar ve uğramayacaklardır.

İlâhi buyrukları bildirmek ve insanlara doğru yolu göstermek için Allâh-u Te'âla hazretleri,

sonuncusu Kur'ân- Kerîm olan kitaplar göndermiş, bu kitapların yanında sonuncusu Muhammed Mustafâ (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) olan peygamberler de göndererek kullarına çok merhamet ve lütufta bulunmuştur. Enbiyâdan sonra evliyânın varlıkları da, insanlar için bir rahmettir. İşte başta enbiyây-i 'izâm hazerâtı olmak üzere, o peygamberlerin vârisleri olan evliyây-i kirâm hazerâtı da hidâyet ve selâmet yollarını insanlara öğretmiş, numûne-i imtisâl ve rehber olmuşlardır.

Âhir zamanı yaşadığımız bu dönemde bizler, eğer becerebilirsek, istifâde, ders alma ve nasihat yönünden hayli tâlihli durumda sayılabiliriz. Zira kahramanlar ve erenlerle dolu şanlı ve mukaddes tarihimizde, Kur'ân ve sünnetle yoğrulmuş âlemi şenlendirmiş büyük insanları ve eserlerini tanıyarak, feyiz ve himmet alabilir, onları kendimize örnek alarak hayatımızı manalandırabilir ve onlardan dünya ve âhîret selâmetinin düstûrlarını öğrenebiliriz. Bu yüksek insanların başında mana âleminin sultanı, aşk âleminin serdârı, gönüllerin hayatı, başların tâcı, Kâşif-i esrâr-i kayyûmî Hazret-i Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî (Kaddesellâhu Sirrahû's-Sâmî) gelir.

Molla Câmi (Kuddise sirruhû)nun,

أَنْ فَرِيدُونَ جِهَانَ مَعْنَوِي
بَسْ بُودُ بُرْهَانَ ذَاتِشْ مَثْنَوِي

مَنْ چَه گُوِيْمَ وَضْفِ أَنْ عَالِي جَنَابِ
نَيْسْتِ يَنْعَمَبَرِ وَلِي دَارْدُ كِتَابِ

**“Ey mana âleminin biriciği!
Zâtının kadrine yeter Mesnevî**

**O ulunun vafında ne söyleyim ki,
Değil peygamber ama kitab sahibi”**

diye övgüyle andığı Mevlâna hazretleri, Allâh-u Te'âlâ'nın ona verdiği bir kerâmet olarak bıraktığı Mesnevî-yi Ma'nevî'siyle dün olduğu gibi bugün de insanları irşâd etmektedir ve yarınlarda da irşâd etmeye devam edecektir.

İşte bu bağlamda, biz insanların bugün karşı karşıya kaldığı maddî ve manevî buhranların sebeplerine ve çözüm yollarına bakmak iste-

diğimizde, sahip olduğumuz bu büyük manevî değer, bu mübarek Allâh dostunun kıymetli beyanlarını da ihmâl etmemiz gerekmektedir. Zâten evliyâyâ sevgi, hürmet ve bağlılık, tarihimizin ve geleneğimizin vazgeçilmez unsurlarındandır.

**“Erenlerin himmetini ben bana yoldaş eyleyem
Her kancarı varırsam cümle işim hoş eyleyem”**

(Kancarı): Nereye, ne tarafa

diyen Yunus Emre (Kuddise sirruhû) da, Hak âşıklarının diğer bir sözcüsü olarak Allâh dostlarına uymanın ve onların sözlerine ehemmiyet verip gereğince davranmanın lüzumunu her fırsatta dile getirmiştir.

İşte biz de burada evliyâ hazerâtının hayat bahşeden mübarek kelâmlarından istifade ederek, günümüz meselelerine manevî yaklaşımlar getirmek sûretiyle, olaylara ve insanlara îlâhî bir bakış açısı kazandırmak istemekteyiz. Burada ilk olarak kuraklık ve hastalıkların manevî perde arkasını bir nebze açmaya çalışmaktayız.

Hazret-i Mevlâna Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

أَبْرُ بَرِّ نَأَيْدِ بِي مَنَعِ زَكَاتِ
وَزُ زَنَا أُنْتَدُ وَبَا أَنْدَرُ جِهَاتِ

**Yağmur yağdırmaz bulut, zekât verilmez olursa
Yayılır etrafa vebâ, zinâ ifşâ olursa (1)**

Bu beyt-i şerîf, her asırda şer'-i şerîfte bî edeb olanların şeâmet (uğursuzluğunu, kötü talihini) ve vehâmetini (sağlıksızlığını) anlatmaktadır. Zenginler zekâtını vermeseler yağmur yağmamasına sebep olurlar ve zinanın çoğalmasından da cihânın etrâfını tâûn (veba) kaplar.

Ka'b ibni Mâlik (Radiyallâhu anh)dan rivayet edildiğine göre Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

إِذَا رَأَيْتُمْ الْقَطْرَ قَدْ مُنِعَ فَاعْلَمُوا أَنَّ النَّاسَ قَدْ
مَنَعُوا الزَّكَاةَ فَمَنَعَ اللَّهُ مَا عِنْدَهُ وَإِذَا رَأَيْتُمْ الْوَبَا
قَدْ فَشَا فَاعْلَمُوا أَنَّ الزَّنَا قَدْ فَشَا

“Yağmurun yağmamasıyla karşı karşıya kaldığınızda, insanların zekât vermediklerini, Allâh’ın da hazine-i ilâhiyesindeki rahmeti göndermediğini anlayınız. Kezâ vebâ gibi bulaşıcı hastalıkların yayıldığını görünce, zinâ rezâletinin ortalığı kapladığını biliniz.” (2)

Gelin şimdi Fatih Camii bahçesinde medfûn bulunan, Selânik, Sivas, Adana, Ankara ve Akdeniz adaları valiliği yapmış, hâriciye vezirliğinde bulunmuş, ana dili Türkçeden başka Arapça, Farsça, Arnavutça, Rumca ve Fransızca dillerini çok iyi bilen, idareciliği ve davranışlarıyla halk tarafından çok sevilmiş değerli Osmanlı devlet adamı, âlim ve edîb Abidin Paşa (1843- 1908) hazretlerinin Mesnevî üzerine yazmış olduğu şerhden, bu beytin açıklamalarına bakalım:

“Zekat ve sadaka insaniyetin birinci esasıdır. Yağmur yeryüzünü nasıl ihyâ ederse (canlandırır), sadaka da insanın kalbini aynı şekilde ihyâ eder ve yüce hisler ile berraklaştırır. Sadakanın verilmemesi ve mahlûkata, özellikle de insanlara mümkün olan yardımın esirgenmesi, son derece kabul edilmeyen ve azap ile mahrûmiyeti davet eden bir davranıştır.

Zira mürüvvetsiz olan kimse, Cenâb-ı Hakk’ın nihâyetsiz olan hazinelerinden emin olmayıp, bir miktar sadaka verirse malına noksanlık geleceği zannıyla, hem rızây-i Bâri’yi (Allâh-u Te’âlâ’nın râzılığını) hiçe saymakta, hem de hemcinsi olan insanlara acımayıp kendini hod-

perest (kendine tapan, yalnızca kendini seven) biri yapmaktadır. Bu yüzden de âkibeti kederlerle dolmay hak eder.

Mürüvvetsiz kimse, infâk etmeyip kendine sakladığı servetinden dolayı maddeten de hiçbir istifade sağlayamaz. Şöyle ki o, merhametsizliği hasebiyle giriftâr olacağı iç ızdırabından başka ve sadaka verip hemcinsine yardım etmek gibi bir büyük vicdânî zevkten de mahrum kaldıktan başka, insanların ekserisi tarafından da nefretle anılır.

Sadaka vermeyenler kimseye acımadıklarından, böylelerine ne Hak Te’âlâ hazretleri, ne de insanlar acımaz. Rahmet yağmurunun misali olan göz yaşı, o tür insaniyetsiz kimselerin ızdırap ve elem durumlarında hiçbir kimse tarafından dökülmez ve lüzûmunda onlara yardım da olunmaz. Zinâ ise sonuçları gayet vahîm olan ve insaniyetin intizâmını ihlal edici büyük bir belâdir. Zinâda birkaç dakikalık ya da daha uzun devam ederse birkaç saatlik cismânî bir lezzet hâsil olabiliyor ama şu zararlarına bir bakalım:

1) Zâni Cenâb-ı Hakk’ın emrine muhâlif olduğundan (karşı geldiğinden) ilâhî gazabı üzerine davet eder.

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

“Zinaya (bulaşmak bir yana, nâmahreme bakmak, dokunmak ve öpmek gibi öncü günahlara dahi) **yaklaşmayın!**

Şüphesiz o, çirkinliği sınırsız bir iş olmuş ve (şehveti tatmin için izlenen) bir yol olarak da pek kötü bulunmuştur.” (İsrâ Sûresi: 32)

2) Zâninin kalbini namussuzluk lekesiyle kalar ve eşi nezdinde hicâb ve azap doğurur.

3) Eşi ve akrabası zinâ olayını haber alır ise, me'yûs (üzgün) ve mükedder (kederli) olur, onlar haber almazsalar bile, halk nazarında mat'ûn (ayıplanmış ve karalanmış) olur ve itibarsız kalır.

4) Zinâdan çocuk hâsıl olunca, o çocuğu “veled-i zinâ” nâmıyla, insanların hakaretleri içinde bulundurur.

Veled-i zinâ ta'bir olunan masum evlât, selâmet ve istikbâli için pederini arar, pederi ise ciğer pâsesini inkâr eder! Gözlerini vâlidesine çevirince: “Benim pederim nerededir? Vâlide! Sen bu hakarete sebep oldun!” diye lisân-ı hâl (hal dili) ve lisân-ı çeşm (göz dili) ile hitâp eder.

Vâlideler için evlâtların her bakışı dünya dolusu lezzet ve nimet iken, bu mahzûnâne nazar, hicâb ve azâp ile o zâniyenin kalbini yaralar ve kanla doldurur. Zâniye oğlunu zâyî' etmiş, manen öldürmüş, kalp ve namusunu ile'l-ebed (sonsuz kadar) perîşân eylemiştir. Onların gizlice feryâdı, gizlice dökdükleri göz yaşı, zâni zanneder mi ki tesirsiz kalır? Onların âhı, âdi bir rüzgar gibi mi sayılır?!

Zâni, eğer pişman olmuyor ve irtikâb eylediği zulümden dolayı ağlayıp sızlamıyorsa, o zinâ fiilini ve karşılaşıcağı nice nice musîbetleri kendi hânesinde görmek için hazırlansın!

Bu belâları def' etmeye, önlemeye çare, cid-den tövbe edip, şayet erkek müteehhil (evli) de-ğilse, velev fakir olsa bile hemen teehhül eylemesi (evlenmesi)dir. Zira evlenmek, nefis için bin türlü ilgi ve nasihattan daha müessir (etkili) çaredir. Kişi fakirlik ızdırabından korkmasın. Fakirlik ve ızdırıp, zinânın belâlarına göre saadet ve rahattır. Hususiyle emrine tâbi' ve işinde sâ'î (çalışkan, gayretli) olanlara Hakk Te'âlâ hazretleri yeterli bir yardımcıdır.

Livâtadaki (eşcinsel ilişkideki) fenâlıklar da, sayıldığı takdirde nefret uyandırır!

Livâta, insan neslinin inkita'ına (kesilmesine) çalışan bir felâkettir. Livâta, mef'ûlünü, ihsân-ı rabbânî olan mertlik gibi yüce bir mertebeden düşürür ve nâmusunu berbâd eder. Fâili ise büyük bir namussuzluğun sebebi ve Hakk'ın emrini bozucu olur. Sûretâ “fâil” denir. Ama hakikatte şeytanın mef'ûlüdür.

Zürriyetin cevheri olan “meni” nikahlanan kadınların rahimlerine lâıyk ve şâyândır. “Meni”, ruha ve bedene müsâit ve hazır olan yapısıyla, fâilin hakikatte görünmeyen evlâdıdır. İsyankâr kişiden gelen o meninin, ne gibi bir yerde boğulduğunu düşünmek bile insanın nefretini artırır ve hayli kederlendirir. Bu çok çirkin ve çok ayıp fiil hakkında söylenecek daha çok şeyler vardır. Ama edep men' ve muhâlefet; kalp ve kalem kerâhet (tikinti) ve hicâlet (utanç) eyler!” (3)

Cenâb-ı Pîr-i Celvetî, Kutbu's-Samedânî Seyyid Azîz Mahmud Hüdâyî (*Kaddesellâhu Sirrahü's-Sâmî*) hazretlerinin müntesiplerinden Sarı Abdullah Efendi (*Kuddise sirruhû*) (1584-1661), Mensevî-yi şerîfin birinci cildine yapmış olduğu beş ciltlik kıymetli şerhde ise, Mevlâna hazretlerinin bu beyitlerinin îzâhında şöyle buyurmaktadır:

Cenâb-ı Hakk Te'âlâ hazretleri,

وَأْتُوا الزَّكَاةَ

“Zekâtı da verin!” (*Bakara Sûresi:110*) buyurup emr-i bi'l-infâk (infâk ile emir) etmiştir.

Bu yüzden mümine layık olan, ilâhî emirlere uyup Âllâh-u Te'âlâ'nın farz ettiği üzere malının zekatını vermesi ve cimrilik yapmayıp, diğer insanları da kendi şeâmeti (uğursuzluğu ve felâketi) ateşinde yakmamasıdır. Cenab-ı Hakkın emirlerinin çiğnenip, isyan ve günahların âşikâre çoğalması, ilâhî gazap ve azâbın davetçisidir.

Şimdi ey esrâr-i ilâhî'ye tâlip olan ve nihâyetsiz makamlara râğbet eden sâlik! Şunu bil ki, zevk ve vicdân ashâbı, infak hususunda üç hal beyan buyururlar:

1) Zâhidlerin infâkı: Zâhidler düşük olan dünyayı, düşüklere bırakmakla infâkta bulunurlar. Böylelikle dünya erbâbı, kendilerine hoş gelen geçici lezzetlerle nefisleri muradınca menfaetlenirler. Zâhidler ise,

الدُّنْيَا حَرَامٌ عَلَىٰ أَهْلِ الْآخِرَةِ

“Dünya, âhîret ehli için haramdır” deyip, zamanını salih amellere, enva’î çeşit taat ve ibadetlere sarfeder ve can kulağıyla da

فَإِنَّ الْجَنَّةَ لِلْمُتَّقِينَ

“Muhakkak cennet müttakîler içindir” müjdesini dinlerler.

2) Muhiblerin (Hakk’ı sevenlerin) infâkı:

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

“Kendilerine rızık olarak vermiş olduğumuz (mal ve yiyecek gibi) şeylerden (zekât ve fitre gibi malda bulunan hakları yerine getirmek için) infakta bulunmaktadırlar (karşılık beklentisi taşımaksızın Allâh yolunda bağış yapmaktadırlar)” (Bakara Sûresi:3) kelâm-ı İlâhiyesinin gereğince, Cenâb-ı Allâh tarafından hâlis kalplerine hediye edilmiş bulunan hakikatleri ve sırları, kabiliyetli olan Hakk tâliplerine infâk ederek,

إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

“Şüphesiz ki Allâh (iyi ameller işleyen) o muhsin (kimse)lerin ecrini zâyi etmez (ve mükâfatlarını boşa çıkarmaz!)” (Tevbe Sûresi:120) kavî-i kerîmi ile müşerref olurlar.

3) Fenâ fillâh olmuş ârif-i vâkıfın (Hakk Te’âlâ’dan haberdâr ve âgâh olan ârifin) infâkı: Hakk Sübhânehû ve Te’âlâ tarafından, kalplerinden dünya ve âhîretin çıkarılması emrolunup ve Ruh-i Muhammedî (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) den de

وَهُمَا حَرَامَانِ عَلَىٰ أَهْلِ اللَّهِ

“Hem dünya hem âhîret, ehlullâh üzerine haramdır” diye irşâd olunmakla, sırlarında izzet-i Hakk’ı buldukları için, fenâ makamında canlarını fedâ ederler. Bunlar gayet güzel haller ile ihsân makamında yerleşirler. Ihsân makamı, mertebelerin en yükseği ve muhabbete en yakın olan “Makam-ı mahmûd”dur. Bu yüzden

وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

“(Verdiklerinizin yerini dolduracağı hakkında Allâh-u Te’âlâ’ya karşı) hüsn-ü zanda bulunun (fakirlere) iyilik yapın (muhtaçların

bakımı dâhil tüm amellerinizi) güzelce yapın! Şüphesiz ki Allâh iyilik edenleri sever (onların bu davranışına rıza gösterir ve kendilerini mükâfatlandırır!)” (Bakara Sûresi:195) fermânıyla âriyet hayatı (emâneten kullanım ve menfaatlenme hakkına sahip olunan hayatı) bırakıp, ebedî hayat ile Zât-ı ehadiyyet’in cemâlini müşâhede etmekten ayrılmazlar. Zira Hakk Tebâreke ve Te’âlâ’

وَأَتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ

“(Fakirlik korkusu ve yaşama ümidi yüzünden, mal-mülk) sevgisine rağmen mal vermiş bulunan.” (Bakara Sûresi:177) âyet-i kerîmesinde muhabbet tohumunun meyvelerinden haber verip, muhabbetin meyvelerinin Allâh-u Te’âlâ’yı sevmekten ötürü mal infâk etmek olduğunu beyan ederek, mal ve mâ sivâllâha (Allâh’ın Zâtından başka her şeye) olan (beşerî) meyli işaret ve ayan buyurur.

İşte ğayrullah (Allâh’ın Zâtının dışında) olan her mahbûbu (sevilen şeyi), Allâh-u Te’âlâ’yı sevmek üzere infâk etmek, bir sevginin neticesidir. İşte bu muhabbetullâh tohumunun semeresi, nihâyetinde Hazret-i Mahbûb’a (Hakiki Sevgiliye) vüsûl (kavuşma) olur.

Allâh-u Te’âlâ’nın buyurduğu gibi;

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

“Siz sevmekte olduğunuz (mal ve can gibi) şeylerden (Allâh yolunda) infak edinceye kadar birre (üstün hayra ve Allâh-u Te’âlâ’nın rızasına) asla ulaşamazsınız!” (Âl-i İmrân Sûresi:92)

Zira her tohumun nihâî semeresi (meyvesi, neticesi), başlangıcında olan tohumun semerâti cinsindedir. Bundan dolayı:

وَمَا النَّهَايَةُ؟

“Nihâyet nedir (sonda ne olur)?” sorusuna Seyyidü’t-tâife Tâcü’l Ârifîn Cüneyd-i Bağdâdî (Kaddesellâhu Sirrahü’s-Samedânî)

هِيَ الرَّجُوعُ إِلَى الْبِدَايَةِ

“Nihâyet, bidâyete (başlangıca) dönmektir” cevabını vermişlerdir.

Şimdi ey irşâd olmak ve söz dinlemek isteyen tâlib! Fî sebilillâh (Allâh yolunda) mallarını sarfedenlere halef (karşılık) ve mükâfat Cennetü'l-me'vâ (Secde Sûresi:19); livechillâh (sırf Allâh rızası için) canlarını ve kalplerini fedâ eden Allâh âşıklarına halef ve mükâfat ise

فَأَنَا دَيْتُهُ

“Ben onun diyetiyim” sözünün gereğince, Lâ yezâl olan Rabb-i zül'celâl hazretlerinin cemâlini müşâhede etmektir.

وَمَنْ يُعْطَى تَمْرَةً إِلَى فَقِيرٍ يَأْخُذُهَا اللَّهُ بِيَمِينِهِ
وَيُرَبِّبُهَا كَمَا يُرَبِّي أَحَدَكُمْ فَلَوْهُ وَفَصِيلُهُ حَتَّى
تَكُونَ أَعْظَمَ مِنَ الْجِبَالِ

“Her kim tek bir hurma (bile) infakta bulunursa, Allâh-u Te'âlâ onu (keyf ve şekilden münezzehe olan) sağ eliyle alır ve onu sizin herhangi birinizin tayını ve yavru devesini büyüttüğü gibi büyütür. Hatta o kadar ki (o minik sadaka) dağlardan bile daha muazzam büyüklükte olur” buyurulmuştur. (4)

Peki hele şu sâdik âşıklar ki, kalplerini Allâh'a fedâ ederler ve Hakk Te'âlâ da onları (keyf ve şekilden münezzehe olan) celâl ve cemâl parmakları arasında büyütür, onların hâli nasıl olur?

İşte hiç şüphesiz o kalp, Hakk'ın büyütmesi sebebiyle arştan ve arşın içinde olan her şeyden daha büyük ve muazzam olup, belki arş ve arşın içindekiler bile, kâmil olan kişinin kalbinin arsasında, çöle atılmış bir yüzük kabilinden (minicik kalır).

İznikli Eşrefzâde (Kuddise sirruhû) bu makamdan haber verip;

Kalbimin her köşesinde arş-ı Rahmân gizlidir diye buyurmuşlardır

Allâh-u Te'âlâ hazretleri buyurmuştur ki:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً
يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

“**Muhakkak ki Allâh bir** (kimsenin hak ettiği sevabı noksan ederek yahut hak ettiğinden fazla azap ederek) **zerre ağırlığınca bile zulüm yapmaz. Eğer o** (amel) **güzel bir şeyse, O onu** (sevap bakımından) **katlar ve** (sahibine) **Kendi katından pek büyük bir ecir verir.**” (Nisâ Sûresi: 40)

Sûreten ve manen, zekat vermeyenlerin ve infakta bulunmayanların gönül arzularına (sahalarına) ve kalp mezzalarına ise Rabbânî lütufların bulutları, bir katre bile ilâhi muhabbet yağmuru yağdırmayıp, üstelik çeşit çeşit kıtlık ve gam gibi belâlarla, üzüntülerle ve şu uğursuz olan dünyaya muhabbet ve himmet beslemekle mübtelâ kılar.

Böylelikle bunlar cehâlet ve dalalette kalıp helâk olurlar. Cana can katan marifetin meyvelerinden nasib ve hisse alamazlar ve ticâretlerinde hüsrâna uğrayarak hidâyet kazancından bir zerreye bile sahip olamazlar.

Şimdi,

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

“(O gün onlara denilecektir ki:)

İşte bugün hiçbir kimse en ufak bir şeyle (bile) zulme uğratılmayacaktır ve siz yapmakta bulunmuş olduğunuz şeylerden başkasıyla cezalandırılmayacaksınız!”

(Yâsîn Sûresi:54) kavli-i şerîfin gereğince her hâl-ü kârda herkes dünya ve âhirette amelleri ile karşılık bulacağından, âleme yayılan tüm belâların kaynağının şenî’ (çok çirkin ve ayıp) ameller olması hasebiyle Hazret-i Mevlâna buyururlar ki; tâûn (vebâ), zinâ sebebiyle meydana gelir.

İbn-i Ömer (Radiyallâhu anhû)dan rivâyet edilen hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurmuştur ki:

مَا ظَهَرَ تِ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ قَطُّ حَتَّىٰ أَعْلَنُوا هَا
إِلَّا ابْتَلَوْا بِالطَّوَاعِينِ وَالْأَوْجَاعِ الَّتِي لَمْ تَكُنْ فِي
أَسْلَافِهِمُ الَّذِينَ مَضَوْا وَلَا نَقَصَ قَوْمُ الْمِكْيَالِ

وَالْمِيزَانَ إِلَّا ابْتَلَوْا بِالسِّنِينَ وَشِدَّةِ الْمُؤْنَةِ
وَجَوْرِ السُّلْطَانِ وَمَا مَنَعَ قَوْمَ الزَّكَاةِ إِلَّا مُنِعُوا
الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ وَلَوْ لَا الْبَهَائِمُ لَمْ يُمْطَرُوا وَلَا
نَقَضَ قَوْمَ الْعَهْدِ إِلَّا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ مِنْ
غَيْرِهِمْ فَأُخِذُوا بِبَعْضِ مَا فِي أَيْدِيهِمْ

“Kesinlikle, fuhşiyât bir toplum içinde âşikâr işlenecek kadar yaygın hale gelirse o halk, geçmişte atalarında görülmemiş tâûnlar (vebâlar) ve hastalıklar ile mübtelâ olurlar.

Ölçü ve tartıda noksanlıkta bulunan bir toplum kıtlıklarla, şiddetli geçim sıkıntısıyla ve sultanın zulmü ile mübtelâ olurlar. Zekat vermeyi bırakan bir toplumun belde-sine gökten yağmur yağmaz. Eğer hayvanlar olmasa asla yağmur göremezler.

Bir kavim ahdi bozarsa (ahde vefâsızlık yaparsa) Allâh-u Te’âlâ, kendilerinden olmayan düşmanlarını onların üzerine musallat eder ve ellerinden ancak bazısı kurtulabilir.” (5)

Ka’bü’l-Ahbâr (Radiyallâhu anhü)dan mervîdir ki: “Her ne zaman Hakk Sübhânehû ve Te’âlâ’nın bir tâifeden yağmuru kaldırdığını gördüğünüzde, muhakkak biliniz ki, onlar infakta bulunmayı kesmişlerdir.

Her ne zaman da bir kavmin içinde tâûnun (vebânın) çoğaldığını görürseniz, muhakkak biliniz ki, onlar zinâ ve fuhşiyâtı ifşâ etmişler, yaymışlardır. Hatta doktorlar bu tâûnun mâhiyetinde ihtilâf edip, kesinlikle ilacının bulunup tedavi edilemeyeceğinde ittifak etmişlerdir.”

Ayrıca vârid olan bir hadîs-i şerîfte, Ebû Mûsâ el- Eş’arî (Radiyallâhu anhü)dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

فَنَاءُ أُمَّتِي بِالطَّعْنِ وَالطَّاعُونَ فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
هَذَا الطَّعْنُ قَدْ عَرَفْنَاهُ فَمَا الطَّاعُونَ؟ قَالَ وَخَزُ
أَعْدَائِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَفِي كُلِّ شَهَادَةٍ.

“Ümmetimin tükenmesi silahla ve tâûnlardır.”

Sahâbe-i kirâm hazerâtı (Radiyallâhu anhüm) sordular ki: ‘Yâ Rasûlüllâh! Biz bu ta’nı (silahla öldürülmeyi) anladık. Peki ya bu tâûn nedir?’

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de: **“Cinden olan düşmanlarınızın size acı vererek öldürmesi ve her şehâdetir”** buyurdular.” (6)

İbn-i esîr (Rahimehullâh) buyururlar ki; Hadîs-i şerîfte geçen “Ta’n” kelimesi, mızrak ve kargı ile öldürmek manasındadır. “Vehz” ise delip geçirmeden mızrak batırmaktır. Tâûn geçmiş ümmetlere azap idi. Ümmet-i Muhammed’e ise rahmettir. Hazret-i Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ümmeti için dua edip,

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فَنَاءَ أُمَّتِي بِالطَّعْنِ وَالطَّاعُونَ

“Allâhım! Ümmetimin sonunu ta’n ve tâûnla kıl!” (7) buyurmuştur.

Şu bilinmelidir ki, tâûndan kaçmak haramdır. Ancak tâûn olan yere girmekte ise ihtilâf olunmuştur. Sahih olan rivayet, mekruh olduğudur.

Rivayet olunur ki, Hazreti Ömer ibn-i Hattâb (Radiyallâhu anhü) bir zaman Şam’a sefer edip oraya yaklaştıklarında, Şam-ı şerîfte tâûn olduğu kendisine bildirildi. Bazı sahabîler ile yaptığı müşâverelerde, kimisi geri dönmek evlâdır dedi, kimisi de ihtilâf etti.

Daha sonra Hazreti Ömer (Radiyallâhu anhü) muhâcirlerin ve Kureyş’in ihtiyarlarını davet edip onlarla da müşâverede bulunduğu, onlar geri dönmeye kesin karar verince, Hazreti Ömer (Radiyallâhu anhü) da onların görüşü doğrultusunda hareket etti.

Sonra Abdurrahmân ibn-i Avf (Radiyallâhu anhü) gelip: “Ben Hazret-i fahr-i kâinât (Aleyhi ekmeli’t- tehiyyât)tan işittim: ‘Eğer bir yerde tâûn (vebâ) olduğunu duyarsanız oraya gitmek için davranmayınız. Şayet bulunduğunuz yerde ortaya çıkarsa, bu sefer de o vebâdan kaçmak için oradan çıkmayınız’ buyurdular, dedi.” Bundan sonra artık Hazret-i Ömer (Radiyallâhu anhü), Abdurrahmân ibn-i Avf (Radiyallâhu anhü)ya dua ve senâ edip Şam’a girmeyerek geri döndüler.

Şimdi hadîs-i şerîften malûm oldu ki, tâûn (vebâ), habîs (pis) ruhların ta'ni (silahla öldürmesi) olup, o habîs ruhlar, kimisi mızrakla kimisi okla ve diğer savaş aletleriyle tâûn zamanında memur oldukları mahalleri gezip emr-i hak ile, işaret olunanları yakalayıp öldürürler.

Tâûn zamanında bazıları rüyada, bazıları (manevî) keşifle tâûna yakalanmış tâifeleri müşâhede ederler.

Celâl ehli olan meczûplar dört fırka olup, sonuncu fırkası tâûn askerinin zâbitidir ve Allâh'ın emriyle tâûna müvekkel olup, bu hizmetlerinde kâim ve sâbittirler.

Zânilerin yakınlaşmada buldukları esnada yaptıkları nefsanî tasavvurlar ve şehvânî tehayyüllerden ve yıkandıklarında dökülen mülevves (kirlî, pis) damlalardan, Hakk Te'âlâ habîs (kirlî, pis) ruhlar yaratır ve onlar da "tâûn (vebâ)" olurlar. Onun için Hazret-i Mevlânâ "Zinâdan cihâna vebâ düşer" buyururlar. Zira kâmil veliler bu manayı ayânen görürler.

"Sirac-ı ümmet, Zirve-i fekâhet, Muktedây-i enâm, İmam-ı A'zâm Ebû Hanîfe en-Nu'mân (Aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufrân) hazretleri de manevî keşifle, ma-i müsta'melden (ibadet niyetiyle kullanılan sudan) damlayan suların kiplikli olduğunu müşâhede etmişlerdir. Zira abdestte yıkanan uzuvlardan günahlar dökülmektedir."

İşte hayır ve şerden zâhirde yapılan her amelin, ona uygun bir de görünmeyen manevî bir görünüşü vardır. Ancak erbâbının buna mutali' olduğuna dair misaller hayli çoktur.

Şu ana kadar zikrolunan zinâ ve tâûn, âfâkîdir (dış âleme âittir). Bir de enfüsî (nefsin iç âlemine âit) zinâ ve tâûn vardır. Şimdi onlar bunlardır ki, akl-ı meaş (sadece dünya yaşamıyla ilgilinen akıl), şeytanın aracılığı ile nefs-i emmâre-i bi's- sû'ya (kötülükle çok çok emreden nefse) yaklaştığında dünya sevgisi, makam hırsı, kibir, kendini beğenme, buğz, hased, şehvet ve gazap gibi evlâd-ı zinâları (zinâ çocuklarını) doğurur ve her birinden nice rezîl ahlâklar dallanır.

İşte, en büyük bir tâûn salgını, âfâka (dış âleme) ne şekilde zarar verirse, bu rezil hasletler de gönül şehrinde olan muhabbetul-

lah (Allâh sevgisi), şükür, kanaat, zikir, ibadet, tevâzu, meskenet, hulûs gibi bi'l-cümle tüm güzel ahlâkları hebâ ve helâk ederler. (8)

Velhâsıl, işlenen günahlar sebebiyle, ilâhi kanun gereği yeryüzünde ve gökyüzünde hayatî önem taşıyan dengeler bozulabilmektedir. Bu yüzden her ferd günahları sebebiyle yalnız kendisini değil, içinde yaşadığı cemiyeti, toprakları, havayı ve suyu dahi olumsuz yönde etkileyeceğinin bilincinde olmalıdır.

İşte, gerek toplumda gerek doğada karşılaşılan felâketlerin ve düzensizliklerin sadece görünen maddî sebeplerine değil, onların manevî dinamiklerine de bakıp, ona göre gerekli tedbir ve çarelere başvurulması, insanlık için en isabetli yol olacaktır.

Nitekim inanan, salih amel işleyen ve takvâ sahibi olan kulları için dünya ve âhiret selâmet ve saadetini vaad eden yüce Mevlâ Te'âlâ, Kur'ân-ı Kurân-ı Kerîm'deki şu beyanı ile kullarını ikaz etmiştir:

إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ

"O (insan)lar kendi nefislerinde bulunan (güzel vasıflar)ı (kötüleriyle) değiştirmeye kadar gerçekten de Allâh bir toplumda olan (nimet, âfiyet vesâir lütufların)ı (belâ ve azapla) değiştirmez." (Ra'd Sûresi:11)

*Âyet-i kerîmelerin meâlleri: Mahmut Ustaosmanoğlu, Kur'ân-ı Mecîd ve Tefsîrlî Meâl-i Âlîsî

(1) Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Mesnevî-yî Manevî; cilt:1, beyit no:88

(2) Ankaravî, Şerh-i Mesnevî:1/12

(3) Abidin Paşa, Tercüme ve Şerh-i Mesnevî; 1/105-107

(4) Sarı Abdullah Efendi, Cevâhir-i Bevâhir-i Mesnevî; 1/187

(5) Aliyyü'l Müttekî, Kenzül Ummâl, 16/81, no:44014; Taberânî, Kebîr, 11/45, no:10992

(6) Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c:32, sh:293, no:19528, 19743

(7) Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c:32, sh:521, no:19744

(8) Sarı Abdullah Efendi, Cevâhir-i Bevâhir-i Mesnevî; 1/186-189

İMÂM-I RABBÂNÎ AHMED SİRHİNDÎ

İMÂM-I RABBÂNÎ DÖNEMİNDE HİNDİSTAN

İmâm-ı Rabbânî Ahmed Sirhindî (ö. 1034/1624) 16. yüzyılın sonu ile 17. yüzyılın başlarında Hindistan'da yaşamıştır. O dönemde Hindistan idarecileri Bâbürlülerden Ekber Şah (963-1014/1556-1605) ve Cihangir (1014-1037/1605-1627) idi. Ülkede birçok imar ve kültür faaliyeti sürüyordu. Ancak dinî ve içtimaî hayat çalkantı içindeydi. Müslümanlar ile Hindular arasındaki mücadeleler devam ederken, Ekber Şah muhtemelen ülkedeki iktidarını güçlendirmek niyetiyle Hindulara yakınlık göstermeye başladı. Bununla da kalmayıp "Dîn-i İlâhî" adıyla yeni bir din ortaya attı.

Ayrıca Hindistan'daki bazı Müslümanlar, özellikle eğitim almamış kadınlar, Hinduizm kültüründen fazlaca etkileniyorlardı. Bu gelişmelerden kaygılanan Ahmed Sirhindî, sarsılmaya başlayan dinî esasları muhafaza etmek ve İslâmiyet'i hurafelerden arındırmak için kültürel mücadeleye başladı. Yazdığı eserler ve mektuplarla Müslüman halkı ve idarecileri İslâmî kurallara bağlı olmaya çağırdı.

Ahmed Sirhindî, o dönemde Hindistan'ın dinî ve sosyal hayatındaki çalkantıları *İsbâtü'n-nübüvve* adlı eserinde şöyle anlatır: "Zamanımızın önde gelenlerinden birisi (Ekber Şah'ın önde gelen bürokratlarından Ebu'l-Fazl Allâmî kastediliyor) âlimlerden birçoğunu, dine ve peygamberlere bağlılıklarından dolayı, anlatılması uygun olmayacak şekilde cezalandırdı. Hatta iş oraya vardı ki, meclisinde

Son Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in ismini anmaktan kaçınır oldu. O'nun güzel ismini (Muhammed) taşıyan kişilerin ismini değiştirdi. Hindistan'da İslâm'ın en önemli alâmeti olan inek (sığır) kesmeyi yasakladı. Mescidleri ve Müslüman kabirlerini tahrip etti. Kâfirlerin mabedlerine, merasim günlerine ve ibadetlerine ise saygı gösterdi... Onların hükümlerini kendi dillerinden (Sanskritçe) Farsça'ya tercüme ederek İslâm'ın izlerini silmek istedi." (*Ahmed Sirhindî, İsbâtü'n-nübüvve, Resâil-i Müceddidiyye, nşr. Mahbûb İlâhî, Lahor 1385/1965 içinde, s. 22.*)

Ahmed Sirhindî, bir mektubunda Hinduların Thânîser'de (Thanesar) bir mescidi ve türbeyi yıkıp yerine kendi mabedlerini inşa ettiklerini kaydetmektedir. Ayrıca onlar dinî merasimlerini rahatça icra ederken, Müslümanların bundan

mahrum olduğunu; meselâ Hinduların oruç gününde (*îkâdesî, ekâdeshî*) Müslümanların pazarda bir şey pişirip satmaması için gayret ettiklerini; ancak Müslümanların oruç zamanı olan ramazan ayında Hinduların rahatça pazarda yiyecek pişirip sattıklarını

anlattıktan sonra, bütün bunların Müslüman bir padişah (Cihangir) döneminde yaşanmasının kendisini daha çok üzdüğünü de ifade etmektedir. (*Ahmed Sirhindî, Mektûbât-ı İmâm-ı Rabbânî, Karaçi 1392/1972, II, 233-234, no. 92.*)

Ahmed Sirhindî, o dönemde Hindistan'daki bazı eğitimsiz Müslümanların Hindu dinî merasimlerine katıldıklarını; birçok Müslüman kadının, Hinduların suçtuğu hastalığını iyileştirdiğine inandığı tanrıçaya dua ettiğini (*sîtala*) kaygıyla anlatmaktadır. (*Sirhindî, Mektûbât, III, 363, no. 41.*)

Ayrıca Müslümanların ibadette ve kıyafette bazı bid'atlar icat ettiklerini, sûfî görünen câhiller ile dünyaya düşkün âlimlerin topluma zarar verdiğini belirtmektedir. (*Sirhindî, ae, I, 124, no. 47.*)

O dönemde Hindistan'da heterodoks mahiyette Zikrî fırkası, Revşeniyye (Rûşenâiyye), Mehdevî hareketi ve İran'daki Safevî hükümdarı Şah Abbâs Safevî'nin katliamından kaçarak Hindistan'a gelen birçok Noktaviyye mensubu bulunmakta idi. (*S. Abul Hasan Ali Nadwî, Saviours of Islamic Spirit, Lucknow 1983, III, 32-42, 48-52.*)

Dinî hayatta yaşanan bu kargaşa döneminde Ekber Şah'ın ortaya attığı Dîn-i İlâhî (Tevhîd-i İlâhî) fikri zihinleri daha da bulandırdı. Bu yeni din, tabanda geniş kitlelere ulaşamamış (mensuplarının 19'u geçmediği söylenir) ve Ekber Şah'ın ölümüyle tarihe karışmış ise de, Müslümanları endişe ve üzüntüye sevk etmişti. Dîn-i İlâhî'ye göre, İslâm peygamberinin gelişinin üzerinden 1.000 yıl geçmiş ve İslâmiyet tabîî ömrünü tamamlamıştı. Bu dinde Güneş'e tapılır, reenkarnasyona inanılır, domuz eti helâl sayılırdı. Ekber Şah, kendisine saygı secdesi yaptırır,

yogilere de özel bir ilgi gösterirdi. (*Abul-Fazl Allami, The Â-în-i Akbarî, trc. H. Blochmann, Delhi 1989, I, 50, 51, 56, 167, 174, 175; Abdu-l-Qâdir al-Badâoni, Muntakhabu-t-Tawârîkh, trc. W. H. Lowe, Delhi 1986, II, 311, 314, 324, 334-336; Nadwî, Saviours of Islamic Spirit, III, 88-99; Aziz Ahmad, "Din-i İlâhî", El², Leiden 1965, II, 296-297.*)

DOÇ. DR. NECDET TOSUN

1971 senesinde Bandırmada doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bandırma'da tamamladı. 1993'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "İbn Arabî Öncesi Tasavvufta Halvet ve Uzlet" adlı teziyle yüksek lisansını (1995), "Tasavvufta Hâcegân Ekolü (12-17. Asırlar)" isimli teziyle de doktorasını tamamladı (2002). 2006'da doçent oldu. Halen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Osmanlı, Orta Asya ve Hindistan tasavvufu üzerine çalışmaları vardır.

O dönemde Hindistan'daki dinî hayatın bu yapısı Ahmed Sirhindî'yi, İslâmiyet'i hem destekleyip güçlü bir hâle getirme, hem de hurafelerden arındırarak tekrar saf hâline çevirme ve yenileme (tecdîd, islâh, ihya) düşüncesine güçlü bir şekilde sevk etmiştir.

Bu gayeyle Sirhindî, o dönemin önde gelen bürokratlarına birçok mektup yazıp onları teşvik etmiş, ayrıca dostlarına yazdığı mektuplarla ve di-

ğer eserleriyle çevresindeki insanları yönlendirmeye çalışmıştır.

Ekber Şah dönemi bürokratlarından dostu Şeyh Ferîd Buhârî'ye yazdığı şu cümleler, Sirhindî'nin duygularını özetlemektedir: "Hayırların en büyüğü, İslâm'ın güçlenip değer kazanmasına çalışmak, onun hükümlerinden her birini ihya etmeye gayret etmektir. Bilhassa İslâmî esasların yıkılmaya yüz tuttuğu böyle bir zamanda." (*Sirhindî, Mektûbât, I, 126, no. 48.*)

İMÂM-I RABBÂNÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ

1. HAYATI

İmâm-ı Rabbânî Ahmed Sirhindî hicrî 971 senesinin Şevval ayında (Mayıs 1564) Hindistan'ın Sirhind kasabasında doğdu. Bazı kaynaklarda doğumunun Şevval'in 14. günü (26 Mayıs) olduğu kayıtlıdır. (*Muhammed İhsân Müceddidî, Ravzatü'l-kayyûmiyye, Farsça'dan Urduca'ya trc. ve nşr. İkbâl Ahmed Fârûkî, Lahor 1996, I, 115.*)

Soyları ikinci halife Hz. Ömer el-Fârûk'a dayanan Kabil asıllı bir aileye mensuptur. Bu sebeple Ahmed Sirhindî'ye "Fârûkî" ve "Kâbilî" nisbeleri de izafe edilmektedir.

Doğum yeri olan Sirhind'in eski adının Hind dilinde (Sanskritçe) "Arslanı çok olan yer, arslan ormanı" anlamına gelen Sihrend veya Sihrind olduğu, Gazne ile Sihrind arasına hâkim olan Gaznelilerin bu ismi "Hindistan'ın başladığı yer" anlamındaki Serhind'e çevirdikleri ve zamanla Farsça konuşanlar tarafından bu kelimenin Sirhind şekline sokulduğu söylenir. (*Şâh Velîyyullah Dihlevî, İntibah fî selâsili evliyâillâh, Lâilpûr [Lyallpur] ts., s. 14-15; Muhammed İhsan Müceddidî, Ravzatü'l-kayyûmiyye, I, 77; Gulâm Ali Âzâd el-Bilgrâmî, Sübhatü'l-mercân fî âsâri Hindûstân, thk. M. Fazlurrahmân en-Nedvî, Aligarh 1976, I, 123; Ali Muhammed Belhî, Târîh-i Evliya: İlhamât-ı Gaybiyye fî selâsili Seyfiyye, Fâyâb 1403/1983, s. 110.*)

Ahmed Sirhindî'nin altıncı kuşaktan dedesi olan İmâm Rafî'uddîn tarafından iskâna açılan "Sirhind", bugün Hindistan'ın kuzey batısında Patiala ile Ludhiana arasında kalan küçük bir kasabadır.

Babası Şeyh Abdülehad, Çiştîyye ve Kâdiriyye tarikatlarından icazetli bir şeyh ve âlim idi. Bu icazetlerini Abdülkuddûs Gengûhî'nin (ö. 944/1537) oğlu ve halifesi Şeyh Rükneddîn'den (ö. 983/1575) almıştı. (*Şeyh Abdülehad'ın Çiştîyye ve Kâdiriyye silsileleri için bk. Bedreddîn Sirhindî, Hazarâtü'l-kuds, nşr. Mahbûb İlahî, Lahor 1971, II, 28-30.*)

Ahmed Sirhindî ilk eğitimine Sirhind'de, babasının yanında başladı. Hafızlık yaptı ve babasından bazı dersler gördü. Sonra eğitimini geliştirmek için Siyâlkût'a (Sialkot) gitti. Mevlânâ Kemâl Keşmîrî'den (ö. 1017/1608) ma'kûlât (aklî ilimler; mantık, felsefe), Mevlânâ Ya'kûb Sarfî Keşmîrî'den (ö. 1003/1595) de hadis okudu. On yedi yaşına geldiğinde (988/1581) zahirî ilimleri tamamlamış olarak babasının yanına döndü ve ders vermeye başladı. Bu arada Şeyh Abdurrahmân Bedahşî'den icazetli olan Kâdî Behlûl Bedahşânî'den tefsir ve hadis okutma icazeti aldı. (*Muhammed Hâşim Kışmî, Berekât-ı Ahmedîyye, Zübdetü'l-makâmât, Kânepûr 1307/1889, s. 128; Bedreddîn Sirhindî, Hazarâtul-kuds, II, 31-32.*)

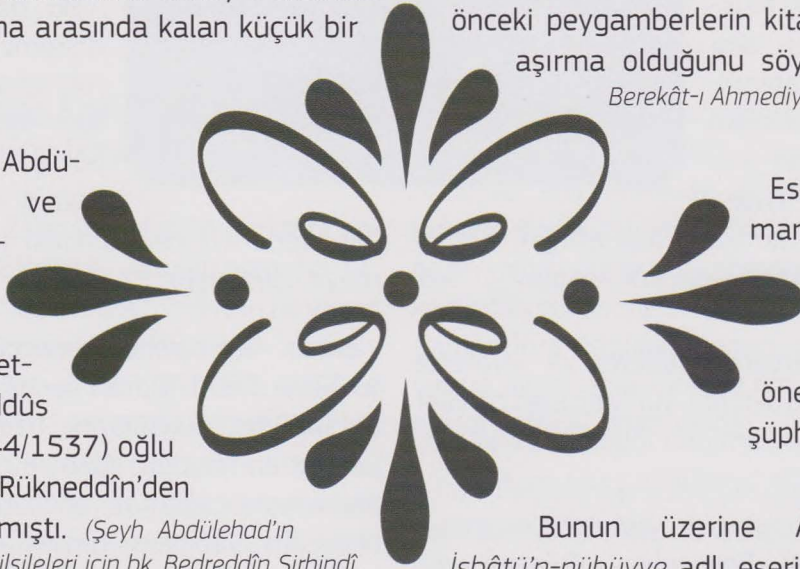
Ahmed Sirhindî ilimle iştigal ettiği gençlik döneminde, takriben 18 veya 20 yaşlarında iken Bâbürlülerin başkenti olan Agra'ya gitti. (*Ekber Şah 993/1585 senesinde Agra'dan ayrılıp on üç yıl Pencâb'da kaldığına göre, Ahmed Sirhindî 993'ten önce Agra'ya gitmiş olmalıdır. Çünkü Agra'da Ekber Şah'ın önde gelen bürokratlarından Ebu'l-Fazl Allâmî ve ağabeyi Ebu'l-Feyz ile görüşmüştü, bk. Saiyid Athar Abbas Rizvi, Müslim Revivalist Movements in Northern India in the Sixteenth and Seventeenth Centuries, Agra 1965, s. 206, dipnot:2.*)

Orada Ekber Şah'ın önde gelen bürokratlarından Ebu'l-Fazl Allâmî'nin (ö. 1011/1602) meclislerinde bulundu ve bir defasında onunla tartıştı. Tartışmanın sebebi, Ebu'l-Fazl'ın filozofları çok övmesi; buna karşı Ahmed Sirhindî'nin, İmâm-ı Gazzâlî'nin *el-Munkizü mine'd-dalâl* isimli eserinden naklen filozofların ilimlerinin önceki peygamberlerin kitap ve sözlerinden aşırma olduğunu söylemesi idi. (*Kışmî, Berekât-ı Ahmedîyye, s. 131-132.*)

Esasen bu tartışmanın arka planında, Ebu'l-Fazl'ın peygamberlik müessesesinin önemi hakkındaki şüpheleri yatıyordu.

Bunun üzerine Ahmed Sirhindî, *İsbâtü'n-nübüvve* adlı eserini kaleme aldı ve peygamberliğin önemi ve gerekliliğini aklî-naklî delillerle göstermeye çalıştı.

Agra'da bulunduğu dönemde Ebu'l-Fazl'ın ağabeyi Ebu'l-Feyz Feyzî'ye (ö. 1004/1595), *Sevâtî'u'l-ilhâm* isimli ve noktasız harflerden oluşan tefsirinin müsveddelerinin yazımında da yardımcı oldu. (*Kışmî, age, s. 132; Bedreddîn Sirhindî, Hazarâtü'l-kuds, II, 32-33. Ebu'l-Feyz, Ekber Şah ile birlikte 993/1585'te Agra'dan ayrılmış, bu eserini 996'da Lahor'da yazmaya başlamış ve 1002'de tamamlamıştır, bk. Ebu'l-Feyz Feyzî, Sevâtî'u'l-ilhâm, Leknev 1306, s. 4-19. Ebu'l-Feyz önce Agra'da eserin müsveddelerini hazırlamış, bu dönemde Sirhindî'den yardım almış, daha sonra 996-1002 (1587-1593) yılları arasında eserini ikinci defa yazıp temize çekmiş olmalıdır. Bu ihtimali dikkate almayan Rizvi, Sirhin-dî'nin Ebu'l-Feyz'e yardımını imkânsız görmektedir, bk. Rizvi, age, s. 207, dipnot: 1.)*

Sirhindî bu dönemde ayrıca, *Risâle-i Redd-i Şî'a* isimli eserini kaleme aldı. Bunu yazmasının sebebi şuydu: O dönemde Şeybânîlerin Özbek hükümdarı Abdullah Hân'ın ordusu 997 (1588-89) senesinde Meşhed'i kuşatıp etrafı yağmalamaya başlayınca, Meşhed'deki Şî'î âlimlerden bazıları hükümdara, Müslümanlara bu eziyetin yapılmasının doğru olmadığını bildiren bir mektup göndererek ordusunu geri çekmesini istediler.

Bunun üzerine hükümdar, Mâverâünnehr'in Sünnî âlimlerinden politik bir fetva istedi. Onlar da bir fetva (risale) yazarak Şî'îlerin can ve mallarının helâl olduğunu bildirdiler. Bu fetvayı gören Meşhed'in Şî'î âlimlerinden Muhammed b. Fahreddîn Rüstemdârî, cevabî bir risale yazarak İslâm'ın ilk üç halifesi, Hz. Âişe ve diğer bazı sahabiler hakkında aşağılayıcı sözler sarfetti.

Rüstemdârî'nin bu risalesinin bir kopyası bir süre sonra Agra'ya ulaştı. Sirhindî, bu risaleyi görünce oradaki görüşleri reddetmek için *Risâle-i Redd-i Şî'a* isimli eserini kaleme aldı.

(Ahmed Sirhindî, *Te'yîd-i Ehl-i Sünnet, Risâle-i Redd-i Şî'a*, nşr. Gulâm Mustafa Han, İstanbul 1994, s. 2; Kışmî, *age*, s. 132; Nûrullah Şûşterî, *Mecâlisü'l-mü'minîn*, Tahran 1375 hk., I, 101-113; J.G.J. ter Haar, *Follower and Heir of the Prophet: Shaykh Ahmad Sirhindî, 1564-1624 as Mystic*, Leiden 1992, s. 25; Fethullâh Müctetâî, "Ahmed-i Şerhindi", *DMBİ*, Tahran 1375/1996, VII, 49. Meşhed'in kuşatılması ve Meşhed âlimlerinin risale yazmaları, Şah Abbâs Safevî'nin hükümdarlığının ikinci yılında yani 997/1588-89'da vuku bulmuştur. Bk. İskender Bîg Münşi, *Târih-i Âlem-ârâ-yı Abbasî*, Tahran 1350 hş., I, 389-398.)

O dönemde muhtemelen 26 yaşında ya da biraz daha büyük idi. Bu eserin h. 1000 (1591-92) senesinde yazıldığını öne sürenler de vardır. (Sirâc Ahmed Hân b. Dr. Gulâm Mustafa Hân, *Sinîn-i Ahd-i Müceddidî, Mektûbât-ı İmâm-ı Rabbânî*, Karaçi, 1392/1972 sonunda, III, 603.)

Sirhindî'nin ilk eserlerinden *İsbâtü'n-nübüvve*, doğrudan dönemin önemli bir devlet adamını hedef alıyordu. *Risâle-i Redd-i Şî'a* da,

Hindistan'da ve saray çevresinde Şî'îlerin etkin olduğu bir dönemde cesaretle yazılabilmisti. Bu durum, Sirhindî'nin karakterini göstermesi bakımından önemlidir.

Bir süre sonra Ahmed Sirhindî'yi ziyaret etmek için babası Şeyh Abdülehad, Agra'ya geldi. Bu ziyaretin ardından Sirhindî, babasıyla beraber memleketi olan Sirhind kasabasına döndü.

Yolda Thânîser'e geldiklerinde, o şehrin önde gelenlerinden Şeyh Sultân'ı ziyaret ettiler. Bu ziyarette Şeyh Sultân, kızını Ahmed Sirhindî'ye nikahladı. (Muhammed İhsan Müceddidî, *Ravzatü'l-kayyûmiyye*, I, 133-135.)

Bu evliliğin tarihi tam olarak bilinmiyorsa da, Ahmed Sirhindî'nin ilk oğlu Muhammed Sâdik h. 1000 (1591-92) senesinde doğdu-

na göre, evliliği bu tarihten bir süre önce olmalıdır. Sirhindî evli olarak memleketine döndükten sonra babasına intisâb ederek Çiştîyye ve Kâdiriyye tarikatlarına girmiş oldu.

Babasının sohbetine devam etti ve kendisini tasavvufî ve ilmî eğitime verdi. 1005 (1597) senesinde Sirhindî'nin ikinci oğlu Muhammed Sa'îd dünyaya geldi. Babası Abdülehad, 1007 (1599) senesindeki vefatına yakın Ahmed Sirhindî'ye hilâfet verdi. (Bedreddîn Sirhindî, *Hazarâtü'l-kuds*, II, 33.)

O artık babasının yerine geçmiş olan bir Çiştî-Kâdirî şeyhi idi. Aynı yıl (1007/1599) üçüncü oğlu Muhammed Ma'sûm dünyaya geldi. (Muhammed Ma'sûm'un doğum tarihi 11 Şevval 1007'dir. bk. Kışmî, *Berekât-ı Ahmediyye*, s. 319. Bazı kaynaklarda ise 1009 olarak gösterilmiştir, bk. Muhammed Emîn Bedahşî, *Menâkıbu'l-hazarât, İslâmâbâd, Gencbahş Ktp.*, nr. 12522, vr. 51a.)

Risâle-i Tehlîliyye isimli eserini de aynı yıl içinde kaleme aldığı söylenmektedir. (Sirâc Ahmed Hân, *Sinîn-i Ahd-i Müceddidî*, s. 603.)

OSMANLI'NIN İSLAMİYET'E HİZMETİ

Osmanlı Devletinin kurucusu Osman Gazi "Bizim davamız kuru bir cihangirlik davası değil, ila-i kelimetullahtır" diyerek devletin temellerini cenab-ı hakkın dinini yaymak üzerine kurmuş, kendinden sonra bütün evlatları da bu misyona sonuna kadar sadık kalmışlardır. Fatih Sultan Mehmed Han ile sevgili peygamberimizin müjdesine nail olup, Yavuz Sultan Selim Han ile dünyadaki bütün Müslümanların halifesi sıfatını alarak din-i İslam'ın bayraktarlığını yapmışlar, eshab-ı kiramdan sonra İslam'a en fazla hizmet etme şerefine nail olmuşlardır.

Asırlarca Osmanlı Devletini yıkmak için sinsice çalışan İngilizler Vehhabilik denilen İslam düşmanı fitne teşkilatını kurduktan sonra beyinlerini yıkadığı bazı Müslüman-

lar kanalıyla bu mübarek devletin aleyhine kampanyalar başlatmış, Osmanlı padişahlarını ve idaresini kötülemeyi gaye edinmişlerdir.

Bu İngiliz fitnesi Osmanlı Devleti tarihe karıştıktan sonra da artarak devam etmiş, ateist kesimde olduğu gibi dindar Müslümanların da Osmanlıyı kötülemesine çalışmışlardır.

Osmanlı düşmanlığı modasını sürdüren Muhammed Kutup adında Mısırlı vehhabi bir yazarın (Inhirâf çizgisi) adındaki yazısı Arapçadan tercüme edilmiş. Eğer tercüme doğru yapılmış ise, yazarının dinde söz sâhibi olmadığı gibi Osmanlı ve ehl-i sünnet düşmanlığı hemen göze çarpmaktadır. Bakınız, bir yerinde ne hezeyânlar savuruyor:

(Türklerin savaş meydânlarında kayd ettikleri zaferler, islâma şeref vermişdir. Ancak, Türklerin elinde, İslâm'ın, ma'nâsından çok şey kaybettiği de bir gerçektir. Türklerin elinde İslâm dondurulmuş, (ma'nen) gelişmesi durdurulmuştur. Osmânlılar, askerlik dışında kalan bütün meydânlarda İslâmı dondurdular ve zedelediler.

Meselâ ilme gereken önemi vermediler. İctihâdı durdurarak fıkıh ilmi dondu. Nihâyet islâm, Osmânlıların bağlayıcı kaydından kurtulup bağımsızlığını kazanarak, ileri atılmağa başladı. Özellikle bu atılış Hicâzda Vehhâbîlik, Sûdanda Mehdînin yönettiği Mehdîlik hareketlerinde görülmektedir. Bu iki hareket, islâma asıl gücünü ve ilerleme isti'dâdını yeniden kazandıracak nitelikteydi. İslam'daki bu mutlu gelişmeyi gören haçlı ı emperyalizmi harekete geçti) diyor.

Bu ahmak vehhabiye İslam alimleri ve tarihçileri ittifakla şu manada cevap vermişlerdir: Osmânlı Türklerinin islâmiyete hizmetleri, bir şâheserdir.

Bir âbidedir. Târîh meydânına dikilmiş olan bu dev âbideyi görmemek için kör veyâ bir Türk düşmanı olmak lâzımdır. Bu Mısırlı yazarın da bildirmek zorunda kaldığı gibi, Osmânlı Türklerini zaferden zafere götüren dinamizm, ahlâk, sabır ve kahramanlık, hangi kaynaktan geliyordu? İslâm kaynağından değil mi? İslâmiyet'e şeref verilemez. İslâmiyet'ten şeref alınır. Mü'minlerin şerefli emîri Hazret-i Ömer "radiyallahü anh", (Biz, zelîl, aşağı kimselerdik. Allahü teâlâ, bizleri Müslümân yapmakla şereflendirdi) buyuruyor.

İslâmiyet'in, her çeşit fazîlet ve şerefler kaynağı olduğunu bilmeyen câhiller, İslâmiyet'e şeref verilecek sanırlar.

İstanbul'dan Viyana'ya doğru giden İslâm ordusu, Belgrad yakınlarında, bir su başında, mola veriyor. Çeşme, abdest alan, kaplarına su koyan askerlerle dolu. Yakındaki bir kilisenin papazı, güzel kızları süslüyor. Elllerine birer kap verip, çeşmeye gönderiyor. Papaz pencereden gizlice seyrediyor. Kızlar gelince, askerler hemen kenâra çekiliyor. Kızlar râhatça doldurup kiliseye dönüyorlar.

Papaz, İslâm askerlerinin bu güzel ahlâkını, fazîletini, edebini ve merhametini görünce, (Bu ordu hiç yenilmez. Boş yere kanınızı dökmeyin!) diyerek haçlı kumandanlarına haber gönderiyor.

İSLAM AHLAKINI MISIRLILAR MI, OSMANLILAR MI DONDURDU?

Bu Mısırlı vehhabi yazar, Osmânlı zaferlerini, Atillâ'nın orduları gibi, barbar istilâsı sanıp yanılmakta mıdır? İngiliz lordu Davenport'un kitâbını okumuş olsaydı (İslâm orduları her gittiği yere, adâlet, fazîlet ve medeniyet götürmüştür. Boynunu büken mağlûp düşmanı dâimâ af ile karşılamıştır) bilgisini öğrenir de, yazılarında biraz edepli davranırdı. Abbâsîlerden sonra, İslâm halîfelerine Mısır'da zindan hayâtı yaşatan, hilâfet haklarını onlardan gasp edenler, hutbelerde kendilerine (Sultânül-haremeyn) demekten hayâ etmiyorlardı.

Yavuz Sultân Selîm hân "rahmetullahi teâlâ aleyh", 923 [m. 1517] senesinde, Mısır'ı fethedip, hilâfeti esâretten kurtarınca, alışkanlıkla kendisine de sultânül-haremeyn diyen hatîbi susturup, (Benim için, o mübârek makâmın hizmetçisi olmaktan dahâ büyük şeref olamaz. Bana (**Hâdimülharemeyn**) deyin!) buyurduğunu târîh kitâpları yazmaktadır. İslâm ahlâkını, Mısırlılar mı dondurmuş; yoksa Osmânlılar mı dondurmuş, buradan çok iyi anlaşılmaktadır.

Sultân ikinci Abdülhamîd hân "rahmetullahi teâlâ aleyh", siyâsal bilgiler mektebini birincilikle bitireni, her sene sarâya kâtip alırdı. Böylece, gençleri çalışmağa teşvîk ederdi. Kâtip seçilen Esat bey "rahmetullahi teâlâ aleyh" (**Hâtîrât-i Abdülhamîd hân-ı sâni**) kitâbında diyor ki, bir gece yarısı şifre yazdım. İmzâ için, sultânın yatak odası kapısını çaldım. Açılmadı. Bir dahâ vurdum. Yine açılmadı. Üçüncüyü vuracağım anda, kapı açıldı. Karşıma çıkan sultân, havlu ile yüzünü siliyordu. (Evlât! Seni beklettim. Kusûruma bakma! Dahâ birinci çalışta kalktım. Gece yarısı, mühim bir imzâ için geldiğini anladım. Abdestsiz idim. Bu milletin hiçbir kâğıdına abdestsiz imzâ etmedim. Abdest almak için geciktim. Oku dinleyeyim) dedi. Okudum. Besmele çekerek imzâladı ve hayırlı olsun inşallah, dedi. İste Osmânlı sultânları İslâmiyet'e

böyle bağlı, böyle saygılı idi. Eyüp Sabri pâşa “rahmetullahi teâlâ aleyh”, **(Mir’ât-ül Haremeyn)** kitâbında diyor ki, (Sultân Abdülmecîd hân “rahmetullahi teâlâ aleyh”, Mustafâ Reşîd Pâşanın mason olduğunu, İslâmiyet’e uymayan bir yol tuttuğunu anlayınca,kahrından, üzüntüsünden hastalandı. Yatakta oturamıyor, hep yatıyordu. Yalnız, mühim şeyler okunuyor, (irâde-i şâhâne) alınıyordu. Sırada bulunan bir kâğıt için (Medîne ahâlîsinin bir dilekçesi okunacak) bilgisi verildi. (Durun, okumayın! Beni oturtun!)buyurdu. Arkasına yastık koyup, oturuldu. (Onlar, Resûlullah efendimizin komşularıdır. O mübârek insanların dilekçesini yatarak dinlemekten hayâ ederim. Ne istiyorlarsa, hemen yapınız! Fakat,okuyunuz da, kulaklarım bereketlensin!) buyurdu. Bir gün sonra vefât eyledi.) İşte, Osmânlı Türk sultânlarının ahlâkı, hayâsı ve İslâmiyet’e saygıları böyle idi.

TÜRKÜN İSLAMİYET’E SAYGISI VE EDEBİ

Türkün İslâmiyet’e olan bu saygısı ve edebi, Mescid-i se’âdetde,pis ayaklarını kabr-i se’âdete karşı uzatıp, leş gibi yatan vehhâbîlerin saygısızlığı ve edepsizliği ile hiç bir olur mu?

Osmânlılarda, İslâmiyet ilerlemiş sözünde, sinsi bir İslâm düşmanlığının habîs kokusu duyulmaktadır. Fenârîler, molla Hüsrevler,Hayâlîler, Gelenbevîler, İbni Kemâller, Ebüssü’ûdler, allâme Birgivîler, İbni Âbidînler, Abdülganî Nablüsîler, mevlânâ Hâlid-i Bagdâdîler, Süveydîler ve Abdülhakîm Efendiler ve Abdûhu rezîl eden allâme Mustafâ Sabri efendi ve dahâ nice fikh ve kelâm âlimleri, hattâtlar, mi’mar Sinanlar, Sokullular, Köprülüler “rahmetullahi teâlâ aleyhim ecma’în”, hangi devlette yetişti? Osmânlılarda değil mi? Osmânlı âlimlerinin yazdıkları binlerce ilim kitâpları,her vilâyetteki millî kütüphaneleri doldurmuştur. Fihristleri meydândadır. Bütün İslâm âlemine

altıyüz sene fetvâ veren, her müşkili çözen, Müslümânların dertlerine devâ olan, Hıristiyanlığa ve sapık fırkalara reddiyyeler yazarak, onları rezil eden, Osmânlı seyhül-İslâmları değil mi idi? Hayâlînin ilm-i kelâm hâşiyeleri,molla Hüsrevin Düreri, Halebînin Mültekâsı ve İbni Abidîn’in Redd-ül-muhtârı ve Ebüssü’ûdün tefsîri ve Seyhzâdenin Beydâvî hâsiyesi ve seyyid Abdülhakîm-i Efendinin mektûpları ve va’zları bugün, bütün İslâm âlemine ışık tutmaktadır. Bu yüce âlimleri ve

Velîleri Osmânlılar yetiştirmede mi? Bugün de, dînini doğru öğrenmek isteyenler, bu kıymetli kitâpları okumalıdır. Tefsîrlerin en kıymetlisi Seyhzâde ve Ebüssü’ûd tefsîrleridir. Müslümânlara fâydalı olmak isteyen, bu tefsîrleri Türkçeye tercüme etmelidir. Reformcu mezhepsiz yazarların tefsîrleri böyle değildir. Çünkü onlar, kısa görüşleri,noksan bilgileri ile, hâtırlarına gelenleri, tefsîr diye araya karıştırmışlar,zincire çürük halkalar eklemiştir. Çürük halkalı zincire güvenip, sarılıp denize inen, elbette aldanır, boğulur. Bunun için bu uydurma tefsîrlerin tercümelerini okumamalıdır. İslâm’ın altı yüz senelik bekçisi, İslâm ilimlerinin kaynağı, hep Osmânlılar idi. Matbaa kurulmalıdır diyen Behcetül fetâvâ gibi yüzlerce fetvâ kitâpları, her asrın îcâplarına göre yol gösterdi, ileriye çığır açtı. Son asrın şâheseri olan **(Mecelle)** kitâbı ise, dünyâda benzeri bulunmayan bir hukûk âbidesi oldu. Dinde reformcularda Osmânlı ahlâkı, Osmânlı ilim ve irfânı olsaydı, bir avuç Yahûdî karsısında yenilmezlerdi. Müslümânların harp plânları mes’ûl kimseler tarafından Londra’da birkaç bin liraya İsrâil câsûslarına satılmaz ve Arap birliği bütün dünyâya rezil olmazdı.Vehhabileri kılavuz eden Arap ülkeleri bugün de perişan bir halde kan deryasına dönmüştür.Oysa Osmanlı altı yüz yıl onları her türlü saldırıdan korumuş,huzur içinde yaşatmıştı.

Kutup gibi Mısırlı yazarların Eshâb-ı kirâma ve sonra, Emevî, Abbâsî ve Osmânlıların hâlis Müslümân idârecilerine “rahmetullahi teâlâ aleyhim ecma’în” pervâsızca ve hayâsızca saldırmaları, boşuna değildir. Bunun sebebini yine kendisi açıklamaktadır. Secâ’at arz eden, merd-i kıbtî, sirkatini söylemektedir.

İNGİLİZ KURULUŞU VEHHABİLİK İSLAMİYET’İ ESARETTEN Mİ KURTARDI?

(Vehhâbîlik, İslâmîyet’i esâretten kurtardı) diyerek, baklayı ağzından çıkarmaktadır. Evet, mezhepsizleri övebilmek için, İslâm halîfelerini, İslâm âlimlerini kötülemektedirler. Mevdûdî’nin, Seyit Kutbun ve Muhammed Kutbun ve Abdûh’un plânları, siyâsetleri hep bu temele dayanmaktadır. Hepsî, selef-i sâlihîne saldırıyor. Ehl-i sünnet âlimlerini kötüliyorlar. Buna karşılık, ibni Teymiyyeyi ve Cemâleddîn-i Efgânî gibi sapıkları bir kurtarıcı gibi gösteriyorlar. Mezhepsizlerin nesini övüyorlar? Dînî ve ilmî kıymetleri sıfır olduğu gibi, ahlâksızlıklarının sıfırın altında olduğunu, 1384 [m. 1964] de tahttan indirilip, 1388 [m. 1968] de ölen Sü’ûd, Avrupa’da sefâhat, nâmûs ve ahlâk dışı hareketleri ile ve keyfine, zevkine milyonlar harç etmesi ile bütün dünyâya gösterdi. Mısırlı yazar, Kâhire’deki ve Riyât sarâyındaki fuhuş, zinâ, nâmûssuzlukların radyolarda dünyâya yayıldığını görüp, işitip, acabâ biraz yüzü kızarmıyor mu? Bütün İslâm âleminde gelen milyonlarca hâcının her birinden yüzlerce lira rüşvet almaktan hayâ etmiyorlar. Din kardeşi, yüzlerce lira vermezse, buna hac farîzasını yaptırmıyorlar. Hâlbuki Osmânlıların Redd-ül-muhtâr kitâbında, Kudüs’ü ziyârete gelen Hıristiyanlardan ayak bastı parası almak harâmıdır diyor. Osmânlılar, kâfirden bile ayakbastı para-

sı almazdı. Vehhâbîler ise, Müslümân’dan istiyor. Vermezse, ibâdete mâni’ oluyor. Bekara sûresinin yüz on dördüncü âyet-i kerîmesinde meâlen, **(Allahü teâlânın meşiclerinde, onun ismini zikir etmegi yasak eden den dahâ çok zâlim olamaz!)** buyuruldu. Tibyân tefsîrinde, Atâ hazretleri diyor ki, Hudeybiye günü, Mekke kâfirleri, Müslümânları, Mescid-i harâma sokmayıp, hac ettirmedikleri için, bu âyet-i kerîme geldi. Kur’ân-ı kerîmde kâfire zâlim de denilmektedir. Para vermeyen Müslümânları, Mescid-i harâma sokmayanların ve bunları övenlerin ne oldukları, bu âyet-i kerîmeden açıkça anlaşılacaktır. İşte, kötüledikleri Osmânlı Müslümânları! İşte övdükleri vehhâbîler ve dinde reformcular!

(Osmânlılar içtihadı durdurdular) demesi de, yalandır. Bu söz İslâm düşmanlarının ağızlarında iğrenç bir sakız hâline gelmiştir.

Osmânlılar, içtihadı kapısını kapamadı. Seyit Kutuplar, Muhammed Kutuplar ve Abdûhlar gibi, Ehl-i sünnet düşmanı câhillerin, İslâm dîninin afîf harîmine mülevves kalemlerini sokmalarını önlediler.

Osmânlı Türkleri İslâmîyet’i böyle câhillerin tesallutundan korumasalardı, bugün İslâmîyet de, Hıristiyanlık hâlini alır, karmakarışık, bozuk bir şey olurdu. Nitekim, Mekke’deki ve Mısırdaki sapıkların elinde Müslümânlığın yaralandığı, oyuncak hâline geldiği acı acı görülmektedir. Bugün hakîkî Müslümânlık, Resûlullahın “sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem” bıraktığı gibi, bütün temizliği ve saflığı ile, Osmanlı varisi Türk milletinde kalmış bulunmaktadır. (Malumat-ı nafia) Bunu anlayabilmek de iman ve ilimle olur. Osmanlı’nın İslâmîyet’e olan hizmetinin derecesini ancak ehl-i sünnet temiz Müslümanlar anlar.

DEVİR VE İSKÂT-I SALÂT MESELESİ

B irisi Temmuz ayında diğeri daha önce olmak üzere, birbirine yakın vakitte akrabalarımızdan iki kişiyi öbür âleme yolcu ettik. Her ikisinin cenazesinde de devir meselesi konuşuldu. Bu vesileyle öğrenmiş oldum ki, asırlardır devam edegelen devir ve iskât-ı salât artık pek yapılmıyormuş. Öyle ki bilhassa son senelerde yok denilecek hale gelmiş. Eğer duyduklarım ve dinlediklerim doğruysa, Diyanet câmiasına mensup bir kısım hocalar **“iskât-ı salât, devir diye bir şey yok”** diyorlarmış. Maamâfih kendim de, Kanal 7 televizyonunda dinî program yapan hoca arkadaşımızın, geçen sene **“Devir muâmelesinin doğru olmadığını ve bunu içinin almadığını”** söylediğine şahit olmuştum.

Değerli okuyucular, inanın böyle sözler karşısında insan hayretler içinde kalıyor...

Bu iddia sahipleri acaba neye dayanarak böyle konuşuyorlar? Kitaplarda okuduklarına göre konuşacak olsalar böyle konuşmamaları lâzım. Çünkü müctehidlerimiz ve derya gibi âlimlerimiz, eserlerinde onların söylediklerinin tam aksini yazıyorlar.

O zaman tek bir ihtimal kalıyor, o da bu iddia sahiplerinin kendi kafalarına göre konuşmuş olmaları. Yani ilimle değil cehille, bilgiyle değil cehâletle...

İyi ama bu meseleler cehâlet kaldırmaz ki! Dinî meseleler şaka değil ki! Bu meseleler kafadan konuşmaya gelmez ki...

Kafadan konuşmaya gelmediği içindir ki bu zatlar büyük vebal altına giriyorlar.

Acaba diyor insan, bunlar günahattan hiç mi korkmuyorlar?

Velhasıl, yaptıkları anlaşılır gibi değil...

Değerli okuyucular!

İnsan ya bilir ve konuşur veya bilmez ve susar

değil mi!..

Hem bilmeyip hem de câhili olduğu meseleyi inkâr eden bu makûle insanlara ne demeli bilmem ki?

Hem bilmiyor hem de **“Hakkında bir nas/delil yok”** diyerek ölünün namazı için fidye verilmesini kabul etmiyorlar.

Ama anlaşılan o ki, onların aradıkları aslında delil falan değil. Yaptıkları, sadece ruhlarındaki inkâr ve itirazı ortaya koymak...

Kendileri bunun farkında olsalar da olmasalar da gerçek bu...

Bunların bir kısmı böyle, bir kısmı da bile bile inkârcı...

Aşağıda göreceğiniz gibi, ilimlerinden istifade ettikleri Müctehid imamlarımızın ve büyük âlimlerimizin eserlerinde okuduklarını hem okuyup hem toptan inkâr ediyorlar. Eğer delil istiyorlarsa, âlimlerimizin eserleri işte ortada. Anlaşılan, onların dayandıkları delil falan değil de kendi yanlış anlayışları.

Belki diyeceklerdir ki, **“Efendim, kuvvetli delil olması lâzım.”**

Gerçi, onlara kutup yıldızını/demir kazık yıldızını delil getirsek bile kabul etmezler de yine de şöyle cevap verelim:

Anladık, kendinize yakışanın ille de inkâr olduğunu düşünüyor ve hakkında nas/delil yok diye iskât-ı salâtı/namaz için fidye verilmesini kabul etmiyorsunuz. Peki hakkında nas/delil olsaydı kabul edecek miydiniz?

“Tabii ki evet!” dediğinizi duyar gibiyim. Amma bu sözünüzde de samimi olmadığınızı görülmüyor. Çünkü, sadece iskât-ı salâtı değil ölü için yapılan deviri toptan kaldırıp devirdiniz siz.

Çünkü devir sadece iskât-ı salâtтан ibâret değil. Tutulamayan oruçlar ve bozulan yeminler için fidye de vermek var. Aşağıda yazacağım, daha başka maddeler de var.

Aradığınız nas/delil ise buyurun oruç hakkında da yeminler hakkında da nass/var, âyet var, Allah kelâmı var. Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in hadisleri de var. Bunlara uymanız gerekmez mi?

Gaye delile dayanmak ise, oruç ve yemin keffâreti/iskâtı hakkındaki delillere yapışıp, vefat eden Müslümanlar hakkında bunları yaparak Allah huzuruna giden kardeşlerimizin arkasından, bu dünyadan uzanan ellerle onlara yardımcı olmamız/olmanız gerekmez mi?

Gelin hatanızdan dönün ve hiç olmazsa hakkında delil olanlar için devir yapın, yaptırın...

Değerli okuyucular!

Kabul edecek olan için bu kadarı yeter. İlim değer ve haysiyeti nedir bilmeyenler ise ne desek boş.

En iyisi onlara **“Madem bu işin doğru olmadığını iddia ediyorsunuz, öyleyse kendiniz hakkında devir ve iskât-ı salât yapılmamasını vasiyet edin de rahat edin”** deyip kendi hallerine bırakalım ve sadede gelelim.

Yukarıdan beri **“Devir ve iskât-ı salât diye bir şey yoktur. Yapılması da uygun değildir”** diyenlerin, bir kısım zamane cühelâ hocalar olduğunu söylemeye çalıştık. Bir de eserlerinde bu meselenin doğrusunu yazan âlimlerimiz var. Aşağıda da onların kimler ve nasıl âlimler olduğunu göreceğiz.

Önce şu kadarını söyleyelim ki, devirin ve iskât-ı salâtın yapılmasını inkâr edenler, bunu uygun gören âlimlerin çömezleri bile olamazlar. Nasıl olsunlar ki, bunu câiz görenlerin başında İmam- Âzam (Rahmetüllâhi aleyh) Hazretleri'nin en büyük iki talebesinden biri olan İmam Muhammed (Rahimehullah) var.

Gelelim, devir ve iskât-ı salât meselesinin asıl ve esasının ne olduğuna.

İskât, **“üzerindeki borcu düşürmek”**, salât da **“namaz”** demek. **İskât-ı salât** ise, bir kimsenin üzerinden namaz borcunu düşürmek için yapılan muâmeledir. Yani, kazaya kalmış 5 vakit namaz ile, vitir namazlarının affedilmesi için yapılan bir tasadduk/sadaka verme işidir.

Şunu iyi bilmelidir:

Hastalık zamanında da olsa, hiçbir kimse kılmadığı namazların günahlarından kurtulmak için fidye ve sadaka veremez, verse de geçerli olmaz. Çünkü

henüz hayattadır ve namazlarını kazâ etme ihtimali vardır.

Ama bir kimse artık kendisinden ümidini kesmiş ve kazâ edemeyecek duruma düşmüş ise namazlarıyla ilgili bir vasiyette bulunabilir. Böyle bir vasiyette bulunan kimsenin malının üçte birinden, kılmadığı namazları için, vefat edince fidye verilir. Vârisi yoksa malının tamamından verilir:

Çocukluk yaşını aşmış yetişkin bir Müslüman düşününüz. Bu Müslüman, namazını îmâ ile/kafa işaretiyle bile olsa kılama gücüne sahip olduğu halde kılmamış ve artık kılamaz hale gelmiş.

Bu kimsenin üzerinden namaz borcunun düşürülmesi ve namaz sorumluluğundan kurtulabilmesi ümidiyle bir tasadduk/hayır yapılabilmesi için, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi vefatından önce malının üçte birinden bu tasaddukun yapılmasını vasiyet etmiş olması ve **“Kılmadığım namazlarım var. Bu namazlar için malının üçte birinden verin”** demesi lâzımdır.

Böyle bir vasiyet yapmamışsa, bülüğ çağını geçmiş yetişkin vârislerinden birisi, bu iş için lâzım olan meblağı kendi malından verirse o da olur.

İster ölünün kendi malının üçte birinden, isterse vârislerinden birinin verdiği meblağdan olsun, yapılan tasadduk ile/sadaka ile bu ölünün affa kavuşacağı Allah'tan ümit edilir.

Vârisleri değil de yabancı bir kimse bile böyle bir yardımda bulursa da onunla ölü için iskât-ı salât yapılırsa, ölüye bunun dahi sevabı gider. Çünkü, kim tarafından gönderilirse gönderilsin, her hayır vefat eden kimsenin ruhuna ulaşır.

Oruç tutamayanların, tutamadıkları oruçlar için fidye vereceklerine dair kesin delil vardır ama ölen kimsenin namaz borcundan kurtulması için fidye verileceğine, tasadduk edileceğine/sadaka verileceğine dair kesin bir delil yoktur. Olmadığı için, namaz oruca kıyas edilerek böyle yapılıyor değildir.

Bu bir tedbirdir, Hanefi mezhebi müctehidleri bunu uygun ve güzel görmüşlerdir.

Yani, kılınamayan namazlar hakkında ölüler için fidye vermek uydurma bir şey değil, Hanefi mezhebi müctehidlerinin şu yolda bir ictihadıdır:

“Namazlar hakkında verilen fidye, kazâya kalmış namazların yerine geçmeyeceği gibi zaten bunu iddia eden de yoktur. Şu kadar var ki, kişinin ölmeden önce bu hususta yaptığı vasiyet bir pişmanlık ifadesidir, bir istiğfardır. O kişinin, namazları kazâ etmeye de artık imkânı kalmamıştır. İster ölünün kendi malının üçte birinden isterse vârisinin malından

verilsin, bu yolla yapılan tasadduk ve verilen fidyelerin kabulü Allah'tan ümit edilir. "

Bir de şu husus var:

Bazılarının zannettikleri gibi, bu usûl eskiden beri yoktu da İmam Birgivî (Rahmetü'llâhi aleyh) Merhum tarafından ortaya atılmış değildir. Aksine, Hanefî mezhebi üzere yazılmış olan ve o zamandan beri yazılmalayan en eski kitaplarda bu usûl mevcuttur.

Âlimlerimiz şöyle diyorlar:

"Oruç tutamayanların oruçlarının karşılığında fidiye vermekle oruç borcunun düşeceğine dair nas/dinî delil vardır. Namaz da Hanefî fıkıh âlimlerine göre oruç gibidir hatta oruçtan daha mühimdir. Dolayısıyla, -aynen oruç gibi- artık kazâ edilme imkânı kalmayan namazlar için de fidiye verilerek Allah'ın affını niyaz etmek, bir tedbirdir, yerinde ve uygun bir muâmeledir."

İlimden bî behre olduğu halde **"Bu iskât-ı salât da nereden çıktı! Yok böyle bir şey"** diyerek, gerçekleri dolu dizgin inkâr edenlerin hangi mezhebe göre konuştuklarını sormak ve bilmek isteriz. Çünkü bu hususta onların muhatapları, Hanefî mezhebinin üç büyük âliminden biri olan İmam Muhammed (Rahimehüllah) Hazretleri'dir. O mübârek zat ve büyük âlim **Ziyâdât** isimli eserinde **"Namaz için verilen fidiye inşallah kifâyet eder"** diyor.

İşin özeti işte bu cümlede...

Demek ki -kesin olmamakla beraber- namaz için verilen fidyenin, af ve mağfirete vesile olacağı Allah'tan umuluyormuş. Zaten hangi ibâdetimizin kesinkes kabul edildiğini iddia edebiliriz?

Hepsi için bir ümit içinde değil miyiz?

Yukarıda, bu hususta kesin bir nas/delil yoktur demiştik. Zaten bu fidyenin kesin olarak namazların affına kâfi olduğuna dair bir nas/delil olsaydı **"Allah'tan ümit edilir"** denilmezdi.

Usûl-i fıkıh âlimi Fahrulislâm Pezdevî usûl kitabında diyor ki:

"Namaz hakkında fidiye verilmesinin câiz olduğuna -fidyenin kesin olarak namaz karşılığı olacağına- oruç hakkında hüküm verdiğimiz gibi hüküm veremeyiz. Ancak, namaz hakkında fidyenin kabulünü Allah'ın fazlından ümit ederiz."

İbnülhümmam gibi ictihat derecesine yükselmiş bir zat ise **Fethülkadîr** isimli eserinde şöyle diyor:

"Namaz, Hanefî müctehidlerinin görüşüne göre oruç gibidir. Oruç ile yemek yedirmek arasında bir bağ vardır, yani tutulamayan oruçlar için yemek

yedirmek şer'an câiz ve doğrudur. Böyle bir bağ namaz ile fidiye arasında da olabilir.

Böyle bir bağ varsa zaten mesele kalmaz. Yoksa, namaz için verilen fidiye, yapılan bir iyilik olarak kalır. Kur'an-ı Kerim'de de zaten şöyle buyuruluyor:

"Muhakkak ki iyilikler kötülükleri giderir/ yok eder." (Hûd sûresi, âyet: 114)"

Mûteber fıkıh kitabı **Kuhistânî**'de deniliyor ki:

"Eğer ölü namazları için fidiye verilmesini vasiyet etmemişse, velisinin kendi malından bunu yaptırması câizdir. Bunun güzel bir iş olduğunda şüphe yoktur. Bunun ölüye sevabı ulaşır."

Tekrar tekrar söylüyoruz ki namaz hakkında fidiye verildi diye kesin olarak namaz borçlarının ödenmiş olacağını iddia edemeyiz. Fakat verilen sadakalardan dolayı Allah'ın yardımına kavuşmaktan ümidimizi de kesmeyiz. Kesin olarak inanırız ki hiçbir hayır ve iyilik Allah indinde boşa gitmez. Verilen sadakalardan ve yapılan iyiliklerden dolayı müslümanın defterine daima sevap yazılır.

Nimeti İslam, **Tahtâvî**'den naklen şu bilgiyi veriyor:

"Namaz oruçtan daha önemli olduğu için, ölünün namazı için fidiye verilmesi hakkında fıkıh âlimleri söz birliği etmişlerdir. Aralarındaki fikir ayrılığı, **"Bir günün namazının bir günlük oruç gibi mi yoksa her namazın bir oruç gibi mi hesap edileceği"** hakkındadır. Bu görüşten sağlam olanı, **"Her namazın bir oruç gibi hesap edileceği"**dir. 'Namaz hakkında fidiye verilmesinin aslı yoktur' diyenler câhillik etmektedirler.'

Muhataplarımızın câhilliği Tahtâvî'nin ifadesiyle bir defa daha tescillenmiş oluyor.

Değerli okuyucular!

Yukarıdan beri devir ve namaz keffâreti hakkında bilgi veren bazı kitap isimleri verdik. Bu konuda bilgi verilen eserler sadece onlardan ibaret değil. Başkaları da var

Hani **"Adam gibi adam"** derler ya, bizim de **"Diyanet İşleri Başkanı gibi Diyanet İşleri"** olan merhum bir âlimimiz var. **"Ehl-i sünnetin bekçisi"** denilmeye lâyık, yakın tarihimizin mümtaz âlimlerinden Ömer Nasuhi Bilmen ismindeki bu âlimimiz, **Büyük İslam İlmihali** isimli eserinin namaz bahsinde, 475 ilâ 488. maddelerde **Iskatı Salat Meselesi** başlığı altında ikna edici bilgiler veriyor.

Bu makaleyi kaleme almadan önce, bu mesele için muhtelif kitaplara müracaat ettik. Fakat **Büyük İslam İlmihali**'ni bu hususta en derli toplu bilgi

veren bir eser olarak gördük. Nitekim bu makalede verilen bilgiler büyük miktarda oraya dayanıyor.

İskât-ı salât yani ölen bir müslümanın namaz borcu için fidyeye verilmesinin câiz olduğu hakkında bilgi veren eserlerden diğer bazıları şunlardır:

1- Mehmed Zihni Efendi'nin **Nimet-i İslâm'**ı.

2- 18. asrın sonunda 19. başında yaşayan meşhur fıkıh âlimi İbni Âbidîn'in, **Reddü'l-Muhtar'**ı.

3- İbni Âbidîn Hazretleri'nin oğlu Alaeddin Efendi'nin kaleme aldığı **El-Hediyetü'l-Alâiyye**.

Alaeddin Efendi, mecelle heyetinde yer alan bir âlimdir.

4- Halebî.

5- Dürrü'l-Münteka.

6- Fetevâyı Hindiyeye.

7- Abdülaziz Buhârî'nin **Keşfü'l-Esrar'**ı.

8- Aynî'nin **Umdetü'l Kârî'si**.

9- Eski Diyanet İşleri Başkanlarımızdan Ahmet Hamdi Akseki'nin **İslam Dini**.

İSKÂT-I SALÂT NASIL YAPILIR?

Vefat eden kimse erkekse yaşından 12, kadınsa 9 sene düşülür. Ömrü boyunca namazlarını tam kılmış olsa bile, bunları yerine getirirken noksanlıklar yapmış olacağı düşünülerek, ömrünün 12 veya 9 yaştan sonra kalan kısmının tamamı hesap edilip hepsi için fidyeye verilmesi tercih edilir.

Meselâ vefat eden bir erkek 62 sene yaşamış olsa, bundan 12 yaş düşülünce 50 sene kalır. Bu 50 senenin bütün namazları için birer fidyeye/fitre verilir.

Ölünün malı buna yetmediği takdirde devir yapılır.

Bir günde vitir namazıyla beraber 6 vakit namaz vardır. Böyle olunca bir aylık namaz 180 vakit eder. Bir fidyeye/ fitre 10 lira olsa, bir aylık namazın fidyesi 1800 lira olur.

Vefat eden kişinin 50 senelik ömründe kaç ay olduğu hesap edilir. Bir senede 12 ay olduğuna göre 50 senede 600 ay var demektir.

İskât-ı salât yani devir şöyle yapılır:

Bir aylık namaz fidyesi bir veya birkaç fakire 600 defa verilir. Her defada bir aylık namaz fidyesi verilmiş ve bir aylık namaz borcu düşürülmüş olur. Bu verme işi 600 defa devredileceğinden vefat eden şahsın ömründe kılması gereken bütün namazlar için fidyeye verilmiş olur.

Bunun usulü de şöyledir:

Bir aylık namaz fidyesi olan 1800 lira bir şeye meselâ bir mendile sarılır. Ölünün vârisi veya velisi bunu eline alıp, fakire, gerçekten o fakirin malı olmak üzere **"Falan oğlu falanın keffâret-i salâtı olmak üzere bunu al"** diyerek fakire verir. Fakir de **"Kabul ettim"** diyerek alır. Bu şekilde, vefat eden kişinin bir aylık namaz fidyesi verilmiş olur. O meblağ artık o fakirin gerçek malıdır.

Fakat ölünün bütün namaz borçlarının fidyesi verilmesi için, bunu alan fakir aldığı kendi rızasıyla o kişiye tekrar vermelidir. O kişi de bunu alıp birincide olduğu gibi fakire tekrar verir. O da tekrar hibe eder.

Böylece, ölünün ömründe bulunan aylar adedinde, yukarıdaki misale göre bu meblağ 600 defa aralarında alınıp verilir yani devredilir. Böylece ölünün namaz devri bitirilmiş olur.

Bir aylık namaz karşılığı olan meblağ aralarında alınıp verilerek devredildiği için bu ameliyeye devir denmektedir.

Devirin tek fakirle olması şart değildir. 5-10 fakirle yapılırsa daha kolay olur.

Ancak bu meblağı aralarında alıp vermede acele etmemeli tam usulüne göre yapılmalıdır.

Devir bittiğinde, fakirin o meblağı tekrar cenâze sahibine veya vârisine hibe etmesi yani bağışlaması, artık vefat etmiş olan bir din kardeşinin rahatı için bir fedakârlıktır.

Deviri ya ölünün velisi veya onun yapmasını istediği bir kimse yapılmalıdır.

Namaz devrinden sonra, ölünün diğer borçları için de devir yapılır. Oruç, yemin, kurban, bozulup tekrar kılınmayan nâfile namazlar, yerine getirilmeyen adaklar için de bir miktar devir yapılır.

Bir defa bile bile orucunu bozduğu kabul edilerek onun keffâreti için 60 defa, meselâ yeminini bozduğu kabul edilerek bir yemine 10 defa olmak üzere beher yemin için 10 defa devir yapılır.

Diğerleri için de bir miktar devir yapılır.

Namaz fidyesinin hepsi bir defada bir fakire verilebilir. Fakat oruç ve yemin fidyesinin hepsi aynı günde tek fakire verilemez...

Bu hususta ilmihal kitaplarımızda geniş bilgiler mevcuttur...

Fî emânilah...

İLİMSİZ - REFOMCULARIN FETVALARINDAN BİRİ!!!

MÜZİK ALETİ KULLANMAK – ÖĞRENMEK VAKİT İSRAFI MIDIR?

Esselamu Aleykum Sayın Hocam!

Kız kardeşim biraz müziğe meraklı, keman çalmayı öğrenmek istiyor bir keman edineyim, kursa gideyim, öğreneyim diyor. Ben de kendisine öncelikli olarak yapmamız gereken işler varken böyle bir şeyle uğraşmak hem zaman hem para israfı olur diyorum ama üzülüyor. Bu durumda ne yapmamı önerirsiniz sayın hocam? Bir müzik aleti çalmayı öğrenmek zaman israfı mıdır? Kardeşimi nasıl yönlendirmeliyim? Zamanınızı aldım, hakkınızı helal edin Allah yardımcınız olsun..

Reformcunun cevabı:

08/10/2008 Aziz mümine, Mukabil tebrik ve dualarımla.

Eğer kardeşinizin müziğe kabiliyeti varsa ki bu Allah'ın ikramı sayılır, bu kabiliyet ziyan olmamalı. İki şartla: Ona verilecek bedel ailenin zorunlu geçimi olmamalı, musiki ile uğraşırken farzlarını ihmal etmemeli. vesselam.

Y

ukarıda internet sayfasında, okuyucusunun sorusu ve kendi cevabını alıntı yaptığımız yenilerden biri (*Hilal t.v. hocası...*), verdiği bu ve benzer, gün görmemiş cevaplar ile, saf temiz gençleri, ilimsizliklerinden istifade ile nasıl saptırıyor gürünce hayret ettik.

İslam adına, Allah ve Resulü adına söz söylemek olan fetva işine girişen, yetkisiz, ilimsiz, arapça tedrisatı yarım, araştırması noksan kişilerin sözlerinin, hiçbir kıymeti ve ciddiyeti asla olamaz ve kabul edilemez de.

Damad isimli fıkıh kitabında şöyle der: Bilki İmamı A'zam'ın r.a. durakladığı meseleler dört tanedir. Dehr - hunsayı müşki - hitan vakti - müşriklerin çocuklarının ahiretteki durumu.

Bahr ur-Raik'te: Muhakkak İmamı A'zam (*Radiyallâhu Anh*) on dört meselede duraklamıştır. Bu duraklamasında, ilminin ve takvasının kemaline tasrih vardır. Bunda şöyle bir tembih vardır: herkes için, üzerine vakıf olmadığı şeyde duraklamaktan utanmamak gereklidir. Zira ileri atılmak, helali haram etmekle veya zıttı ile **Allâh-u Te'âlâ'ya iftiradır.**

Bazı meselelerde İmamı A'zam'ın (*Radiyallâhu Anh*), yirmi sene bekledikten sonra bazı konularda fetva verdiği malumdur.

Mesele bu kadar vahim iken, hiç düşünmeden nasıl fetva verilir? Kendi vebalini taşıyamayan insan, başkalarının sorumluluğunu niçin yüklenir? Acaba yeni bir

mezhep mi ihdas ettiler de kimseyi kaale almıyorlar??? Yakında ortaya çıkar..

Bizler de ilim adına, İslam adına, bildiğimizi kaynaklarından açıklamayı son derece büyük bir vebal kabul ederek, meseleyi mezhep imamlarının beyanı üzere sizlere takdim ediyoruz:

Bu meseleyi üç yönden inceleyeceğiz.

1- Çalgı aleti ve çalgıcı edinmek. (*Keman-ud- saz-kaval-davul-zurna - t.v.- video - müzik seti- ve sair aletler ve şarkıcı türkücü kiralamak*)

2- Bunlar için ücret vermek, kiralamak satın almak ticaretini yapmak.

3- Müzikten lezzet almak.

1- Çalgı aleti ve çalgıcı edinmek.

Bu hususta **evvelâ** Kur'andan şu ayetleri zikretmemiz gerekir:

1. Ayet-i Kerime: Lokman Suresi: Ayet : 6

“İnsanlardan bazısı var ki, lehve-l hadis- i satın alır da onunla ilimsiz olarak Allah yolundan saptırmak ister. Onlar için acıklı (alçak edici) bir azab vardır.”

Bu ayette söz konusu olan kelimeler **-lehvel hadis-** (lakırdının fuzuli eğlencesi) lafızlarıdır.

İmam Kurtubi derki, İbni Mes'ud ve İbni Abbas (r.anhuma)'nın kavline göre **ğına** (çalgi) dir. Nuhas'e göre, Kitap ve sünnet ile men edilmiştir.

Kurtubi devamla: Bu bahis konusu olan ayeti kerime, Kur'anda zikredilen ve alimlerin kendileriyle çalgının ke-rahetine ve men edilmesine dair delil getirdiği üç ayet-ten biridir.

İkinci Ayet-i Kerime: Necm : 61

"Halbuki siz, gafillersiniz" ayetidir ki, İbni Abbas r.anhuma derki: Bu, Hımyer lisanında **ğına** (çalgi) dir.

Üçüncü Ayet-i Kerime: İsra : 64

"Onlardan kime gücün yeterse onu sesin ile oynat..." Mücahit derki, **Çalgı ve zurnalardır.**

Bu ayet (lokman:6) hakkında söylenenlerin en ileri derecesi budur, İbni Mes'ud (r.anhuma), bununla Allah adına üç kere yemin ederek **O Allah'a yemin ederim ki, ondan başka ilah yoktur, bu gına (çalgi) dir.** Derdi.

İbni Ömer'den de (r.anhuma) bunun gına (çalgi) olduğu rivayet edildi.

Şu'be ve Süfyan Hakem'den, Hammad da İbrahim'den rivayet etti ki şöyle demiştir: Abdullah İbni Mes'ud derki: Gına (çalgi), kalpte nifak bittirir. Bunun benzerini Mücahit de söylemiştir. Şunu da ziyade etti: ayetteki **lehvel hadis** (boş söz) çalgı ve benzeri batıl şeyleri dinlemektir.

Hasen derki: Lehvel hadis, megazif (çalgi aletleri) ve gınadır.

Kasım İbni Muhammed : Gına batıldır, batıl cehennemdedir.

İbni Kasım derki, Malik'e bundan sordum, dedi ki: Allâh-u Te'âlâ buyurdu: **"Haktan öte, ancak dalalet vardır."** (Yunus: 32) -İmam Malik şöyle devam etti: **Bu hak mıdır?**

Hasen'den ayrıca: Küfür ve şirk olduğu rivayet edildi.

Ayetin çalgı aletlerini satın almak manasında olduğu hakkında merfu' hadisler, ashaptan ve tabiiinden gelen sözler çoktur. Sa'li ve Vahidi, ebi Ümame hadisinde şunu ziyade ettiler: **"Hiçbir kişi yok ki sesini çalgı -şarkı- ile yükseltmez, ancak (böyle yaparsa) Allâh-u Te'âlâ iki şeytan gönderir. Biri şu omuzuna diğeri şu omuzuna (oturur), Ayaklarıyla ona vurmaktan zail olmazlar, taki o kişi susana kadar."**

Tirmizi ve diğerleri Enes ve başkalarının hadisinde Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'den şöyle rivayet ettiler: **"İki ses var ki mel'undur, facir -günahkar- dirlar, o ikisinden men ederim. Zurna (çalgi) sesi ve nağme (keyif) anındaki şeytanın sesi..."**

İbni Abbas'tan r.anhuma Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi

ve Sellem)'den şöyle rivayet etti: **"Zurnaları ve davulları kırmak için gönderildim."**

Hazreti Ali'den (Radiyallâhu Anh) Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğu rivayet edildi: Ümmetim on beş hasleti yaptığı zaman üzerlerine bela iner. Bunlardan **(çalgi şarkıcı kadınlar ve çalgı aletleri)** edinmelerini zikretti.

Enes İbni Malik, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu söyledi: **"Kim çalgıcı şarkıcı bir kadının yanında oturup ondan şarkı dinlerse, kıyamet gününde kulağına eritilmiş maden dökülür."**

İşte bu zikrettiğimiz rivayetler sebebiyle alimler çalgının **haramlığı** ile hükmetmiştir.

Kurtubi devamla: Meşhur olarak bilinen çalgı (şarkı), nefisleri hareketlendirir, onu hevaya sevkeder, kadınların bahsi olan, onları vafeden, şaraptan bahseden ve diğer haramları zikreden türlerinin haramlığında ihtilaf yoktur. Zira bu lehv boş şeydir ve ittifakla mezmumdur. Bu sayılan mahzurlardan uzak olan, az bir ferahlanma, mesela düğün, toplantı, bayram gibi vakitlerde, zor işlerin yapılmasında, düşmana karşı hücumda caizdir.

Taberi derki: Muhakkak şehirler fakahası gınanın ke-rahatinde ve ondan men edilmesinde ittifak etti. Cemaatten ancak İbrahim bin Said ve Ubeydullah Anberi ayrılmıştır. Halbuki Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu: **"Sevadi a'zama islam topluluğunun büyük kısmı yapışın, devam edin. Herkim cemaatten ayrılırsa, cahiliye ölümü üzere ölmüştür."**

Ebul Ferec ve alimlerimizden Kaffal derki: **Çalgıcı ve rakkas -dans- edenlerin şahitliği kabul değildir.**

Kurtubi İsra 64. ayetin tefsirinde şöyle der: Ayeti kerime, zurnaların, çalgının ve lehvin boş oyun oyuncak şeylerin haram olduğuna delalet vardır, zira **"Onlardan kime gücün yeterse onu sesin ile oynat..."** İsra : 64 ...buyruldu.

Nafi, İbni Ömer'den rivayet etti ki, kendisi zurna çalan birini işittiğinde ellerini kulaklarına tıkayıp yolunu değiştirdi. Soranlara şöyle demiştir. **Gördüm ki Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bir çobanın zurnasının sesini işitti ve bu şekilde yaptı.**

Alimler derki, itidalden çıkmayan bir ses çobanın kavalı hakkında onların işi böyle olursa, bu zaman ehlinin gınası ve çalgılarına ne dersin? Peki şimdiki zaman haline ne diyeceğiz? Yukarıdaki malum şahıs fetvayı vermiş. Tetkik etmeden, insanlara açtıkları kapıların, onları cehenneme götürdüğünü anlamıyorlar mı? **(Saptılar, saptırdılar)**

Devam edecek

1- Dehr: Zaman, asır, vakit. Hunsayı müşkil: Erkekmi-kadınımı olduğu belli olmayanlar. Hitan: Sünnet olma vakti. Müşriklerin buluğa ermemiş çocukları: Ahirette toprak olacaklardır, bunu İmamı Rabbani k.s. söylemiştir.

2- Ömer nasuhi Tefsiri

"ADAM OLMAK" CİNSİYET MESELESİ DEĞİL, BİR ŞAHSİYET VE DURUŞ MESELESİDİR

Günlük yaşantımızda sık sık kullandığımız, hatta dilimize pelesenk ettiğimiz bir deyim var; "adam olmak"

Bu deyimle alakalı olarak; "Kalıbına bakınca seni adam sanmıştım.", "Yavrum biz seni adam olasin diye okutuyoruz.", "Adam olman için kırk fırın ekmek yemen lazım.", "Senden adam olmaz." türünden sözleri çokça söylemiş ve duymuşuzdur.

Peki, birçoğumuzun sıkça kullandığı bir söz olan bu "adam olmak" nasıl bir şeydir, bunun bir tarifi, şekli ve şemali var mıdır? Veya adam olmak için iki ayağı, iki gözü, iki kulağı olmak yada iki ayak üzerinde yürümek yeterli midir yoksa başka bir şey midir adam olmak?..

Kimilerine göre "adam olmak" cibilliyetle / yaratılışla alakalı bir meseledir. Yani bir kimsenin mayası şayet bozuk, kumaşı kalitesiz ise ondan adam olmaz. "Katrani kaynatsan olur mu şeker, cinsine yandığım cinsine çeker." sözü, bu gerçeği ifade etmek için söylenmiştir.

Aslında adam olmanın ne olduğuyla alakalı bir kavram kargaşası var. Günümüzde büyük çoğunluğun adamlık göstergesi; mal-mülk ve servettir. Yani bu zümreler parası olanı adamdan sayar, parası olmayanın sözüne bile itibar etmezler.

Yine günümüzde bazı anne-babalar çocuklarının adam olup olmamasını, liselere veya üniversitelere giriş imtihanlarındaki başarısına bakarak değerlendirirler. Okul bitirmekle, diploma sahibi olmakla adam olunacağını düşünerek; "yavrumuz okusun da adam olsun." temennisinde bulunurlar. Oysa herhangi bir okulu bitirmekle, bir makam ve mevki sahibi

olmakla adam olunamayacağını ifade etmek için; "Okumak cehaleti alır, eşeklik baki kalır." diye, eskiler boşuna söylememişler. Ayrıca, okuyup makam-mevki sahibi olmuş ama adam olamamışların kissalarını da çok dinlemişizdir büyüklerimizden...

Bununla alakalı pek çoğumuzun bildiği meşhur bir kıssa vardır. Yeri gelmişken arzedelim:

Bir adamın çok haylaz bir çocuğu vardı. Ne anne-babasına saygısı vardı, ne de onların sözünü dinlerdi. Oğlunun bu gidişatına oldukça üzülen baba, yeri geldikçe oğluna:

- Oğlum sen adam olmazsın, derdi.

Babasının bu sözleri ise çocuğun çok zoruna gider ama yinede yapacağından geri kalmazdı. Bir gün yine aksilik edip ana-babasını oldukça üzdü. Oğlunun haylazlıkları canına tak eden baba yine; "oğlum sen adam olmazsın!" diyerek onu azarlardı. Yaramaz oğlu da bunu bahane ederek evden çekip gitti.

İstanbul'a geldi ve okumaya başladı. Güya okuyup adam olacak ve babasını mahcup edecekti.

Nitekim okudu, uğraştı ve bir zaman sonra Osmanlı idaresindeki bir bölgeye vali oldu. Aradan bu kadar zaman geçmiş fakat ana-babasını bir kere olsun ne aramış ne de sormuştu. Tabi babasının kendisine küçükken söylediği; "oğlum sen adam olmazsın" sözlerini de unutmamıştı. İşte artık makam ve mevki sahibiydi. Devlet yönetiminde etkili ve yetkili bir durumdaydı. Emrinde birçok adamı vardı. Hani adam olamazdı? Bak işte kocaman vali olmuştu. Bunu mutlaka babasına göstermeli, söylediği o sözlerden dolayı onu mahcup etmeliydi...

Adamlarına emretti:

- Derhal gidin! Filan şehirde, filan köyde şu isimde bir kimse var. Onu alın ve getirin!

Valinin adamları söylenen köye gittiler ve valinin babasını buldular. Adamcağız tarlada çift sürüyordu. Yanına giderek:

- Seni vali bey huzuruna emrediyor, hemen hazırlan gidiyoruz! dediler.

Adamcağız şaşırmişti. "Bir vali, fakir bir köylüyü niçin huzuruna çağırısın ki?" diye düşündü. Üstelik ne suçu vardı, ne de kabahati...

"Hayırdır inşallah" diyerek hazırlıklarını yaptı ve valinin adamlarıyla beraber yola çıktı. Uzun bir yolculuktan sonra kendisini çağırın valinin bulunduğu şehre geldiler. Adamcağız hala buralara niçin getirildiğini bilmiyordu. Yolda adamlar da kendisine bir şey söylememişlerdi, hem zaten sebebini onlar da tam olarak bilmiyorlardı.

Nitekim adamcağızı getirip valinin huzuruna çıkardılar. Büyük bir debdebe ile babasını huzuruna kabul eden vali:

- İyi bak bakalım, beni tanıyabilecek misin? diye sordu babasına...

Yaşlı adam, huzuruna çıkarıldığı valinin kendi oğlu olabileceğini aklının ucundan bile

geçiremezdi. Oğlu yıllar önce evi terk edip gitmiş ve bu güne kadar ondan iyi ya da kötü hiçbir haber alamamıştı. Aradan da çok uzun yıllar geçtiği için oğlunu tanıyamamıştı. Şimdi valinin bu sorusuna ne cevap versin? Bu imalı soruya sıradan bir cevap verdi:

- Siz bu şehrin valisisiniz efendim.

Vali, babasından bir nevi intikam almanın gururu içinde böbürlene böbürlene:

- Demek tanıyamadın? Ben senin oğlunum!.. Hani sen bana; "adam olamazsın" diyordun ya, bak işte gördüğün gibi adam oldum hatta vali bile oldum, dedi.

Adamcağız meseleyi anlamıştı. Acı acı güldü. Üzüntü dolu gözlerle oğluna baktı ve hüzün dolu bir sesle şöyle dedi:

- Evlat! Beni ta uzaklardan demek bunu söylemek için çağırдың. Ben sana "vali olamazsın" dememiştim ki, "adam olamazsın!" demiştim. Şayet sen adam olsaydın, ana-babanı görmeye sen gelirdin. Oysa beni ayağına bu şekilde çağırılmakla maalesef benim sözümü bir kez daha doğru çıkardın...

Gerçekten de çok ibretlik bir kıssa... Adam olmanın okumakla, makam ve mevki

sahibi olmakla hiçbir alakası olmadığını çok güzel ifade ediyor. Evet adam olmak başka şey; makam ve mevki sahibi olmak, meşhur olup tanınmak veya hesap cüzdanının kabarık olması başka şeydir. Adam olmanın, kişinin boyu-posuyla, cüssesiyle, giyim ve kuşamıyla da alakası yoktur. Nitekim Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hazretleri, bir beytinde bu gerçeğe şöyle işaret etmiştir:

**Nice insanlar gördüm üzerinde elbise yok
Nice elbiseler gördüm içinde insan yok!..**

Efendim, adam olmak için önce insan olmak, hem de insan-ı kâmil olmak lazımdır. Kur'an ifadesiyle de "racül" olmalıdır. Nitekim Kur'anı kerim'de Mevla Teala:

"(Öyle) **adamlar** (vardır ki) **onları ne bir ticâret, ne bir alış veriş Allâh'ı zikretmekten, dosdoğru namaz kılmaktan, zekâtı vermekten alıkoymaz. ...**" (Nur: 37) buyurmaktadır.

Ayeti kerimede zikredilen "Rical" kelime olarak, dilimizde kullanılan "er kişi / adam gibi adam" manasına gelen "racül"ün çoğuludur. Tabi burada geçen "rical / adamlar" ifadesiyle kastedilen; cinsiyet meselesi değil, bir şahsiyet ve duruş meselesidir. Cinsiyet olarak kadın olan niceleri vardır ki, şahsiyet olarak adam gibi adamdırlar. Ve adamlıktan nasibini alamamış nice erkekleri de ceplerinden çıkarırlar. Nitekim şair bu meseleyle alakalı olarak şöyle diyor:

Eğer bütün kadınlar bahsettiğimiz gibi olsaydı, Elbette kadınlar erkeklerden üstün olurdu.

Güneşin isminin müennes (dişi) olması bir ayıp olmadığı gibi, Hilâl'in müzekker (erkek) olması da bir fahr (gurur vesilesi) değildir.

Az önce zikrettiğimiz âyet-i kerimeden; adam gibi adam olmak için gereken öncelikli vasıflardan birinin de, hiçbir ticaret ve alış verişin (paranın pulun, dünya menfaatinin) kendisini Allah'a kulluktan alıkoymadığı kimseler olmak gerektiğini anlıyoruz.

Demek racül / adam olmak için şu yalan dünyaya prim vermemek, onun sahte görüntüsüne itibar etmeyip hakkın ve hakikatin peşinden gitmek gerekiyor!

Bazı dünyevi menfaatleri elde etmek için maneviyatından ödün vermek, bir takım mevkilere ulaşabilmek için onur ve şerefini ayaklar altına alarak el-etek öpmek, şehvi arzularını tatmin etmek için haramlara bulaşıp iffet ve namusuna hanel getirmek gibi şeyler, adam olanlar için çok uzak tavrılardır.

Adam olmak; dürüst, tutarlı, dik duruşlu olup şahsiyetli bir tavır takınmaktır. Adam gibi adamlar güzel ahlaklı, erdem sahibi olup korkaklığa, ikiyüzlülüğe, namertliğe kesinlikle pirim vermezler. Evet, adam olmak için bu tür meziyetler gerekir. Zira bu meziyetleri bir insandan çekip alacak olsanız, geriye değil adam insan bile kalmaz. Sadece "insan müsveddesi" kalır.

Adam gibi adamlar davasına sımsıkı sarılıp sahip çıkarlar. Zoru görünce hemen kıvırmaz, eğilip bükülmez, omurgalı bir duruş sergileyip dimdik dururlar. Yoksa dönek, sünepe, gevşek, bukalemun gibi araziye göre renk değiştiren, davasında samimi olmayan kimselerin adamlıktan nasipleri yoktur.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, adam olmak için kişinin cibilliyeti / yaratılışı, mayası, kalitesi gerçekten çok önemlidir. Nitekim bir hadisi şerifte Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem): **"İnsanlar altın ve gümüş madenleri gibidir. Cahiliye devrinde hayırlılarınız, İslam devrinde de hayırlılarınızdır."** buyurmuştur.

Demek ki insanlar, kendilerinde bulunan vasıflara ve özelliklere göre kıymet olarak altın ve gümüş gibidirler. Bir adam şayet mert, dürüst, şahsiyetli ve üstün vasıflı yani altın gibi bir kimseyse, hangi safta olursa olsun bu adamın karakteri, huyu budur. Yani cahiliye döneminde iken mert, idealist, davasına sahip çıkan bir kimse, İslam saflarına geçince de öyledir.

Çok dikkati caliptir ki, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) iki Ömer'den biri için dua etmiş ve: **"Yâ Rabbî! Şu iki kişiden hangisi sana sevgili ise İslâm'ı onun ile azîz eyle (destekle)."** diye niyazda bulunmuştur. Bu iki kişiden biri Ömer b. Hattap'tır. Yani gün gelecek adaletin güneşi olacak olan Hz. Ömer (Radıyallahü anh); diğeri ise Ömer b. Hişam'dır. Yani şu meşhur İslam düşmanı Ebu Cehil... (Ebu Cehil, cehaletin babası demektir. İslam cahili olduğu için ona bu lakabı Efendimiz takmıştır.

Onun evvelce lakabı Ebu'l-Hikem yani Hikmetin Babası idi. Kureyş içinde çok saygın bir yeri vardı ve anlaşmazlıklarda onun hakemliğine başvurulurdu. Ama İslam'dan nasibi olmayan ve Kur'an'a düşman olan bir kimse Hikmetin Babası olamayacağı için, Efendimiz daha sonra ona "Ebu'l-Hikem" demeyi yasaklamış, cehaletin babası manasında "Ebu Cehil" lakabını takmıştır.)

Peki, Efendimiz neden bu ikisinden biri için dua etmiştir?

Bu sorunun cevabını az önce zikrettiğimiz **"...Cahiliye devrinde hayırlılarınız, İslam devrinde de hayırlılarınızdır."** Hadisi şerifi ışığında tahlil edecek olursak, daha iyi anlarız. Zira onların ikisi de Cahiliye devrinin hayırlılarından idi. İnsan olarak ikisinin de mayası sağlam, kumaşı kaliteliydi. İkisi de dik duruşlu ve omurgalı bir tavır olan, batıl da olsa davalarına sahip çıkan yürekli, mücadeleci bir yapıya sahip kişilerdi. İkisi de hangi şartlarda olursa olsun inandığı davaya hizmet edecek ve bu yolda her türlü zorluğa direnecek karaktere sahiptiler.

Nitekim inandıkları putları aleyhine söz söyleyince, hemen kılıçlarına davranıp mücadeleye girdiler. Hatta Hz. Ömer, putları yer ile yeksan eden davanın lideri Muhammed Mustafa'yı öldürmeye teşebbüs edecek kadar da gözükara bir şahsiyet.. Demek ki inandığı değerlere sahip çıkan, yürekli, azimli ve kararlı bir kimse..

Diğer taraftan Ebu Cehil'de de bu azim ve kararlılığı görüyoruz. Davası batıl da olsa bu uğurda son nefesine kadar bil-fiil mücadelede bulundu. Bedir savaşında, Kureyş kervanları kurtarılınca başta Ebu Süfyan olmak üzere, müşriklerden pek çoğu Bedir savaşından vazgeçmek istemelerine rağmen, Ebu Cehil geri adım atmamış, herkesi ağır sözlerle itham ederek savaşa teşvik etmiş ve ordunun başında savaşmıştı.

Kur'an-ı kerimde batılın sembol isimlerinden biri olarak bahsedilen Firavun bile son nefesinde iman etmişken, melun Ebu Cehil son nefesini verirken dahi küfründen taviz vermedi. Nitekim Efendimiz: **"Benim Firavun'um Musa'nın Firavun'undan daha şedid. Çünkü onun Firavun'u (boğulurken) 'iman ettim' dediği halde, Benimki isyanını artırdı."** buyurmuştur.

Dolayısıyla küfründe böylesine inad eden biri, Müslüman olduğunda da aynı derecede imanında sebat ederdi.

Ayrıca, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) iki Ömer'den biriyle İslamı desteklemesi için dua etti ama Ebu Leheb için böyle bir dua etmedi. Niçin?!

Bunu da sadedinde olduğumuz konuyla alakalı olarak tahlil edecek olursak; Ebu Leheb, müşriklerin elebaşlarından olmasına, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Safa tepesine çıkıp tebliğ ve davette bulunduğu; "bizi bunun için mi topladın?" diyerek ilk defa yalanlayan ve isyan bayrağını açan kişi olmasına rağmen, onun Bedir savaşına katılmadığını görüyoruz. Tüm Mekke halkı bu savaşa maliyle canıyla katılıyordu o, bu savaşa bizzat iştirak etmeyip kendi yerine başkasını gönderdi. Lejyoner asker misali paralı bir adam tutup kendi yerine Bedir'e yolladı. Demek ki, davasında yeteri kadar samimi değil ve elini taşın altına koymaktan imtina eden biri...

İşte Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in iki Ömer'den biriyle İslam'ı desteklemesi için dua etmesinin hikmetlerinden biri de; (Allâh-u âlem) onların inandıkları dava için değil ellerini, adeta başlarını bile taşın altına koyabilmeleri, adamlarda olması gereken bir takım üstün vasıfların kendilerinde bulunmasıydı.

Adam olmanın makam ve mevki sahibi olmakla, şöhretle, servetle eşdeğer hale geldiği günümüzde, adam gibi adam bulmak gerçekten de çok zor.

Hani bir düşünür gündüz vakti elinde fenerle sokaklarda geziyor. Ona:

- Gündüz vakti elinde fenerle ne arıyorsun? diye sormuşlar. O:
- Adam arıyorum adam!.. diye cevap vermiş.

Gerçektende şöyle etrafımıza baktığımızda, maalesef adam gibi adam bulabilmek pek de kolay değil.

Adam olmak bir sanat, bir fazilettir. Adam olmak mert, dobra, dik duruşlu olmaktır. Adam olmak aslında âdem olmaktır. Evet, "Adam" kelimesi aslında Âdem'den galattır. Âdem (adam) olmanın yolu ise, Arapça yazılışında gizlidir. Âdem kelimesi Arapça "elif", "dal" ve "mim" harflerinden müteşekkildir. Ve bilindiği üzere bu harfler, namazın simgesidir. Şöyle ki: Elif harfi; Namazdaki kıyamı, Dal harfi: Namazdaki rükûyu, Mim harfi ise; Namazdaki secdeyi ifade eder. Dolayısıyla "Âdem" yani "adam" olmak istiyorsak, şeytanın yapmadığını yaparak kıyam, rükû ve secdeyle Allah'ın huzurunda bir nevi esas duruşa geçmeli ve kulluğumuzun gereğini harfiyyen yerine getirmeliyiz.

Hz. Ömer (Radiyallahü anh) bir gün dostları ile otururken şöyle dedi:

- Herkes bir temennide bulunsun.

Bunun üzerine bir tanesi:

- Ben, şu oda dolusu altınım olsun da, onu Allah yolunda harcayayım isterim, dedi.

Bir diğeri ise şöyle dedi:

- Şu oda dolusu gümüşüm olsun da Allah yolunda harcayayım isterim.

Böylece oradakiler ayrı ayrı temennide bulundular. Sıra Hz. Ömer (Radiyallahü anh)'a gelince, kendi arzusunu şöyle dile getirdi:

- Ben, şu oda dolusu Ebu Ubeyde bin Cerrah, Abdullah b. Mesud, Muaz bin Cebel (Radiyallahü anhüm) gibi adam isterim!..

Hz. Ömer (Radiyallahü anh) bu temennisiyle; İslam'ın güçlenmesi için, altından gümüşten daha çok adama ihtiyaç olduğunu ve bu davanın adam gibi adamlara ihtiyacı olduğunu ifade ediyordu. Demek o gün bile İslam'ın adam gibi adamlara ihtiyacı vardı. Ya bu gün?.. Bu gün, o günden çok daha fazla adama ihtiyaç var. Dağların bile üzerine almaktan imtina ettiği bu ağır mesuliyeti yüklenecek dava adamlarına, adam gibi adamlara ihtiyaç var!..

Bu vasıflara haiz, her yönden donanımlı birer dava adamı olmak için çalışalım. Eğer adam olamazsak, hiç olmazsa adam taklidi veya adam olanların taklidini yapalım...

Fi emanillah!

CEMÂATLE NAMAZ

A

llahü Teâlâ'ya hamd, Resûlüne, âline ve eshâbına salât-ü selamdan sonra;

Kıymetli kardeşlerim!

Mübarek bir ay olan Ramazan-ı Şerif'i geride bırakmış bulunuyoruz. Rabbim oruçlarımızı, teravihlerimizi, zekâtlarımızı, fitrelerimizi ve Ramazan-ı Şerif ayı boyunca yapmış olduğumuz bütün hayr-u hasenatımızı kabul buyursun. Rabbim Ramazan-ı Şerif ayındaki güzel hasletlerimizi devam ettirmeyi bizlere nasip eyleyip, Ramazan-ı Şerif'i bizlerden razı ve memnun eylesin.

Ramazan-ı Şerif ayında pek çok güzellikler yaşadık elhamdülillah! Bu güzelliklerden birisi de camilerin özellikle teravih namazlarında dolmasıydı. Maalesef insanımızın çoğu, camiye gitmek sadece Ramazan ayına ait bir ibadetmiş gibi davranıp, Ramazan ayının bitmesiyle

camii ve cemâatten uzaklaştığını görmekteyiz. Hâlbuki farz namazların camii ve mescitlerde cemâatle kılınması İslâm dininin bir sembolü ve şiarı olduğu için bunun terk edilmesi asla câiz değildir.

Durum böyle olunca, bizlerde bu ayki yazımızda "Cemâatle Namaz" konusunu ele almayı arzu ettik. Rabbim güzelce anlamayı ve gereğince amel etmeyi cümlemize nasip eylesin.

Hanefi mezhebin göre; akıllı, büluğ çağına ermiş, hür ve zorluk çekmeksizin topluca namaz kılmaya gücü yeten Müslüman erkeklerin toplanıp cemâatle namaz kılmaları müekked sünnettir. Sabah namazının sünneti vacip seviyesinde olmasına rağmen cemâatle namaz kılmak sabah namazının sünnetinden daha üstündür. Bu üstünlüğü, sabahleyin camiye gelen kimsenin sünneti kıldığında, cemâati kaçırarak durumda olursa sünneti terk edip cemâate uymasının gerekliliğinden anlamaktayız.

Beş vakit namazı cemâatle kılmak, Hanbelî mezhebine göre farz-ı ayın, Şafiîlere göre farz-ı kifâye, Malikilere göre ise sünneti müekkededir.

Cemâate gitme imkânı varken ve meşru bir mazeret yokken, cemâatin terk edilmesi caiz değildir. Meşru mazeretler ise hastalık, hasta bakıcılık, takatsizlik, yolculuk, korku, yoğun ilmî meşguliyet gibi hususlardır. Bilhassa yakın yerde ezan okunuyorsa mutlaka cemâate gitmeye gayret göstermelidir.

Cemâatle namaz, İslâm'ın çok önem verdiği vazifelerdendir. Terk edilmesinde ağır kerahet ve sorumluluk vardır. Büyük dereceler kazanmak ve ihtilaflardan kurtulmak için cemâatle namaz kılmaya son derece özen göstermek gerekir. Cemâatle namaz kılmanın sevabı, yalnız başına namaz kılmanın sevabından yirmi yedi kat fazladır.

Cemâate devam, İslam nişanlarından ve iman alametlerindedir. Cemâatle kılınan namaz ile Müslümanların birliği ve birbirine bağlılığı gösterilmiş olur. Müslümanlar arasında bir sevgi ve dayanışma duygusu uyanır, bilmeyenler bilenlerden faydalanır, iyi kimselerin arkadaşlığı ile yapılan ibadetlerin ve duaların Allahü Teâlâ yanında kabule yakın olacağı daha ziyade umulur.

Özellikle Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyamayanların mutlaka cemâate gitmeleri gerekir. Zira cemâate uyulduğunda kıraati imam yaptığından sorumluluk imama aittir. Zira Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdular: **"Onlar (imamlar) size namaz kıldırırlar. İsbet ederlerse sizin de onların da lehine, hata ederlerse sizin lehinize, onların aleyhinedir."**¹

Nisa suresi 102. ayet-i kerimesinde **"Ey Resulüm! Sen müminlerin içinde olupta onlara namaz kıldırarak olursan, onlardan bir kısmı sana tâbi olarak namaza dursun ve silahlarını yanlarına alsınlar..."** buyurarak cephede cihad ederken, en tehlikeli yer ve zaman da bile cemâatle nasıl namaz kılınacağından bahsedilmektedir. Cephede savaşırken bile cemâatle namaz kılmanın teşvik edilmesi, normal zamanlarda cemâate riayet edilmesi-

nin daha öncelikli ve önemli olduğuna vurgu yapılmış olmaktadır.

Resulüllah Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) hayatı boyunca cemâate namaz kıldırarak, hastalandığında ise cemâate katılarak Hazreti Ebu Bekir (Radiyellâhü Anh)'ın arkasında namaz kılmıştır. Bu itibarla cemâatle namaz kılmak İslâm'ın bir şiarı ve sembolüdür. Asr-ı Saadet'ten günümüze kadar vazgeçilemez bir uygulama olarak gelmiş ve kıyamete kadar devam edecektir.

Birçok kimse, beş vakit namazı aksatmadığı halde, cemâat hususunda yersiz mazeretler ve çeşitli bahanelerle gevşek ve ihmalkâr davranmaktadırlar. Bu durum, nefis ve şeytanın önemli bir hilesi olarak kabul edilmeli; bir an önce bu gevşekliğe son verilip cemâate devamda karar kılmalıdır. Müslüman erkeğe yakışan, kadınlar gibi namazlarını evde kılmak değil, cami cemâatiyle kılmaktır.

Cemâati terk eden insanlar, zaman zaman namazlarını sünnet vaktinden mekruh vaktine geciktirir, hatta gaflet içinde namazı kaçırabilmektedirler. Namazı geçirmek ise gerçekten büyük bir günahdır. Hem çoğu zaman namaz tesbihatını ihmal ederek sevabından mahrum kalırlar. En önemlisi de, yirmi yedi kat cemâat sevabından mahrum olurlar. Meşru mazeret olmadan cemâati, özellikle sabah ve yatsı namazını terk etme alışkanlığı münafıkların âdetidir, müminlere yakışmaz!

Zira Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem): **"Münafıklara en ağır gelen namaz yatsı namazıyla sabah namazıdır. Eğer bu iki namazdaki hayrın ne olduğunu bilselerdi, emekleyerek de olsa onları kılmaya gelirlerdi. Nefsim yedi kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki; Ezan okutup namaza başlamayı, sonra halkın namazını kıldırması için yerime birini bırakmayı, sonra da beraberlerinde odun desteleri olan bir grup erkekle namaza gelmeyenlere gitmeyi ve evlerini üzerlerine yıkmayı düşündüm"** buyurmuştur. Beş vakti cemâatle kılamayan, hiç olmazsa sabah ve yatsı namazlarını cemâatle kılmaya gayret etmelidir. Zira Cuma namazı dışında en kuvvetli cemâat, sabah namazının cemâati, sonra yatsı namazının cemâati, sonra ikinci namazının cemâatidir.

1) Buhari; 694

Allah Resulü (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) cemâatle namaz kılmanın faziletleri ve terk etmenin çirkinliği hakkında şöyle buyurmuştur:

“Eğer insanlar ezan okumanın ve namazda birinci safta bulunmanın ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, sonra bunları yapabilmek için kura çekmek zorunda kalsalardı kura çekerlerdi. Şayet camide cemâate erken yetişmenin ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, birbirleriyle yarışa girerlerdi. Eğer yatsı namazı ile sabah namazındaki fazileti bilselerdi, emekleyerek ve sürünerek de olsa bu iki namaza gelirlerdi.”²

“Kim yatsı namazını cemâatle kılsa, gece yarısına kadar namaz kılmış gibi sevap alır. Sabah namazını da cemâatle kılsa, bütün geceyi namaz kılarak geçirmiş gibi sevap alır.”³

“Kişinin cemâatle kıldığı namazın sevabı evinde ve dükkânında kıldığı namazın sevabından yirmi beş derece daha fazladır. Bu fazlalık, sizden birinin abdest aldığı zaman (sünnet ve farzlarına riayet ederek) abdestini güzel yapması, namazdan başka bir şey kastetmeyerek mescide gelmesi ve onu evinden namazdan başka bir şeyin çıkarmaması sebebiyledir. O mescide gelinceye kadar hiç bir adım atmaz ki o adım sebebiyle derecesi yükseltilmiş veya ondan bir günah silinmiş olmasın. Mescide girdiği zaman, namaz onu hapsettiği (dışarıya çıkmaktan men ettiği) müddetçe sanki o namazdadır. Sizden biriniz, namaz kıldığı yerde durduğu (veya namazı beklediği), Müslümanlardan kimseye eziyet etmediği ve abdestini bozmadığı müddetçe melekler onun için ‘Allah’ım onu bağışla, Allah’ım ona rahmet et!’ diye dua ederler.”⁴

“Şüphesiz namazdan en çok sevap kazananak insanlar, uzak mesafelerden camiye yürüyerek gelenlerdir. Namazı imamla birlikte kılmak için bekleyen kimsenin sevabı, namazı tek başına kılip sonra uyuyan kimseden daha büyüktür.”⁵

Ubey b. Kâ'b anlatıyor:

Bir gün Resûlullah (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) bize sabah namazını kıldırıldı ve **“Filan burada mı?”** buyurdu. (Ashab) **“Hayır”** dediler. Resûlullah tekrar:

“Peki ya, filan burada mı?” diye sordu, oradakiler yine **“Hayır”** karşılığını verdiler. Bunun üzerine Resûlullah (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem); **“Bu iki namaz** (yatsı ve sabah namazları) **münafıklara en ağır gelen namazlardır. Eğer siz bu namazlardaki sevabı bilseydiniz dizler üzerinde emekleyerek de olsa** (bunları cemâatle kılmak için camiye) **gelirdiniz. Birinci saf** (Allah’a yakınlık, şeytandan uzaklık, ecir ve sevap yönünden) **meleklerin safı gibidir. Siz birinci saftaki fazileti bilseydiniz, ona koşar** (onun için yarışıldınız). **Muhakkak bir adamın başka bir adamla** (cemâat yaparak) **namaz kılması tek başına namaz kılmasından, iki kişi ile birlikte kılması da, bir kişi ile birlikte kılmasından daha çok üstündür.** (Cemâat) **ne kadar çok olursa Allah’a o kadar sevimli olur”⁶** buyurdular.

“Bir köy veya kırdada üç kişi birlikte bulunur da namazı aralarında cemâatle kılmazlarsa, şeytan onları kuşatıp yener. Şu halde cemâate devam ediniz. Muhakkak ki sürüden ayrılan koyunu kurt yer.”⁷

“Yarın Allah’a Müslüman olarak kavuşmak isteyen kimse, şu namazlara ezan okunan yerde devam etsin. Şüphesiz ki Allahü Teâlâ sizin peygamberinize hidayet yollarını açıklamıştır. Bu namazlar da hidayet yollarındandır. Şayet siz de cemâati terk edip namazı evinde kılan şu adam gibi namazları evinizde kılacak olursanız, peygamberinizin sünnetini terk etmiş olursunuz. Peygamberinizin sünnetini terk ederseniz sapıklığa düşmüş olursunuz. Vallahi ben, nifakı bilinen bir münafıktan başka namazdan geri kalanımız olmadığını görmüşümdür. Allah’a yemin ederim ki, bir adam iki kişi arasında sallanarak namaza getirilir ve safa durdurulurdu.”⁸

2) Buhari; 2689 – Müslim; 437

3) Müslim; 656

4) Buhari; 465

5) Buhari; 651 - Müslim; 662

6) Ebu Davud; 554

7) Ebu Davud; 547

8) Nesâî; 848

İbn-i Mes'ûd (Radiyellâhü Anh), Peygamber Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) zamanında münafıklardan başka hiç kimsenin cemâatten geri kalmadıklarını açıkça belirtmiştir. Bazı rivayetlerde camiye gelemeyecek derecede hasta olanlar da bu istisnaya ilave edilmiştir. Birilerinin yardımıyla getirilip camide safa dâhil edilen hasta kişilerin bile olduğunu yine bu rivayetten öğreniyoruz. Bunları örnek alan âlimlerimiz, cemâate devam etmek uğruna birtakım güçlüklerle ve zorluklara katlanmak gerektiğini, şayet hastalık yürümeye engel teşkil etmiyorsa veya hasta olduğu halde bir vasıta ile cemâate gelme imkânı bulunursa camiye gitmenin büyük sevap olduğunu belirtmişler.

Yine Efendimiz buyuruyor ki:

“Canımı gücü ve kudretiyle elinde tutan Allah’a yemin ederek söylüyorum ki; içimden şöyle geçiyor! Odun toplamayı emredeyim, odun toplansın. Sonra namazı emredeyim, ezan okunsun. Daha sonra bir adama cemâate imam olmasını emredeyim. En sonunda cemâate gelmeyen adamlara gidip onlar içindeyken evlerini yakayım.”⁹

Bir düşünelim âlemlere rahmet olarak gönderilen Rahmet Peygamberi cemâate gelmeyenlerin evini yakmayı içinden geçiriyorsa, bu iş ne kadar vebal gerektiren bir iştir!

Cemâatle namazı terk edenleri tehdit eden hadis-i şerifler gerçekten büyük bir yekûn tutar. Daha önce de işaret edildiği gibi, âlimlerimizden bir kısmı cemâate devam etmenin farz-ı ayın olduğunu söylemişlerdir. Hatta İmam Ahmed bin Hanbel ile İmam Şafii'nin de başlangıçta böyle bir görüşünün olduğu bilinmektedir. Daha sonra her ikisinin de cemâate devam etmenin farz-ı kifâye olduğunu söyledikleri ifade edilir.

9) Buhari; 644 - Müslim; 651

Yani tek başına namaz kılan bir kimse, cemâati terk ettiği için günahkâr olur fakat namazı sahihtir.

Bir yerleşim birimindeki halkın tamamının cemâati terk etmesine müsaade edilmez. Çünkü bu bir isyan ve ibadete karşı tavır almaktır. Özürsüz olarak cemâate gitmeyene ta'zir cezası verilir. Cemâate hiç gitmeyen kimseye ses çıkarmayan komşularının da günahkâr olacağı görüşü benimsenmiştir.

Hülasa bir kimse camiye gidemese bile evindeki çoluk çocuğu ile bile olsa mutlaka cemâat yapmalıdır. Böyle yapan kimse cemâati terk etme vebalinden kurtulmuş olur. Fakat camideki ilk cemâatin sevabını asla alamaz. Bu hususta Üstadımız Mahmud Efendi Hazretleri'nin bir hatırasını anlatarak satırlarımızı sonlandıralım.

Üstadımız bir gün Balıkesir Bandırma'ya Ali Rıza el-Bezzaz hazretlerini ziyarete gider. Sabahleyin namazdan sonra camide sohbet edecekler. Camide namaza biraz erken durulduğundan üstadımız camideki ilk cemâate yetişemez ve yanındakilere bizzat kendisi namaz kıldırır. Sohbeta çıktığında, sohbetin hem başında, hem ortasında, hem de sonunda üç kere şöyle dua eder: **“Ya rabbi! Bizleri birinci cemâatin sevabından mahrum eyleme!”**

Şimdi bir düşünelim! Üstadımız cemâatle namazı terk etmedi. Bununla beraber ilk cemâatin imamı normal bir imam efendi, ikinci cemâatin imamı ise Efendi Hazretlerimiz gibi bir kutup! Buna rağmen, **“Ya rabbi! Bizleri birinci cemâatin sevabından mahrum eyleme!”** diye dua ediyor.

Rabbim bu büyükleri anlamayı, onlara tam manasıyla ittiba etmeyi ve cemâatle namaza Efendi Hazretlerimiz gibi hassasiyet göstermeyi cümlemize nasip eylesin... (Âmîn!)

YAZ DİNLENMESİ (TATİL) DİN EĞİTİMİ VE AİLE ÇARESİZLİĞİ

uhterem okuyucularım! Koğulmuş ve taşlanmış şeytanın şerrinden Allah'a sığınarak, Rahman ve rahim olan Allahın adıyla bu ayki mülahazamıza başlıyoruz.

Geçen ayki yazımızda bir yazı dizisine başlayacağımızı bildirmiştik. İnşallah o yazı dizisi devam edecek ancak bu ay gündeme binaen farklı bir konuyu sizlerle müzakere edeceğiz.

Toplumumuzda hemen hemen her aile yapısında sorun teşkil eden önemli bir konu...

Çocuklarımızın eğitiminde lafız yani söz olarak tatil (atalet, atıl kalma, boşluk, malayani) olarak idraklerine sunulan yaz dinlenmelerinin, maalesef icraat olarak da aynı manalara gelen bir yapıda oluştuğunu üzüntüyle idrak ediyoruz. Gençlerimiz üç aylık bir dönemde boşluğa düşüyorlar. Aileler yaz programı yapmakta zorlanıyorlar. Kimisi üç aylığına da olsa çalışarak harçlıklarını çıkarma derdine düşmüş, kimisi yazın güneşlenme derdinde. Kimisi de yaz Kur'an Kursularına yazılarak öğlene kadar din eğitimi alarak, sonrasında ise evde yada sokakta vakit geçirmek, kimisi belediyelerin spor okullarında sosyal faaliyet programlarında meşgul olmak, kimisi de hiçbir program yapmadan boş boş evde oturarak vakit geçirmek düşüncesiyle hareket ediyor.

Aslında sorunumuzun temelinde, evveli itibarıyla Milli Eğitimdeki bir takım yanlış alışkanlıklar, şartlanmalar ve gereksiz sınırlandırılmalar yatmaktadır. Son dönemlerde Milli Eğitimdeki öğrenci merkezli eğitim ve ezberci yapıyı kırma konusundaki çalışmaları takdir etmekle beraber, uzun yıllardır alışkanlık haline getirilmiş uzun tatil programları, günlük kuşa döndürülmüş mesailer veya "ah ah, yavrumuz bütün sene çok yorulmuş" anlayışları ya da, sbs, lgs, öss, ygs gibi bilimum harflerle oluşmuş sınavlarla stres küpüne döndürülmüş bir gençliğin yaz programları, önemli bir sorun.

Öncelikle Eğitim ve öğretim sistemimizin, hafızaya yazılan bilgilerin hayata yansımaları itibarıyla çok azının pratiğe dönüştüğü bir yapıdan, biraz daha sosyal hayata ve pratiğe yönelik bir yapıya sahip hale gelmesini temenni ediyoruz.

Gençlerimizin, internet - telefon - televizyon bermuda şeytan üçgeninin ağına düşme durumunda olduğu, dünyalarının, en yakın büyüklerine göre bile farklılaştığı, anlayış ve kültür farklarının oluştuğu bir dönemdeyiz. Bu durum anne - babalara çok büyük bir sorumluluk yüklemektedir. Ebeveyne hangi görevler düşer konusuna geçmeden önce, Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in hayatından bir takım misaller vererek konumuzu açalım ve sorunlar yumağından, cennetlere açılacak kapıların anahtarlarını müzakere edelim.

İnsanın ömrü içerisinde terbiye bakımından en önem-

li safhası, buluş çağına kadar olan çocukluk safhasıdır. Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem): **"Hayır adettir şer ise husûmettir."** buyurarak, bu hususu sünnette de teyid etmiştir. Abdullah ibni Mesud (Radiyallahü anh), kalbin kolaylıkla kabul edeceği hayrın vasıf haline gelmesi için, alışkanlığın şart olduğunu belirtir ve: **"Hayra alışın zira hayır adet (alışkanlık) ile kaimdir."** buyurur. Alışkanlık ise akli tevfiq ve fitrata inkıyad ile değil, tecrübe ve tekrarlarla kazanılır. Bu durum hayır için de, şer için de böyledir.

Sünnet, hayra alışkanlık için en iyi zamanın çocukluk ve gençlik devresi olduğunu bildirir. İlmî gençken öğrenen, bunları taş üzerine nakşetmiş gibidir. Büyüdüğü zaman öğrenen ise, öğrendiklerini suya yazı yazmış gibidir. Bu sebeple Kur'an-ı kerim de bu dönemde öğrenilirse, ete ve kana karışması kolay olur, zira yaşlılık döneminde öğrenilenler elden çabuk çıkar. Çocuklar meşguliyetle boğulup, akıllarının dağılmasından önce terbiye ve te'dip edilmelidir. Aksi halde küçük yaşlarda terbiye edilemeyen, büyüncü memnun olmaz ve böylece hem kendine, hem de topluma sorun teşkil edecek bir birey ortaya çıkmış olur.

Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in yanında çocukluk devresini geçiren ve sekiz yaşından itibaren on yıl Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in bil-fiil hizmetinde bulunan Enes (Radiyallahü anh)'in annesinin; Ali İmran suresinde anlatılan İmran'ın karısının, yavrusu Meryem validemizi adadığı gibi Efendimize adamasıyla hizmete başlamıştı. Ve, bu on yıl süre zarfında Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir kere bile kendisini dövmediğini, tahkir etmediğini hatta surat asma fiilini bile yapmadığını bildirmişti.

Enes (Radiyallahü anh), Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in ilk tavsiyelerini ve ilk öğrettiklerini bize bildirerek, eğitimde ebeveynlere önemli anahtarları bahşetmiş oluyor. Allah (Cellele celalühü) onlardan razı olsun...

Enes (Radiyallahü anh) şöyle buyuruyor: "Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in bana ilk tavsiyesi: 'Sırrımı kimseye ifşa etme, emin ve güvenilir ol' demek oldu. Gerek annem, gerekse Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in pâk zevceleri, Efendimiz'in sırlarını sorduklarında, kesinlikle onlara söylemedim.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in diğer tavsiyeleri de şöyleydi:

"Oğulcuğum Abdestini tam al, ta ki hafaza melekleri seni sevsin ve ömrün uzatılsın.

- Ey Enes! Cenabetten guslederken mübalağa et. Böylece yıkanma mahallinden

ayrılırken üzerinde günah ve hatalardan arınmış ola-

rak çıkarsın.

- Ey oğulcuğum elinden geldiğince abdestli ol. Zira kim abdestli olduğu halde ölüm gelirse, ona şehidlik sevabı verilir.
- Ey oğulcuğum elinden geldiği nisbette namazı bırakma, zira bu takdirde melekler daima sana rahmet okurlar.
- Ey oğulcuğum evinden çıktığın zaman ehl-i kiblede gördüğün herkese selam ver. Böylece mağfur olarak eve dönersin.
- Ey oğulcuğum kimseye karşı kalbinde kötülük tutmadan sabahlamaya ve akşamlamaya çalış. Zira bunda muvaffak olabildersen hesabını kolay verirsin.
- Ey oğulcuğum Müslümanların büyüklerine hürmet küçüklere merhamet et.
- Ey oğulcuğum duayı çok yap. Zira dua muhakkak kazaları bertaraf eder.
- Ey oğulcuğum bunlar benim sünnetimdir. Kim Benim sünnetimi ihya ederse Beni ihya etmiş olur. Beni ihya eden cennette benimle olur.
- Vasiyetimi tutarsan hiç bir şey sana ölümden daha sevgili olmaz...

Bu nasihatlerden aldığımız kesitler, bize gerçekten hem yapmamız gerekenleri hem de

anlatmamız gerekenleri çok güzel özetliyor. Anne babalar çocuklarına iyi bir gelecek için hem dinimizi iyi bilmeli, hem de onların dünyasını çok iyi etüt etmelidir. Zira ka'l dili dediğimiz söylemler, hal diline yani amele dönüşmezse söylemlerimiz berhava olacak, hatta aleyhimize dönüşecektir.

Şanlı Ecdadımızın daha çok küçük yaşlardan itibaren çocuklarını terbiyeye ve ilme başlattıklarını, hatta şu anda bizim "henüz küçük" dediğimiz yaşlarda, belki de şimdi çoğu anne babanın dahi vakıf olmadığı ilimlere vakıf oluyorlardı. Onların okutulduğu Sübyan mekteplerinin müfredatlarına bakıldığında;

- Kur'an ve Kitabet: Kuran-ı Kerimi usulüne uygun okumak ve yazmak
- Terbiye: Nasihatler. Adabı muaşeret.
- Hitabet, hesap, şiirler, Arapça darbı meseller.
- Abdest, Namaz, Beş vakit dışındaki namazlar.
- Dualar

İşte daha o yaşlarda bu gibi konuları öğretiliyor, ağaç yaşken şekillendiriliyordu. İlk ve orta öğretimin muhtevasına içtimai terbiye dediğimiz sosyalleşme faaliyetleri de dahil ediliyordu. En küçük halka aileden başlayarak ve geniş halkalar gözetilerek organize ediliyordu. Yani sadece öğretim değil, eğitim de önemseniyordu.

Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'in çocuklara olan davranışları eğitimde önemli bir yer tutuyordu. Bunlara ana hatlarıyla temas etmek gerekirse;

- Şefkat
- Çocuklara yakınlık,

- Fazla müdahale etmemek
- Arzusuna uymak
- Çocuğa hizmet
- Çocuklara eşit muamelede bulunmak
- Çocuğun günlük program ve takibi.

Bu unsurlar, eğitimin ana çatısını oluşturmada çok önemli kaidelerdir. Bu son madde ise konumuza direk temas eden bir olgudur. Saydığımız ana başlıkların hepsinin fonksiyonları çok önemlidir. Çocuk yetiştirmede başarı için hepsi fonksiyonel, hepsi gereklidir. Konumuzla alakalı yaz dönemini programlama ve verimli geçirme adına düşündüğümüz zaman, çocuğun günlük programı ve takibi önemli bir yer tutuyor. Yaz dönemi için genel bir hedef, İslami eğitimi merkeze alan fakat merak ve keyif veren bir programa gençlerimizi dahil etmeliyiz. Çocuklarımızın günlük programını da aşağıda Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'in programından esinlenerek en azından anahatlarıyla programlayabiliriz.

Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) gece namazı için çocukları alıştırmıştır. Nitekim Abullah ibni Abbas (*Radiyallahü anhüma*) gece namazına Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'le kalktığını rivayet etmiştir. Bazı rivayetlere göre sabah namazına küçük çocukların geldiğinin de delili; iki rekatlık farz namazda, çocukların ağlamasıyla ikinci rekatı kısa tutmasıdır.

Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) kerahet vakti çıkmadan yatmamayı tavsiye etmiştir. Ondan sonra hizmet, talim, terbiye işlerine vakit ayrılmış, öğleye yakın bir dinlenme ve oyun vakti verilip, öğlede ise namaz ve kaylûle sünneti (öğlen namazından sonra bir miktar uyumak) yapılmıştır. Nitekim Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) Hz. Ali (*Radiyallahü anh*)'a, "Hz Hasan ve Hz Hüseyin (*Radiyallahü anhüma*)'yı, öğlen vakti kaylûle için eve getir" buyurduğu rivayet edilmiştir.

İkinci akşam arası camii vaktidir. Akşamdan sonra ise çocukların dışarıda olmaması gerektiğini Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'in: **"Akşam karanlığı çöktükten sonra çocuklarınızı ve hayvanlarınızı dışarıya çıkarmayın. Zira bu saatte şeytanlar ortaya süratle yayılır."** Sözüyle öğrenmiş oluyoruz.

Hülâsa, Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'in günlük programda hassasiyetle takip ettiği usüller söz konusudur. Buradan hareketle bizler çocuklarımızın maddi ve manevi ihtiyaçlarını programlama konusunda onlardan önde olma, onların her türlü ihtiyaçlarını sezerek önceden İslâmî kural sınırlarını aşmadan programlamalar yapmalıyız. Lakin zaman ve kaybedilmiş insani değerler konusunda ki sualler, bizleri kıyamet günü cevabını vermekte zorlanacağımız bir duruma düşürülebilir.

Selam ve dua ile

CİNLERDEN KORUNMA YOLLARI

Kıymetli okurlarımız , içinde bulunduğumuz evveli rahmet ortası mağfiret sonu cehennem azabından kurtuluş olan mübarek ramazan ayının cümle ümmeti muhammede insanlık alemine hayırlar getirmesini rabbimizden niyaz ederek yazımıza başlamak isterim

Bu sayımızda, okuyucularımızdan hala cinlerle ilgili bazı varlıklar ve onlardan gelen zarar ve onlara karşı nasıl korunuruz diye bir hayli telefonlar geldi. Ben az da olsa okuyucularımıza biraz cinlerden bahsetmek istiyorum. Cinler , melekler ve şeytanlar gibi görülmeyen varlıklardır. Bize onlarla ilgili Allah cc bazı ayetler göndermiştir. Mesela , Rahman süresinde ; Biz cinleri öz ateşten yarattık , Hicr süresi 27. Ayette ; Biz cinleri önce zehirli ateşten yarattık.

Bilirsiniz ki Kuran da 32 yerde cenabı Allah cinlerden bahsediyor. Ama o kadar acıdır ki insanlar cinlere vardır diyen ALLAH a inanırlar , gönderdiği Kurana inanırlar ama cinlerin varlığına inanmazlar. Çünkü onlar denizde yüzerler ama milyonlarca balıkları doyuran Allah 'a inanırlar ama yüzerken kendilerini o deniz suyunun ıslattığına inanmazlar. Çünkü onlar bilmezler ki Allah'ın bir ayetinde bahsedilen bir şeye inanmamak veya karşı gelmek insanı imanından eder. Mesela : İSRA – 88 , KEHF – 50 , ZARİYAT – 56 , RAHMAN – 15 - 33 – 39 – 56 – 74 , ARAF – 179 , NEML – 39 , SEBE -12 -14 – 41 , CİNN – 1 – 5 – 6 , ENAM – 100 – 112 – 128 – 130 , HİCR – 27 Bunları tek tek açıklamak uzun sürer ama ben size birkaç tanesini açıklamak istiyorum.

Aldatmak için birbirlerine cazip sözler fıslıdayan cin ve insan şeytanlarını her peygambere düşman yaptık ve şeytanlar ahirete inanmayanların kalplerinin o sözlere yönelmesi ondan hoşnut olması ve kendilerinin istedikleri suçları işlemeleri için böyle yaparlar. Rabbin dileseydi bunu yapmazlardı. Sen onların iftiralarıyla baş başa bırak. (ENAM 112 – 113). Yine Enam süresinde (128 – 130) yüce Allah şöyle buyurur : Allah hepsini toplayacağı gün , ey cin topluluğu insanların çoğunu yoldan çıkardınız der. İnsanlardan onlara uymuş olanlar , Rabbimiz bir kısmımız bir kısmımızdan faydalandık ve bize tayin ettiğin sürenin sonuna

ulaştık derler . Cehennem Allahın dilemesine bağlı olarak temelli kalacağınız durağınız der. Doğrusu Rabbin Hakim dir Bilen dir . Zalimlerin bir kısmını kazandıklarından ötürü diğer bir kısmına böylece musallat ederiz. Ey cin topluluğu size ayetlerimi anlatan bu günle karşılaşmamanız için sizi uyaran peygamberler gelmedi mi ? Kendi hakkımızda şahidiz derler. Dünya hayatı onları aldattı ve inkarcı olduklarına kendi aleyhlerinde şahitlik ettiler.

Mesela Rahman süresi 15 – 16. ayetlerde cinleri öz ateşten yarattık o halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz. Bakara süresi 30 . ayette Hatırla ki Rabbin meleklerle ; Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım dedi. Onlar bizler hamdinle seni tesbih ve takdis edip dururken yeryüzünde fesat çıkaracak orada kan dökecek insanı mı halkediyorsun dediler. Allah da onlara siz bilmezsiniz ben bilirim dedi.

Evet cinlerin hala var olduğuna inanmayanlar bu ayetleri herhalde gözden geçirmeleri lazımdır. Ve cinler insanlardan çok önce yaratılmıştır. Mesela cinler de doğar büyür ve ecel gelince de ölürler. Onlar da yerler içerler görürler . Ama biz onları göremeyiz yani aslını göremeyiz çünkü onlar saydam olduğu için asli şekilde değil de bir hayvan bir yaratık halinde , müslümanları ise bir alim veya korkulmayacak halde görünürler.

Bununla ilgili yaşadığımız bir olayı sizlerle paylaşmak isterim. Bir gün Ardahan ili Göle kazası Polat köyü zannedersenem eski ismi Geve olabilir . Bu köyde rahmetli Oruç hoca isminde bir hocamızı ziyarete gidiyordum. Artvin ili Safsat kazasından geçerek Ardahan'a doğru yaylalardan tırmanarak yol alırken yolun sağında baktım aksakallı bir adam gördüm ve bana el uzattı ben de amca buyur dedim ve o anda selam verdi ben de aleykümselam dedim. Peşinden bana şu sözü söyledi tanrı misafiri yiyecek bir şey var mı ? . Ben de kartal marka arabanın bagajını açtım ve üzüm , peynir ekmeği aldım. Bir gazete kağıdı serip yemeğe başladık. Yerken bana şunu söyledi , peygamberimiz üzümü üçer tane yedi gibi bana eliyle anlattı.. Biraz dertleştikten sonra

bana daha önce hiç tanımadığım bir adam şeklinde göründü. Sen Oruç hocaya mı gidiyorsun eğer gidersen ona bir garipten selam getirdim de o anlar dedi .

Bir de baktım o adam şeklinde kişi ortadan anında kayboldu. Ben Polat köyünde hocanın evine vardım baktım aynı anda hoca bana o garibin selamını alıyorum aleyküm selam dedi. Ben şaşırđım hocam nerden biliyorsun sana selam getirdiğimi ve bana selam hariç üzümün nasıl yendiğini öğretti mi deyince Sübhanallah dedim. Sonra rahmetli hocamdan çok yalvardım ve ne olduğunu sorunca bana şimdi davetiye kuracağım ve o adamı görürsen ona sor dedi ve ben o adamı bir bardak suyun içinde gördüm ve sordum Allah aşkına kimsin? o da bana ben Abdülkadir Geylani ye hizmet etmiş arap kabilesinden Abdüsselam cinlerinden bir cinim , şimdi ise oruç hocaya hizmet ediyorum. Siz buraya geleceğinizi Oruç hocaya bildirmişsiniz o da beni size önderlik edeyim diye malum buluştuğumuz yaylada seni karşılamamı söyledi. Ben de sizinle bilindiğim üzere görüştük ve ben bunun üzerine başka şeyler sordum ve bana sen onları Oruç hocaya sor dedi bana selam vererek ortamı terk etti. Tabii bunları görmek bunlarla konuşmak bir uğraştan sonra olur ve çakraları açık olmayan kişiler görüşemez. İnsan oğlu bu kişilerle veya bu varlıklarla zaman zaman görüşür . Dünya da bazı bilinmeyen ve neyin ne olduğunu anlayamadığımız anlarda muhakkak Sübhanallah Elhamdülillah demetlen kaçınmayalım.

Bu konularda daha açık bir şey söylemek isterim bazen evde dururken sanki arkanızdan bir kararlı geçti gibi olur veya bir şey duymuş gibi olursunuz o anda Selamun kavlen min rabbın rahim demek lazımdır.

Bu konuda denenmiş birkaç açıklamadan bahsedeyim. Bir varlık ama görünür ama sesi duyulur ama korkarsınız veya tedirgin olursunuz veya uykuya geçeceğiniz zaman bir sesle veya bir karabasanla kalkarsınız ya da evde çat pat bir ses veya ayak sesi duyarsınız çocuğunuz karınız kocanız veya annenizin yüzü size değişik bir şekilde görünür veya aynaya bakarsınız yüzünüzü değişik bir şekilde görürsünüz veya karanlık odada bazı şeyler görür ya da hissedersiniz . Bazen kocanız veya karınız evden sabah işe kalkıp gittikten sonra yanınıza kocanız veya karınız şeklinde birinin yattığını hissedersiniz. Bununla ilgili ve bu belirtilerden sonra bir halüsinasyon veya rahatsız ediliyorsanız o zaman önce psikiyatrye gitmeniz gerekir. Bunun yanında yazacağımız ayetleri okuyup her gün 1 sefer içmek ve 7 gün devam etmek çok önemlidir. İlaveten bir de defne yaprağı demlenip içilirse çok iyi olur.

- 1- Rahman süresi. 15 – 33 – 39 – 56 – 74. Ayetler
- 2- Maide süresi . 90 – 91 – 92 . ayetler
- 3- Zariyat süresi . 56 .ayet
- 4- Araf süresi . 38 – 39 – 179 .ayetler
- 5- Ayetel kürsi . 11 sefer
- 6- İhlas süresi . 3 sefer
- 7- Fatiha süresi
- 8- Hud süresi . 1 – 5 arası ayetler
- 9- Mearic süresi . 1 – 7 arası ayetler
- 10- Taha süresi . 38 ayet (3 sefer tekrarlarla)
- 11- Felak süresi
- 12- Nas süresi

Bunları bir bardak suya zezem olursa daha iyi olur okunup günde bir bardak ,içilir 7 gün devam edilirse biiznilah çok iyi şifa olur. Bu arada psikiyatrinin verdiği uyarıları da dikkate elmalıyız.

Evet maalesef dünyada yalnız yaşamıyor uz. İnsanoğlu bu tür şeylerle karşılaşır ve Rabbimiz her şeyin şifasını verir şunu sorabilirsiniz hocam bunlar zarar verebiliyor evet her şeyin bir imtihanı vardır. Maalesef bazen bu imtihana biz de dahil olabiliriz sabretmek lazım. Şunu unutmayın ki her hal geçicidir . Onlar bizlerden daha çoktur elbette onların da içinden azıllı günah işleyen ve musallat olanı da vardır. Ama bunların bir kısmı büyüyle yani sihir büyü yapılmak suretiyle bir kısmı da namaz ve abdestsiz dolaşmak ve banyoda bevl etmek bir kısmı Bismilsiz dışarıya bevletmek ikindiden sonra dışarıya kaynar su dökmek veya çeşitli i birkaç tane içinde ne yazıldığını bilmeden muska taşımak veya yıldızname taşımak veya çok sinirli mizacı zayıf ve çok korkak olmak vb durumlarda insanlara zarar verenler olabilir ya da insanlar bunlardan zarar görebilir. Onun için bu tür şeylerden uzak kalmak gerekir. Allah Teala bizleri korusun.

Bu yazımız cinler alemiyle tamamlamak isterim. Bir gün yine bizzat başımdan geçen bir evde şahit olduğum bir olayı size anlatmak isterim.

İsviçre Basel de bir eve misafir oldum . Ev sahibi bana burada bir çocuk bayılıyor acaba nedir diye bizi evine davet etti. Ben de arkadaşlarımla şahsa gittik 8 yaşında ve masmavi gözleri olan bir kız çocuğu gördüm. Bana şunu söylediler bu çocuk her ezan okunduğunda yani ezan sesi duyduğunda bayılır veya yanında bir kişi kuran okuduğunda bayılır. Ben de onlara bu çocuğu hiç nörolojiye götürdünüz mü diye sordum. Bana evet yazın oldu ve Türkiye de 4 tane ayrı nöroloğa gösterdik. Bize Konvileks ve Depakin adında ilaçlar verdiler ama hala kesilmedi ve burada ezan sesi olmayınca bayılmıyor ama bu sefer kuran okunurken bayılıyor. Ben de bakalım bayılacak mı diye davetiye kurarak bir işlem yaptım ve bayıldı. Bana kalın bir erkek sesiyle ben seni tanıyorum sen babası Mehmet annesi Mevlüde den doğan şu şu doğumlu evli şu kadar çocuk babası olduğumu bana söyledi. Ben ona sen kimsin deyince ben yuhannaya inanan arap kavminden bir cinim adım Aphal Süleyonna geceleri ve gündüzleri gök semanın altında yaşar bazen de yere inerim dedi Sordum neden musallat oldun bana şunu söyledi ; ben aslında cinler tayfasına ait bir sübyanıam. Bu içinde bulunduğum çocuğun annesi bir hocaya gitmiş benim çocuğum olmuyor demiş. Hoca da ona ipleri düğümlemiş ve onu annesi beline sarmış ve ben o düğümlerin içinde 9 ay o çocuğun doğumunu bekledim bana zulmettiler oysa zaten bunda hocalık hiçbir şey yoktu ama bana eziyet etti. Ben de ona seni bu düğümlerden arındırırsam çocuğu bırakırmısın dedim bana evet dedi. Hemen bir beyaz ip alacağımı söyledi ve o ipe Meryem süresini okuyup yakaçağını söyledi. Okuyup yaktığım an çocuğun şekli değiştini gördüm ve çıkarken içinden bir bağırma ve nara atışı vardı bizzat duydum.

İnsanlarımızın bu tür şeylere eğilimli olmaması lazım diyerek yazımıza burada son veriyor şimdiden ramazan bayramınızı tebrik ediyorum . Allah ın selamı rahmeti ve bereketi üzerimize olsun..

Salih MEMİŞOĞLU

FIKHİ SUALLERİNİZE CEVAPLAR

SORU: Birine borç verdim ama alacağım kesin değil. Bu paraya zekat düşer mi?

CEVAP: Bu borç verilen para, kesin olmakla beraber şayet kuvvetli bir alacaksa, o zaman zekat düşer. Yalnız şu var, şayet diyorsa ki; "nisap miktarı malım var, durumum da müsait, o parayı da zekat vermek için katayım mı?" Deriz ki; evet katsın. Her sene, o alacağını da hesap edip zekat miktarına katsın ve versin.

Yok eğer diyorsa ki; "benim verecek durumum yok, adama borç verdim bir türlü geri alamıyorum." O zaman o paranın zekatını şimdi vermez, para eline geçtiğinde verir. Tabi o paraya geriye yönelik zekat düşer. Yani borç verdi ve bu parayı beş sene sonra geri aldı, işte o zaman geriye dönük olarak bu beş seneyi de hesaba katmalı ve zekatını öyle vermelidir.

SORU: Ramazanı şerifte unutarak burna ve ağza fazla su vermek; bir de eşine sarılıp öpmek oruca zarar verir mi?

CEVAP: Mazmaza, istinşak dediğimiz, abdestte gusülde ağza, buruna fazla su çekmek oruçlu iken mekruhtur. Bu konuda dikkat etmeli, oruçluyken ağza burna normal bir şekilde su vermelidir, eğer fazla su çekerse o zaman mekruh olur. Ama suyun kaçtığını fark ederse, yani ağızdan veya burnundan giren su genzinden içeri gider, midesine inerse oruç bozulur.

İmsak vaktinden, güneşin batmasına kadar yemek-içmek yasak olduğu gibi, eşiyile cinsi münasebette bulunmak da oruçluya haramdır. Eşine şehvetle sarılmak, öpmek gibi işler ise cinsel birleşmeye sebebiyet vereceği için, son derece sakıncalıdır ve harama yakın mek-

ruhtur. Bu, Allah-u Teala'nın sevmediği bir iş olarak görülmüştür. Ama eşine sarılmak, öpmekten dolayı oruç bozulmaz. Bundan dolayı şayet mezi dediğimiz akıntı gelse, yine orucu bozamaz. Fakat cinsel birleşme olursa, o takdirde eşlerin ikisine de keffaret cezası gerekir ve altmış bir gün oruç tutmaları lazımdır.

SORU: Bir adam keyfi olarak yirmi sene oruç tutmamış, şimdi de şeker hastası olduğu için orucunu tutamıyor. Geçmiş senelerin ve şimdiki ramazan ayı orucu için ne yapabilir?

CEVAP: Keyfi olarak yıllarca oruç tutmayan bir kimse, evvela çok tövbe istiğfar edecek. Şeker hastası olması sebebiyle, tutamadığı oruçlar için gün başına fidye verecek. Fakat bundan evvel oruç tutmadan geçirdiği yirmi seneyi de hesap edecek. Yirmi sene zarfında, yirmi tane Ramazan ayı geçmiştir. Bunu da otuz günden hesap etse, ne eder? Altı yüz gün eder. Yani bu kişiye altı yüz fidye düşer. İşte geriye dönük olarak da bunları ödemesi lazımdır. Ama diyorsaki "ben yirmi sene oruç tutmadım ama o zaman Müslüman değildim, inkarcıydım. Ne namaza, ne Kur'an'a, ne de oruca inanmıyordum." O zaman bu kimse İslama inanmadığı, kafir olduğu için, geçmiş seneleri ödemesi gerekmez. Ama diyorsa ki, "ben kendimi bildim bileli müslümanım. Namaza, Kur'an'a, oruca, Allah'a hepsine inanıyordum." İşte bu takdirde o kişinin geçmişinden de sorumluluğu vardır. Tutmadığı her gün için fidye verecektir. Şayet parası yoksa, tutmadığı oruçların fidyesini verecek imkanı olmayıp fakir ise, o zaman bu borç kendisinden düşer ama tövbe istiğfara devam eder.

SORU: Keffaret orucu tutarken hiç aralık vermeden tutmak gerekiyormuş. Peki bayanlar, özel günleri olması hasebiyle bunu nasıl yapacaklar?

CEVAP: Öncelikle şunu ifade edelim ki, keffaret; Ramazan ayında bile bile bozulan bir gün orucun yerine iki kameri ay, altmış gün peşpeşe oruç tutmak demektir. Ayrıca bozulan orucun da kaza edilmesi gerekir. Soruyu soran kardeşimizin de dediği gibi, keffaret orucu ara verilmeden peşpeşe tutulur. Herhangi bir sebeple keffaret orucuna ara verilirse veya eksik tutulursa, o zaman keffaret orucuna yeniden başlayıp bu altmış günü kesintisiz olarak tamamlamak lâzımdır.

Ancak kadınlar keffaret orucu tutarken hayız olsa, o günlerde oruç tutmazlar. Fakat ay hali biter bitmez, hiç ara vermeden keffaret orucuna kaldığı günden devam eder ve bu şekilde oruçlarını birbirine ekleyerek hesap edip altmış günü tamamlar. Yani Ramazan ayında olsalardı ne zaman temizlenip oruç tutuyorlardıysa (ki kendileri bilir onu), bu keffaret orucunda da aynı sırayı takip edip hiç ara vermeden tutacaklar. O zaman aradaki tutmadıkları günler zarar vermez, sıralı tutmuş sayılırlar.

Fakat adet günlerinden temizlendikten sonra, hemen oruca devam etmeyip bir veya iki gün ara verirseler, o zaman keffaret bozulmuş olur. Yani Ramazan ayında olsa başlaması gereken bir gün var, işte o günü atlayıp geçerse, bir dinlenme payı bir boşluk verirse keffaret bozulur. Böylece keffaret orucuna yeniden başlamak gerekir. Çünkü az öncede ifade ettiğimiz gibi, keffaret orucunu ara vermeden tutmak lazımdır.

SORU: Diş macunu ve fırçasıyla, oruçluysen diş fırçalamak orucu bozar mı?

CEVAP: Diş fırçasına diş macunu sürerek fırçalamaktan sakınmak lazımdır. Eğer içine kaçırılmıyorsa oruç bozulmaz. Ama içine kaçırılmamak hemen hemen mümkün değildir. Hem zaten buna ne lüzum var ki? Zaten yemek yemiyorsun. Eğer diş fırçalamaktan maksat ağız kokusunu izale etmekse, zaten orucun gayesi ağız kokusudur. Allah katında oruçlunun ağız kokusu misk kokusundan daha hoştur.

Allah-u Teala Musa (Aleyhisselam)'a otuz gün oruç tutmasını emretmişti. Bir ay oruç tamamlanınca ağızında nahoş bir koku peydahlandı. Musa (Aleyhisselam) bu kokuyu gidermek için misvak kullandı ve o koku gitti. Bunun üzerine Mevla Teala Kendi katında oruçlu kimsenin ağızından gelen kokunun, miskten daha güzel olduğunu beyan buyurduktan sonra, Musa (Aleyhisselam)'a on gün daha oruç tutmasını emretti. Nitekim Kuranı kerimde:

“Musa'ya otuz gece vade verdik ve ona on gece daha ilâve ettik.” (Araf Suresi 142) buyurulmaktadır. Böylece kırk gün oruç tutmuş oldu. Yani Musa (Aleyhisselam) tuttuğu oruca on gün daha ilave edince, evvelce ağızındaki o nahoş koku tekrar geri gelmiş oldu.

Hal böyle olunca dişini fırçalamakla neden uğraşıyorsun ki, ağızındaki koku yemek kokusu değil, açlık kokusu. Onda bir şey yok. Dolayısıyla diş macunu filan kullanmak doğru değildir. Evet orucu bozamaz ama içine kaçarsa oruç bozulur, kaçırılmamak da zor olduğuna göre, tedbiri elden bırakmamalı ve bu işlere hiç tevessül etmemelidir.

SORU: Dişimi pansuman yaptırırken kusum, bilmeyerek de su içtim. Orucum bozuldu mu?

CEVAP: Kendiliğinden kusmakla oruç bozulmaz. Ancak kişinin kendi isteği ve müdahalesiyle meydana gelen kusma, “ağız dolusu” olması halinde, orucu bozar. Nitekim Efendimiz (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Kim kendiliğinden kusacak olursa, üzerine kaza gerekmez. Kim de isteyerek kusarsa orucunu kaza etsin.”

Şimdi burada kardeşimiz dişini pansuman yaptırırken kustuğuna göre, demek ki isteği dışında olmuş, o takdirde istemeden kustuğu için ağız dolusu bile olsa orucu bozamaz. Tabi bir kısmını geri yutmadıysa. Zira kusmuşundan bir kısmını geri yutarsa orada sıkıntı var. İmamlara göre de orada ihtilaf var. O zaman güne gün kaza etmesi uygun olur.

Bilmeyerek su içmesine gelince; unutarak veya bilmeyerek yemek ve içmekte bir günah yoktur ve orucu bozamaz. Bu Allah-u Teala'nın ona bir ikramıdır. Ama aklına gelince hemen yemeyi içmeyi bırakıp, oruca devam etmek lazımdır.

DUALAR VE ZİKİRLER

NÂFİLE NAMAZLAR

Bayram Gecesi (29 ağustos pazartesiye 30 ağustos salıya bağlayan gece) **Namazı: Rabî' ibni Haysem** (*Radiyallâhu Anh*) **Abdullâh ibni Mes'ud** (*Radiyallâhu Anh*)ın şöyle anlattığını rivayet etmiştir:

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

“Beni hak peygamber olarak gönderen Allâh'a yemin ederim ki, **Cebrâîl** (*Aleyhisselâm*) bana **İsrâfîl** (*Aleyhisselâm*)dan, o da **Azîz ve Celîl** olan Rabbinden naklen şöyle haber verdi:

‘Her kim Ramazan Bayramı gecesi on rekât kılar; her rekatta bir Fatiha ve on bir İhlas Sûresi okur, rükûunda ve secdesinde de on kere:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ.»

‘Allâh-u Te‘âlâ’yı tesbîh eder ve O’na hamd ederim. Allâh-u Te‘âlâ’dan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh-u Te‘âlâ her şeyden büyüktür’ diye zikreder, namazı bitirince yüz kere:

«أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.»

‘Allâh-u Te‘âlâ’dan bağışlanma taleb ediyorum’ dedikten sonra secdeye kapanır ve secdede:

«يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا رَحْمَنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، يَا إِلَهَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَتَقَبَّلْ صَوْمِي وَصَلَاتِي.»

‘Ey gerçek hayat sahibi! Ey her şeyi hakkıyla yöneten! Ey celâl ve ikram sahibi! Ey dünya ve âhiretin Rahmânı ve Rahîmi!

Ey acıyanların en merhametlisi! Ey öncekilerin ve sonrakilerin ilâhı! Günahlarımı bağışla, orucumu ve namazımı kabul eyle’ diye dua ederse beni hak peygamber olarak gönderen Zât’a kasem ederim ki, bu kişi secdeden başını kaldırmadan önce Allâh-u Te‘âlâ onu bağışlar.

Bütün insanların günahlarından daha büyük günahlar yapmış olsa bile ona ceza vermekten vazgeçer ve onun ramazan ayını kabul eder.” (*İbnü'l-Cevzî, Kitâbu'n-nûr fî fezzâilil-eyyâmi ve's-şühûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nâfiz Paşa:329, Verak:23-24*)

Bayram gecesi ihyâsı müstehab olan gecelerdendir, dolayısıyla o gece bu namazla, tesbih, Kur'ân okumak, zikir ve dua ile ihyâ edilmelidir.

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) bayram gecelerini ibadetle ihyâ edenlerin kalplerinin ölmeyeceğini ve iman nurlarının sönmeyeceğini vaad etmiştir.

Zeyd ibni Abdurrahmân ibni Esved (*Radiyallâhu Anh*) Ramazan Bayramı gecesini ihya ederken: “Bu gece insanların gâfil olduğu bir gecedir” diyerek terâvih namazının bitmesi nedeniyle bayram gecesi insanların cemaatle namazdan ve zikirden gaflet ettiklerine dikkat çekmiştir. (*İbnü'l-Cevzî, Kitâbu'n-nûr fî fezâilil-eyyâmi ve's-şühûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nâfiz Paşa:329, Verak:24*)

Bayram Günü (30 ağustos salı günü) **Namazı:**

Bayram namazından sonra dört rekat kılınıp, birinci rekatta Fatihâ'dan sonra Sebihisme Rabbike'l-E'lâ Sûresi, ikinci rekatta Şems Sûresi, üçüncü rekatta Duhâ Sûresi, dördüncü rekatta Elem Neşrah Sûresi birer kere okunur, her bir rekatta sûrelerin ardından yirmi bir kere İhlâs Sûresi okunur.

Şevvalin Altısında (4 eylül pazar gününden bir önceki gece veya o gün) altı rekat kılınarak her rekatta Târik Sûresi kıraat olunur, selamdan sonra **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e yüz kere salevât-ı şerîfe okunur.

Şevval Ayının Son On Gününde (18-27 eylül arası) her gün elli kere Fâtiha Sûresi okuyana Kur'ân hatmi sevabı verilir, onun için şehitlerin mükâfatı hâsıl olur ve o sene kendisi hakkında hiçbir günah ve mâsiyet yazılmaz. (*Muhammed ibni Hatîrüdîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:62*)

BAYRAM GECESİ DUASI

Ramazan-ı Şerîf orucu tutanların bayram gecesinde **Câ'fer-i Sâdik** (*Radiyallâhu Anh*) dan nakledilen şu duayı yapmaları müstehab sayılmıştır:

«اللَّهُمَّ رَبِّي، مُنَزِلَ الْقُرْآنِ هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ قَدْ
تَصَرَّمت يَا رَبِّ فَأَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ أَنْ لَا يَطْلُعَ الْفَجْرُ مِنْ لَيْلَتِي هَذِهِ
وَيَخْرُجَ رَمَضَانُ وَلِي ذَنْبٌ تُرِيدُ أَنْ تُعَذِّبَنِي بِهِ يَوْمَ لِقَائِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.»

“Ey benim Rabbim olan Allâh! Ey Kur'ân'ı indiren! İşte kendisinde Kur'ân indirilmiş olan Ramazan Ayı şu anda bitmiştir.

Ey Rabbim! Ey bütün âlemlerin Rabbi! Bu gecenin fecri doğarak ramazan çıkarken Sana kavuşacağım günde kendisiyle bana azap etmeyi dileyeceğin bir günahımın kalmasından Senin keremli Zâtına sığınırım.” (*İbnü'l-Cevzî, Kitâbu'n-nûr fî fezâilil-eyyâmi ve's-şühûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nâfiz Paşa:329, Verak:24*)

ŞEVVAL AYINDA KILINACAK ÇOK MÜHİM BİR NAMAZ! ÂZATLILAR NAMAZI

Enes (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Her kim Şevval ayı içerisinde gece veya gündüz sekiz rekat kılar, her rekatında Fâtiha Sûresi’nden sonra on beş kere İhlas Sûresi okur, namazını bitirince yetmiş kere “Sübhânellâh” deyip yetmiş kere de bana salevât okursa beni hak ile peygamber olarak gönderen Allâh-u Te’âlâ adına yemin ederim ki Allâh-u Te’âlâ o kişi için kalbine hikmet pınarları akıtır ve dilini hikmetle konuşTUR, ayrıca Allâh-u Te’âlâ ona dünyanın derdini ve devâsını gösterir.

Yine beni hak ile peygamber olarak gönderen Allâh-u Te’âlâ’ya yemin ederim ki, her kim bu namazı tarif edildiği üzere kılar, namazın son secdesinden başını kaldırmadan Allâh-u Te’âlâ onun günahlarını bağışlar, öldüğünde ise affedilmiş bir şehid olarak vefat eder.

Hangi bir kul bu namazı seferdeyken kılar, Allâh-u Te’âlâ mutlaka ona istediği yere gidip gelmeyi kolay eder, eğer borcu varsa Allâh-u Te’âlâ borcunu ödettirir ve Allâh-u Te’âlâ’dan bir isteği varsa onu yerine getirir.

Beni hak ile peygamber olarak gönderen Allâh-u Te’âlâ’ya yemin ederim ki, hangi bir kul bu namazı kılar, okuduğu her âyet-i kerîmeye ve her harfine mukâbil olarak kendisine cennette bir mahrefe verir.”

“Yâ Rasûlellâh! Mahrefe de nedir?” diye sorulince: “Cennetteki bahçelerdir ki, ağaçlarından bir ağacın altında atlı süvari yüz yıl dolaşır da o ağacı(n kapladığı alanı gezmeyi) bitiremez” buyurdu. (Abdülkâdir el-Ğeylânî, el-Ğunye, 2/249)

HAFTA GECELERİNİN NÂFILE NAMAZLARI

İmâm-ı Gazâlî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; her gecenin ve her günün müstakil bir namazı vardır.

CUMARTESİ GECESİ

(Cumayı Cumartesiye Bağlayan Gece) NAMAZI

Enes (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَلَّى لَيْلَةَ السَّبْتِ بَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً بُنِيَ لَهُ قَصْرٌ فِي الْجَنَّةِ، وَكَأَنَّهَا تَصَدَّقَ عَلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ وَ تَبَرَّأَ مِنَ الْيَهُودِ وَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَغْفِرَ لَهُ.»

“Her kim cumartesi gecesi, akşamla yatsı arasında on iki rekat namaz kılsa, onun için cennette bir köşk bina edilir. (Aynı zamanda) bu kişi, yeryüzünde bulunan Müslüman erkek ve kadınların hepsine sadaka vermiş gibi olur. İnanç bakımından bütün Yahudilerden uzaklaşmış olur ve bu kişiyi affetmek Allâh-u Te‘âlâ üzerine (bir lutf-u ilâhî olarak) hak olur.” (İmâm-ı Gazâlî, el-lhyâ, 1/586; Zebîdî, el-lthâf, 3/382)

CUMARTESİ GÜNÜ NAMAZI

Ebû Hureyre (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ صَلَّى يَوْمَ السَّبْتِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ يَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ مَرَّةً وَقُلُّهُ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَإِذَا فَرَغَ قَرَأَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ حَجَّةً وَعُمْرَةً وَرَفَعَهُ لَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ أَجْرَ سَنَةِ صِيَامِ نَهَارِهَا وَقِيَامِ لَيْلِهَا وَأَعْطَاهُ اللَّهُ عِزًّا وَجَلًّا بِكُلِّ حَرْفٍ ثَوَابَ شَهِيدٍ وَكَانَ تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِ اللَّهِ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ.»

“Her kim cumartesi günü dört rekat namaz kılıp her rekatta bir kere Fâtiha ve üç kere ihlâs okuyup, namazdan sonra da Âyete'l-Kürsî'yi okursa, Allâh-u Te‘âlâ okuduğu her harfe karşılık kendisine bir hac ve umre sevabı, yine okuduğu her harfe karşılık kendisine gündüzlerini oruç, gecelerini ibâdetle geçiren bir kimsenin bir senelik sevâbı kadar sevap verir ve Allâh-u Te‘âlâ okuduğu her harfe karşılık kendisine bir şehid sevâbı ihsan eder. Bu kişi kıyâmet gününde de peygamberler ve şehitlerle birlikte Allâh-u Te‘âlâ'nın Arş'ının gölgesinde olur.” (İmâm-ı Gazâlî, el-lhyâ, 1/581; Zebîdî, el-lthâf, 3/377)

İSTEKLERİN YERİNE GELMESİ İÇİN KILINACAK BİR NAMAZ

Enes (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) **Efendimiz, Ümmü Eymen** (Radiyallâhu Anhâ)ya şöyle buyurmuştur: “Bir isteğin olup gerçekleşmesini istediğinde iki rekat namaz kıl, her rekatta Fâtiha Sûresi'nden sonra on kere:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ.»

‘Allâh-u Te‘âlâ'yı tesbîh eder ve O'na hamd ederim. Allâh-u Te‘âlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh-u Te‘âlâ her şeyden büyüktür’ zikrini oku, bu zikri her okuduğunda Allâh-u Te‘âlâ: ‘(Dualarını) kabul ettim’ buyurur.

(Bu iki rekatin ardından) **teşehhüde oturduğunda selam vermeden önce secdeye git ve:**

«يَا اللَّهُ! أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ غَيْرُكَ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الْأَخْيَارِ، وَاقْضِ حَاجَتِي هَذِهِ يَا رَحْمَنُ! وَاجْعَلِ الْخَيْرَةَ فِي ذَلِكَ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

'Ey Allâh! Sen Kendisinden başka hiçbir ilah olmayan Allâh'sın. Ey Hayy ve Kayyûm! Ey celâl ve ikram sâhibi! Muhammed (Aleyhisselâm)a ve onun hayırlı ve tertemiz olan âl-i ashâbına salât et.

Ey Rahmân benim şu isteğimi yerine getir. Sen bu isteğimde hayır yarat. Şüphesiz ki Sen her şeye Kâdir'sin' duasını oku.

Ey Ümmü Eymen! Bir kul rahat zamanında Allâh-u Te'âlâ'yı zikreder de sonra başına bir sıkıntı gelirse melekler: 'Bu tanıdık bir ses, bu kişi hakkında Rabbine şefaathçi olun ve duasına 'Âmin' deyin' derler. Böylece Allâh-u Te'âlâ onun sıkıntısını açar ve hâcetini görür.» (Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:475)

ZİNA BELASINA DÜŞEN VE HARAM İŞLEMeye DEVAM EDENLERİN BUNLARDAN KURTULMAK İÇİN YAPMASI GEREKENLER HUSÛSUNDA MEŞÂYİHİN ZİKRETTİĞİ DUALAR

1) Zina Belâsına Mübtelâ Olanlar İçin Yapılacaklar

Zina denen bu büyük harama -**Allâh-u Te'âlâ** cümlemizi muhafaza eylesin- mübtelâ olan kişinin bir elbisesi alınıp üzerine:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ﴾

"Ey iman etmiş olan kimseler! (Gözetilmesi Allâh tarafından size gerekli kılınan helâl ve haram hükümleriyle alâkalı, bir de sizin kendi aranızda vefâ sözü verdiğiniz emânetler ve muâmelelerle ilgili tüm) akitleri(n gereğini) yerine getirin!

Siz ihramlılarken avı helâl saymayan kimseler olarak, hayvanların davarları (olan; deve, sığır, koyun ve keçi türleri) sizin için helâl kılınmıştır. Ancak (bir sonraki âyet-i kerîmelerde haramlığı hakkında) üzerinize okunacak olanlar müstesnâ! Şüphesiz ki Allâh (serbest kıla-cağı ve yasak edeceği şeyler hususunda) dilediği şeye hükmeder" (Mâide Sûresi:1) âyet-i kerîmesi yazılır ve bu âyet-i kerîme o kişinin elbisesi üzerine yetmiş kere okunur.

Sonra aşağıdaki dua, kırmızı renkli kelimelerin yerinde zina eden kişinin ismi annesinin ismiyle birlikte zikredilerek okunur:

«اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَيَّةِ الْعَظِيمَةِ، أُمِحُ الزِّنَا وَالزَّيْغَ وَالزَّلَلَ مِنْ قَلْبِ
فُلَانِ بْنِ فُلَانَةَ وَزَيْنَ ظَاهِرُهُ وَبَاطِنُهُ بِالْأَخْلَاقِ الْحَمِيدَةِ وَبِحُرْمَةِ نَبِينَا
مُحَمَّدِ ذِي الْخُلُقِ الْعَظِيمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبِحُرْمَةِ أَخْلَاقِ أَوْلِيَائِكَ
وَأَصْفِيَائِكَ أَجْمَعِينَ، فَإِنَّكَ فَعَّالٌ لِمَا تُرِيدُ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.»

“Ey Allâh! Bu büyük âyetin hakkı için, büyük ahlak sahibi Peygamberimiz Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in hürmeti için, bütün evliyâ ve esfiyâ ahlâkı hürmeti için felan oğlu (veya kızı) felanın kalbinden zinayı, sapıklığı ve günah sevgisini sil süpür, dışını ve içini güzel ahlâk ile donat, gerçekten Sen istediğini hakkıyla yaparsın ve Sen acıyanların en merhametlisisin!”

Bu duanın ardından, o kişinin elbisesi alınır ve sahibi belli olmayan bir kabir birazcık kazılıp açılarak oraya gömülür. Bu işlem yapılırken de aşağıdaki dua, kırmızı renkli kelimelerin yerinde zina eden kişinin ismi annesinin ismiyle birlikte zikredilerek okunur:

«اللَّهُمَّ أَمِتْ فِعْلَ الزِّنَا وَحُبَّهُ وَالْأَخْلَاقَ الذَّمِيمَةَ مِنْ قَلْبِ فُلَانِ بْنِ فُلَانَةَ.»

“Ey Allâh! Felan oğlu (veya kızı) felanın kalbinden zina yapma fiilini, zina sevgisini ve kötü ahlakı öldür.”

Bu anlatılanlar böylece yapılırsa, zina belâsına düşen kişiler Allâh-u Te‘âlâ'nın lutfü keremiyle bu işten kurtulurlar inşaallâh. Meşâyih Hazarâtı kitaplarında böylece zikretmişlerdir.

2) İçki İçmek, Kumar Oynamak, Faiz Yemek, Zina Etmek, Yalan Söylemek ve İnsanlar Arasında Söz Taşımak Gibi Günahlara Düşenlerin Bunlardan Kurtulması İçin Yapılması Gerekenler

Bu günahlara dûçar olanların, bunlardan kurtulması için:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ
مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ
يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ
اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَاحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾﴾

“Ey iman etmiş olan kimseler! Şarap (gibi sarhoş edici tüm içkiler), **kumar**, (tapınılmak için) **dikili taşlar ve fal okları ancak şeytanın amelinden olan** (ve sadece onun hoş gösterip sebebiyet verdiği) **birer pisliktir.**

Öyleyse bu (anlatıla)ndan uzak durun, **tâ ki siz** (Allâh'ın gazap ve azabından kurtulup) **felâha erişebilirsiniz. Şeytan, şarap** (gibi içkiler) **ve kumar sebebiyle ancak aranızda düşmanlık ve kin yerleştirmek, bir de sizi Allâh'ın zikrinden ve namazdan alıkoymak ister. Artık siz** (bunlardan) **vazgeçen kimselersiniz değil mi?!**

(Emir ve yasaklarına riâyet hususunda) **Allâh'a da itaat edin, o Rasûle de itaat edin ve** (onlara muhalefetten) **sakının! Eğer** (onların hükümlerinden) **yüz çevirirseniz, bilin ki** (ne Allâh'a ne de peygambere hiçbir zarar veremezsiniz. Çünkü) **Bizim Rasûlümüz üzerine düşen, ancak apaçık bir duyurudur!** (O da bu vazifesini hakkıyla yapmıştır. Dolayısıyla onun tebliğine uymayanlar ancak kendilerine zarar vermişlerdir)” (Mâide Sûresi:90-92) âyet-i kerîmeleri cuma namazından sonra misk ve zâferan (safran)la bir kâseye veya kâğıda yazılır, ardından menba ya da yağmur suyuyla bu âyet-i kerîme bozulur (yani kâseye yazılmışsa üzerine bu sudan dökülüp yazılar suya karıştırılır ya da kâğıda yazılmışsa o kâğıt, içinde bu suların bulunduğu bir kaba konularak yazıların suya geçmesi beklenilir).

Bu uygulamadan sonra suyun üzerine yukarıdaki üç âyet-i kerîme yetmiş kere okunur. Ardından abdestli bir vaziyette buğday unuyla bu su karıştırılıp ekme yapılır.

Bu ekme yukarıda sayılan günahlara mübtelâ olan kişiye cumartesi günü karnı açken yedirilir. Bu işleme üç cuma devam edilirse biiznillâh o kişinin kalbinden bu günahların sevgisi sökülüp alınır. (Havâssu'l-Kur'ân, Muhammed Hakkı en-Nâzilî, Hazînetü'l-Esrâr, sh:77)

HASTALARIN ŞİFÂYAB OLMASI İÇİN KUR'ÂN-I KERÎM VE SÜNNET-İ NEBEVİYYE İŞİĞİNDE YAPILMASI GEREKENLER

Allâh-u Te'âlâ'nın bizlere büyük bir Kitab ve içinde şifâmızı temin edecek âyet-i kerîmeler inzal buyurması elbette noksan sıfatlardan münezze ve kemal sıfatlarla muttasıf olan Zât'ının bizlere karşı olan sonsuz rahmetinden sudûr etmiştir. Nitekim **Allâh-u Te'âlâ** Kur'ân-ı Kerîm'de:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾

“Biz, inananlar için öyle bir Kur'ân indirmekteyiz ki o, büyük bir şifadır ve yüce bir rahmettir. Ama o (Kur'ân-ı Kerîm), (inkârda ısrar eden) **zâlimleri ancak büyük bir zarar bakımından artırır”** (İsrâ Sûresi:82) buyurarak bu gerçeği ifade etmiştir.

Şu husus asla göz ardı edilmemesi gereken bir gerçektir ki, şifâ âyetlerini okuyan ve kendisine okunulan kişilerin **Allâh-u Te'âlâ'nın** şifâ vereceğine yakînen inanmaları gerekir.

Çünkü **Ebû Hureyre** (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَدْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلْبٍ غَافِلٍ لَاهٍ.»

“Kabul edileceğine yakînen inanarak Allâh-u Te’âlâ’ya dua edin. İyi bilin ki Allâh-u Te’âlâ ğâfil ve eğlenen bir kalpten edilen duayı kabul etmez.” (Tirmizî, De’avât:66, no:3479, 5/517)

Hastanın iyileşmesi için vird kıraat edilirken yukarıdaki hadîs-i şerîf düşünülüyor gibi aynı şekilde:

﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ﴾

“Hastalandığım zaman O bana şifa (sıhhat ve âfiyet) vermektedir” (Şu’arâ Sûresi:80) âyet-i kerîmesi de düşünülerek **Allâh-u Te’âlâ**’nın hastaya şifa vermesi umud edilir. Bu arada hastaya şifa âyet-i kerîmelerini okumadan önce riayet edilmesi gereken birkaç şartı zikrederim:

- Okuyan kişinin abdestli olması gerekir,
- Okumaya başlamadan yirmi bir kere istiğfar edilir,
- Okumaya başlamadan önce Eûzü besmele çekilerek **Allâh-u Te’âlâ**’ya sığınılır,
- Kıraat esnâsında her âyet-i kerîmenin başında besmele çekilir,
- Bir kere okumakla fayda hâsıl olmazsa (en az yedi kere) tekrar edilir,
- Bunun yanında Fâtiha, İhlas, Felak-Nas, Âyete’l-Kürsî ve Âmene’r-Rasûlü sûreleri hastaya bolca okunmalıdır.

HASTAYA OKUNACAK ÂYET-İ KERÎMELER

Öncelikle Kur’ân-ı Kerîm’deki altı şifâ âyeti okunur:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

“Biz, inananlar için öyle bir Kur’ân indirmekteyiz ki o, büyük bir şifadır ve yüce bir rahmettir.” (İsrâ Sûresi:82’den)

﴿وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ﴾

“(Allâh-u Te’âlâ) **müminler topluluğunun kalplerine şifa ver**(ip kendilerini se-
vindir)**sin!**” (Tevbe Sûresi:14'den)

﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ﴾

“**Hastalandığım zaman O bana şifa** (sıhhat ve âfiyet) **vermektedir.**” (Şu’arâ
Sûresi:80)

﴿قَدْ جَاءَ تَكْمٌ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾

“**Gerçekten de size Rabbinizden yüce bir öğüt, göğüslerde bulunan şeylere büyük bir şifa, tam bir hidâyet ve inananlar için de büyük bir rahmet gelmiştir.**” (Yûnus Sûresi:57'den)

﴿قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ﴾

“**De ki: ‘O** (Kur’ân-ı Kerîm), **iman etmiş olan o kimseler için** (gerçeği bulduran) **büyük bir hidâyet ve tam bir şifadır.**” (Fussilet Sûresi:44'den)

﴿يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ﴾

“**Onların karınlarından bir içecek çıkmaktadır ki,** (mevsimlerin, otlakların ve arıların yaşının değişikliği nedeniyle) **renkleri farklıdır ve kendisinde insanlar için büyük bir şifa vardır.**” (Nahl Sûresi:69'dan)

Bu âyet-i kerîmelerden sonra aşağıda zikredilecek olan âyet-i kerîmeler okunur:

Haşr Sûresi'nin 21-24. âyet-i kerîmeleri, Kehf Sûresi'nin 39. âyet-i kerîmesinin bir kısmı, Kalem Sûresi'nin 51-52. âyet-i kerîmeleri, Yûnus Sûresi'nin 107. âyet-i kerîmesinin bir kısmı, En’âm Sûresi'nin 17. âyet-i kerîmesi, Bakara Sûresi'nin 137. âyet-i kerîmesinin bir kısmı, Âli ‘Imrân Sûresi'nin 173. âyet-i kerîmesi, Enbiyâ Sûresi'nin 83-90. âyet-i kerîmeleri, Neml Sûresi'nin 62. âyet-i kerîmesi, Feth Sûresi'nin 4. âyet-i kerîmesi, Bakara Sûresi'nin 186. âyet-i kerîmesi, Kâf Sûresi'nin 16. âyet-i kerîmesi, Ra’d Sûresi'nin 28. âyet-i kerîmesi, Bakara Sûresi'nin 156-157. âyet-i kerîmeleri, Âli ‘Imrân Sûresi'nin 173-174. âyet-i kerîmeleri ve Mü’min Sûresi'nin 44-45. âyet-i kerîmeleri.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ

نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ

الْمُهَيِّمِينَ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ
الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٤﴾

﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

﴿وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ

وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٦٥﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

﴿وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ﴾

﴿وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسُّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

﴿الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدِ جَمَعُوا لَكُمْ فَآخَشَوْهُمْ فزَادَهُمْ إِيمَانًا

وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾

﴿وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ

فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَأَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ

﴿٦٨﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٩﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا

إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٠﴾ وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ

فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٧١﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ

وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي

فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٧٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ

إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٧٤﴾

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ

خُلَفَاءَ الْأَرْضِ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ﴾

﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمَا تَوْسُوسٍ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾

﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ﴾

﴿الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ فَاَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمَسَّسْهُمْ سُوءٌ

وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾

﴿فَسَتَذَكَّرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾

﴿فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾

HASTANIN OKUMASI YA DA ONUN YANINDA OKUNMASI GEREKEN DUALAR

1) İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh

(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

«مَنْ عَادَ مَرِيضًا لَمْ يَحْضُرْ أَجَلُهُ، فَقَالَ عِنْدَهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ: أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ، إِلَّا عَافَاهُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى مِنْ ذَلِكَ الْمَرَضِ.»

“Kim henüz eceli gelmemiş bir hastayı ziyaret eder de, yedi defa:

«أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ.»

‘Büyük Arş’ın Rabbi olan yüce Allâh’dan sana şifa vermesini dilerim’ derse mutlaka Allâh-u Sübhânehü ve Te‘âlâ o hastayı afiyete kavuşturur.” (Ebû Dâvud, Cenâiz:12, no:3108, 3/155; İmâm-ı Nevevî, el-Ezkâr, no:407, sh:158)

2) Abdullâh ibni ‘Amr ibni’l-‘Âs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا جَاءَ الرَّجُلُ يَعُودُ مَرِيضًا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأُ لَكَ عَدُوًّا أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ.»

“Bir hastayı ziyarete gelen kişi şöyle desin:

«اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ يَنْكَأُ لَكَ عَدُوًّا أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ.»

‘Ey Allâh! Kuluna şifa ver ki (iyileşsin de) Senin yolunda düşmanla savaşsın ya da Senin rızan için (cenaze) namaz(ın)a yürüsün (ya düşmanına azap indirmeye ya da dostuna rahmet inzâline vesîle olsun).’” (Ebû Dâvud, Cenâiz:12, no:3109, 3/155; İmâm-ı Nevevî, el-Ezkâr, no:408, sh:159)

MÜCERREBAT'TAN

MEŞÂYİH-I KİRÂM TARAFINDAN TECRÜBE EDİLMİŞ BAZI HAVÂSS-I ‘İZÂM YÂSÎN SÜRESİ HAKKINDA BİRKAÇ HAVAS

1) Her kim üzüntülü olur da sabahleyin Yasîn-i Şerîf’i okursa akşama kadar, akşam okursa sabaha kadar sevinçli, mutlu ve huzurlu olur.

2) Her kim hummâ (yüksek ateşli sıtma) hastalığına tutulursa şifası için bir ip alınıp Yasîn-i Şerîf okunmaya başlanır, her ﴿مُبِينٌ﴾ lafzına gelince ipe bir düğüm atılır ki bu lafız bu sûre-i celîlede toplam yedi yerde mevcut olduğundan kiraatin bitiminde yedi kere düğüm atılmış olur. Bu ip hastanın sağ pazusuna takılırsa Allâh-u Te‘âlâ’nın izniyle hastalığı geçer.

3) Bazı âlimlerin bildirdiğine göre; her kim Yasîn-i Şerîf'i ardı ardına dört kere okuyup, bitince:

«سُبْحَانَ الْمُنْفِيسِ عَنْ كُلِّ مَذْيُونٍ، سُبْحَانَ الْمُمْرِجِ عَنْ كُلِّ مَحْزُونٍ، سُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ خَزَائِنَهُ بَيْنَ الْكَافِ وَالنُّونِ، سُبْحَانَ مَنْ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ، يَا مُفَرِّجُ فَرَجِ.»

“Her borçluyu rahatlatan Zât'ı tesbih ederim. Her üzüntülüyü rahata çıkaran Zât'ı tenzih ederim. Hazînelerini 'Kâf' ile 'Nûn' arasında ('Kün' emrine) yerleştiren Zât'ı tesbih ederim. Bir şeyi istediği zaman ona 'Ol' dediği anda her istediği oluveren Zât'ı noksan sıfatlardan tenzih ederim. Ey sıkıntıları açan Zât! Sıkıntılarımı aç!” duasını dört kere okuduktan sonra aşağıdaki duayı da bir kere okursa istediği her ne şey olursa **Allâh-u Te'âlâ** o muradını gerçekleştirir.

«اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَنِّي هَمِّي وَغَمِّي فَرَجًا عَاجِلًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.»

“Ey Allâh! Âcilen benim sıkıntımı ve kederimi aç! Ey acıyanların en merhametlisi rahmetinle muâmele eyle! Allâh Efendimiz Muhammed'e ve âli-ashâbına salât-ü selâm eylesin.”

4) Zekayı ve ezber kuvvetini artırmak için Yasîn-i Şerîf Sûresi misk ve zâferan (safran)la bir porselen tabağa yazılıp gül suyuyla bu yazı bozulur ve yedi gün boyunca içilirse **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle bunu yapan kişi duyduğu her şeyi ezberler.

5) Bir kimsenin **Allâh-u Te'âlâ**'dan gerçekleştirmesini istediği bir isteği olur da Yasîn-i Şerîf'teki:

﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾

“(Cennetliklere şeref vermek için, melekler aracı yapılmaksızın bi'z-Zât) **O Rahîm olan Rab(lerin)den** (: 'Ey cennet ehli! Selâm olsun size!') **söz(üyle bir selâm** (verilir!)” (Yâsin Sûresi:58) âyet-i kerîmesini bin dört yüz yetmiş dokuz (1479) kere okursa **Allâh-u Te'âlâ** o kişinin muradını verir.

6) Bir muradının hâsıl olmasını isteyen kişi o niyetle seher vakti (imsaktan önce) Yâsîn-i Şerîf okur ve: ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ âyet-i kerîmesine gelince sekiz yüz on sekiz (818) kere tekrar eder ve sonra sûreyi bitirirse o murâdı hâsıl olur. (Şeyh Ahmed ed-Dîrebî, el-Mücerrabât, sh:14-15)

Bu son iki maddeyi üstâdımızın üstâdı **Hacı Ali Haydar Efendi** (Kuddise Sirruhumâ) da kendi mushaf-ı şerîfinin hâmişine kaydetmiştir.

ESMÂULLÂHÎ'L-HÜSNÂ

YİRMİ BİR VE YİRMİ İKİNCİ İSM-İ ŞERÎF

«الْقَابِضُ» VE «الْبَاسِطُ» İSM-İ ŞERİFLERİ

İmâm-ı Zerrûk, Mâu'l-'Ayneyn, İmâm-ı Şebrâvî ve Yûsuf-u Nebhânî

(*Rahimehumüllâh*)ın beyanları vechile; «الْقَابِضُ» ism-i şerîfi “Dilediği şekilde, dilediği şeyi, dilediği kulundan kısıtlayan” manasına gelir.

«الْبَاسِطُ» ism-i şerîfi ise “Kâbız” ism-i şerîfinin zıttına; kendisini sıkıntı ve daralma kaplayan kimseye dilediği şeyi, dilediği şekilde, dilediğince bollaştıran ve bolca veren demektir. **Allâh-u Te'âlâ** bazı kullarına rızkı az, bazılarına da çok verir ki bu O'nun sonsuz hikmeti gereğidir.

Lugat olarak “Kabz”; almak, “Bast” ise; genişletmek demektir.

Kâbız olan Zât; bütün işlerin dizginlerine mâlik olup onları yöneten, dilediği şekilde kullarının bazılarını imtihan gereği daraltan, kiminin aklını az edip fehmini kit eden, kiminin kalbini daraltıp rahatlatmayan, kiminin rızkını dar edip bolca lutfetmeyen, kiminin rûhunu daraltıp koşturmayan, kiminin nefsinin daraltıp mutlu etmeyen demektir.

İşte **Allâh-u Te'âlâ** bunların hepsini imtihan gereği kulları arasında icrâ eder, **Allâh-u Te'âlâ**'nın hükmünden ve irâdesinden kaçabilecek kimse yoktur. İşlerinde ve takdirlerinde Hakîm (her işi yerli yerinde) olup şânı çok yüce olan ancak O'dur.

Bu ism-i şeriflerin manası hakkında şöyle zikredilmiştir: **Allâh-u Te'âlâ** öyle bir Zat'tır ki, ölüm ânında ruhları bedenlerinden kabzeder ve dirilme zamanında yine o ruhları bedenlerine geri döndürüp yayar. Zenginlerden sadaka ve zekatları alır ve onları fakirlere vererek rızıklarını genişletir.

Hikmetinin bir gereği olarak zenginlere rızkı bolca verip onları ihtiyaçsız kılar, fakirlere de rızkı daraltıp onları da tâkatsiz bırakır.

Bazı meşâyih şöyle demişlerdir: “Bu ism-i şeriflerin lugat olarak kökleri olan ‘Kabz’ bir şeyi merkezine ve ortasına doğru toplamak, ‘Bast’ ise bir şeyi merkezinden ve ortasından dışarıya doru genişletmek demektir.

Bu iki kelime de hareket ve yaratmak manalarını cem eden isimlerdir. **Allâh-u Te'âlâ** bu iki ismi Kur'ân-ı Kerîm'de zikretmektedir. Nitekim Kendisi şöyle buyurmuştur:

﴿وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾

‘Allâh daraltır ve geniş yapar! Siz ancak O'na döndürüleceksiniz.’ (*Bakara Sûresi:245'den*)

Yani kişinin ahlâkını yâhut rızkını veya rûhunu daraltır ya da geniş yapar.

Daralttığı zaman genişletmeye kimsenin gücü yetemez, genişlettiği zaman da o kişi kimseye ihtiyaç duymaz. Her şey O'ndandır ve yine O'na dönecektir.”

Bu iki ism-i şerîf yani «أَلْقَابُضُ» ve «أَلْبَاسِطُ» ism-i şeriflerinin ardı ardına gelmesi de yine **Allâh-u Te'âlâ**'nın kudretindeki kemâlâttan ve kullarına acımasındandır.

Allâh-u Te'âlâ'nın bahşışı ve rahmeti düşünülmezsizin mahrum etmesinden bahsedilemez ve tabi yine mahrum etmesi göz önünde bulundurulmadan da kullarına olan ihsânından bahsedilemez.

İmâm-ı Kuşeyrî (*Kuddise Sirruhû*) şöyle buyurmuştur: “Kabz ve bast tasavvuf ehline korku ve ümit duygusunun kalpte yerleşmesidir. Kimin kalbinde korkusu çok olursa o kabz ehliendir, kimin de kalbinde ümit duygusu çok olursa o da bast ehliendir olur. **Allâh-u Te'âlâ** kime celal sıfatlarını gösterirse onu daraltmış, kime de cemal sıfatlarını gösterirse onu da genişletip ferahlatmış demektir.”

İmâm-ı Kuşeyrî'nin şeyhi **Şeyh Ebû Ali ed-Dekkâk** (*Kuddise Sirruhümâ*) ise şöyle buyurmuştur:

“**Allâh-u Te'âlâ**'nın kuluna Kabz sıfatını göstermesi yani onu daraltması **Allâh-u Te'âlâ**'nın bir hakkıdır. Yine kuluna Bast sıfatıyla tecellî etmesi de kulun **Rabb**inden nasîbidir. Kulun bu nasîbe nâil olması için haramlardan sakınması gerekir.

Allâh-u Te'âlâ kulunu daralttığı zaman kulun kızgınlık eseri göstermeden takdire razı olması gerekir. **Allâh-u Te'âlâ** kuluna imkânları genişlettiği zaman da kulun edebi terk etmeyip israf etmemesi gerekir. Çünkü iki durumun da kendine göre dikkat edilmesi gereken özellikleri vardır.”

Her kim **Allâh-u Te'âlâ**'nın Kâbız ve Bâsıt olduğunu bilirse; mahlûkattan hiçbir kimseden bir şey istemez, **Allâh-u Te'âlâ** onu daralttığı da, bolca lutfettiğinde de hâli değişmez, dâima hamd eder. Bela ânında ümitsizliğe düşmez, rahat zamanında da “Bu böyle gider” deyip de çalışmayı bırakmaz.

Kulun bu iki ism-i şeriften nasîbi; ehli olandan hikmeti (ilmi ve teveccühü) men ederek ona zulmetmemesi, **Allâh-u Te'âlâ**'dan ğayrine gönlünü kapatması ve **Rabb**inin razı olduğu işlerde elinden geldiğince çalışmasıdır.

Kulun bu ism-i şeriflerle ahlâklanması ise şöylece dir;

Allâh-u Te'âlâ'nın Bâsıt ismi kendisine tecellî eden kul, hikmet nazarları kendisine ulaşan ve sözlerine tesir verilen bir kuldur ki o, **Allâh-u Te'âlâ**'nın nîmetlerini ve âyetlerini insanlara hatırlatarak onların kalplerini rahatlatıp genişletir, bazen de **Allâh-u Te'âlâ**'nın celâliyle, azametiyle, azap ve belâlarıyla ilgili konuşmalar yaparak insanların kalplerini korkutup, daraltır.

(İmâm-ı Zerrûk, *Şerhu Esmâillâhi'l-hüsna*, sh:53-54; Muhammed Şebrâvî, *Fevâidü'l 'ızzî'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsna*, sh:32-34; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, *Fâtiku'r-ratk alâ Râtiki'l-fetk*, sh:324-325; Yûsuf en-Nebhânî, *Sa'âdetü'd-dâreyn*, sh:506)

«الْقَابِضُ» ve «الْبَاسِطُ» İSM-İ ŞERİFLERİNİN HAVÂSSİ

1) Her kim «الْقَابِضُ» ism-i şerîfini her gün bir ekmek parçasına yazmak üzere kırk gün boyunca kırk parça ekmek lokması üzerine misk ve zâferan (safran)la yazıp her gün bu ekmek parçalarından bir tane yerse açlık belâsına tutulmaz.

2) Her kim «الْقَابِضُ» ism-i şerîfini kendisinden veya başkasından şerleri ve karanlıkları defetmek için bin kere okursa, hiçbir şerli mahluk o gece ve günde ona zarar veremezler.

3) Her kim «الْقَابِضُ» ism-i şerîfini cuma gecesinde yüz kere okursa bu onun için **Allâh-u Te'âlâ'**ya yakınlık vesîlesi olur.

4) Her kim «الْقَابِضُ» ism-i şerîfini okumaya devam ederse birçok isteği yerine gelir, hatta havada uçan kuşları havada hapsetmek istese bu bile gerçekleşir.

5) «الْقَابِضُ» ism-i şerîfini okumaya devam eden kimsede celal sırrı ağır basar. Kimse onun yüzüne dikkatle bakmaya ve karşısında durup düşmanlık etmeye cesaret edemez.

6) Her kim bir zalimin helâkı için salı gecesini (pazartesiye salıya bağlayan gece), gece yarısından sonra تنها bir yerde oturup o zâlimin şeklini göz önüne alarak dokuz yüz üç defa «يَا قَابِضُ» zikrini okursa o zâlim helâk olur.

Ama şunu unutmamalıdır ki, bu uygulama beddua müstehak olmayan kimseye karşı yapılırsa, böyle yapmak o kişiye karşı bir zulüm olacağından o beddua okuyana isabet eder. Dolayısıyla bu havastan istifâde etmek için fevkalâde dikkat lazımdır.

7) Bu ism-i celîlin aşağıda zikredilecek duasına devam eden kimseye **Allâh-u Te'âlâ** heybet ve celal verir. Herkes ondan çekinir, ona zulmetmek isteyen düşmanlarının şerrinden emin olur. İnsanlara zulmeden azgınlardan birinin helak ve kahrı niyetiyle bu dua okunursa en yakın zamanda o zâlim helâk olur.

Bu ism-i şerîf ve bu duayı okumaya devam etmeyi kendine vazife edinip devam edenler öyle bir kudret ve kuvvet kazanırlar ki, gazapla baktıkları şey mahvolur. Kendisine kötülük yapmayı murad eden her kim olursa olsun hemen kahrolur.

Dua şöylece dir:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الَّذِي قَبَضْتَ نَاصِيَةَ كُلِّ مَخْلُوقٍ وَأَنْتَ الَّذِي
أَوْصَلْتَ رِزْقَكَ لِكُلِّ مَخْلُوقٍ وَأَنْتَ الَّذِي فَضَّلْتَ أَسْرَارَ الْمَعَانِي فِي كُلِّ مَرْزُوقٍ تَقْبِضُ
الْأَرْوَاحَ مِنَ الْأَشْبَاحِ عِنْدَ الْمَمَاتِ وَتَبْسُطُ الْأَجْسَادَ بِقُدْرَتِكَ الْبَالِغَةِ عِنْدَ إِعَادَةِ الْحَيَاةِ
وَتُخَيِّبُ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ فِي أَسْرَعِ الْأَوْقَاتِ وَتُعْطِي كُلَّ ذِي حَقٍّ حَقَّهُ الَّذِي قَدَّرْتَ لَهُ

وَقَتَّ خِطَابِ الذَّرَّاتِ، أَسْأَلُكَ بِسِرِّ جَلِيلِكَ فِي مَقَامِ الْإِنْجِلَاءِ وَبُنُورِ قِيُومِيَّتِكَ عَلَى
 مَوَاطِنِ الْإِعْتِدَالِ أَنْ تَبْسُطَ عَلَى قَلْبِي وَرُوحِي سِرَّ الْأَرْزَاقِ وَأَنْ تُخْرِجَ مِنْ نَفْسِي أَثَارَ
 الْكُفْرِ وَالنِّفَاقِ، يَا مَنْ بِيَدِهِ عَهْدُ الْمِيثَاقِ فِي يَوْمِ التَّلَاقِ، اَللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مَبْسُوطًا فِي كُلِّ
 مَقْبُوضٍ وَمَعْرُوضًا لَدَيْكَ فِي بَاطِنِ كُلِّ مَعْرُوضٍ وَارْزُقْنِي بِفَضْلِكَ الْعَظِيمِ الْعَمِيمِ مِنْ
 سِرِّ الْفَيْضَةِ وَمِنْ جَهْرِ الْقَبْضِ قَبْضَةً وَمِنْ أَنْوَارِ الْبَسْطِ رَبِيعَةً لِأَحْطَى بِأَثَارِ رَحْمَتِكَ
 فِي الْأَكْوَانِ وَأَدْرِكَ أَثَارَ رَأْفَتِكَ عِنْدَ التَّجَلِّيَّاتِ إِنَّكَ قَدِيمُ الْإِحْسَانِ، يَا قَابِضُ!!

8) Her kim «أَلْبَاسِطُ» ism-i şerîfini kuşluk namazından sonra ellerini semâya doğru kaldırarak on kere okuyup, sonra ellerini yüzüne sürerse **Allâh-u Te'âlâ** kendisine zenginlik kapılarını açar.

9) Her kim «أَلْبَاسِطُ» ism-i şerîfini çokça zikrederse eğer bir korkusu varsa zâil olur, üzüntülüysen sevince çark olur.

10) Tam bir îtikad ile her gün sabah namazından sonra «يَا بَاسِطُ» zikr-i celîlini yetmiş iki defa okumaya devam eden kişinin rızık bol olur, kalbi de me'ârif-i ilâhiye ile dolar.

11) Her gün sabah namazından sonra yetmiş iki defa «يَا بَاسِطُ» dedikten sonra aşağıdaki zikri okuyan kimseye **Allâh-u Te'âlâ** rızık genişliği sebeplerini yaratır ve ondan sıkıntıyı izâle buyurur.

12) Bu ism-i şerîfin aşağıda zikredilecek olan duasını okumak insanın kalbinden gam ve kasveti giderir, ferahını, sevincini artırır, rızık genişletir, kazancı artırır.

Geçim sıkıntısı başına gelecek endişesiyle kalbi daralan kişi bu duayı okursa bu endişesi zâil olur ve bunun yerine **Allâh-u Te'âlâ** tarafından kalbine mutluluk verilir.

Dua şöylece dir:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اَللَّهُمَّ أَنْتَ الَّذِي تَبْسُطُ الْأَرْوَاحَ فِي الْأَجْسَادِ إِلَى ذَوَاتِهَا
 وَأَنْتَ الَّذِي تَجْمَعُ فِي الْفُؤَادِ سِرَّافِي - أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا - يَوْمَ التَّنَادِ، أَسْأَلُكَ
 بِسِرِّكَ الْجَامِعِ وَنُورِكَ اللَّامِعِ بِكُلِّ مَسْمُوعٍ وَسَامِعٍ أَنْ تَرْزُقْنِي الْإِطْلَاعَ عَلَى
 مَرَاتِبِ جَنَابِكَ فِي الْوُجُودِ بِالْأَسْرَارِ الَّتِي أَدْرَجْتَهَا فِي الْمَقَامِ الْمَحْمُودِ وَابْسُطْ قَلْبِي

فِي أَرْضِ الْوَلَايَةِ الْكُبْرَى وَانْشُرْ سِرِّي لِنَيْلِ حَقَائِقِ أَثَارِ الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى وَاجْعَلْنِي
مَبْسُوطًا بِالْإِنْفَاقِ مُتَّصِرًا فِي خَزَائِنِ الْأَرْزَاقِ يَا مَنْ بِيَدِهِ الْحُكْمُ عَلَى الْإِطْلَاقِ، يَا بَاسِطُ!

(Yûsuf ibni İbrâhîm, Kazâu'l-hâcât, sh:28-29; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtiki'l-fetk, sh:324; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsne, sh:53-54; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'izzî'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsne, sh:32-34; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:506; Seyyid Süleyman el-Hüseynî, Kenzü'l-havâs, sh:1/75-79, 3/187-188)

ERBA'İN-İ İDRÎSİYYE ON SEKİZİNCİ İSM-İ ŞERÎF

«يَا دَيَّانَ الْعِبَادِ كُلُّ يَوْمٍ خَاضِعًا لِرَهْبَتِهِ وَرَغْبَتِهِ، يَا دَيَّانُ!»

“Ey kullara karşılıklarını veren! Herkes O'nun korkusuyla ve O'ndan beklentisiyle boynu bükük halde kabrinden kalkacaktır. Ey Deyyân!”

BU İSM-İ ŞERÎFİN BÂZİ HAVÂSSİ

1) Her kim bu ism-i şerîfi Ka'be örtüsünden bir parça üzerine misk ve zâferan (saf-ran)la yazıp meyyitin kefeninin göğüs kısmına koyarak defnederse, o meyyit **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle kabrinde rahat eder, azâba dûçar olmaz, kabir suâli çabuk geçer ve bedeni kabirde çürümez. Şayet ölen büyük bir günahkâr olsa bile böylece dir.

2) Her kim bu ism-i şerîfi her gün yüz kere okumayı kendine vird edinirse insanların kalpleri kendisine itaat eder ve herkes ona hürmet eder.

3) Bu ism-i şerîfi zikretmek hükkâm (kadılar, hâkimler) için çok uygundur, çünkü bu ism-i şerîfi zikredeni görenler ona hürmet gösterirler.

4) Her kim bu ism-i şerîfi zikrederse bedenlen âfiyette olur.

5) Bu ism-i şerîf **Allâh-u Te'âlâ**'nın celâlî olan isimlerindedir. Kim bu ism-i şerîfi zikrederse **Allâh-u Te'âlâ** onu mahlûkât arasında yüceltir, sözlerinde ve işlerinde itaat edilen birisi olur.

6) Her kim baras (alaca) hastalığına tutulur da doktorların ona verdiği ilaçlar bile fayda vermezse bu ism-i şerîfi misk ve zâferan (safran)la bir kâğıt üzerine yazsın ve bunu sağ pazusuna bağlasın.

Böyle yaparsa **Allâh-u Te'âlâ** o kişiye bu hastalığından şifa verir.

7) Bir kimse yolculuğa çıkmak ister de bir diğer kişi onun bu yolculuğa çıkmasını engellemek isterse bu ism-i şerîfi bir ceylan derisi üzerine yolculuğa çıkmak isteyen kişinin ve annesinin ismiyle beraber misk ve zâferan (safran)la yazsın.

Daha sonra bu deriyi sefere çıkmak isteyen kimsenin evinin kible tarafındaki duvarın altına gömsün veya üzerine ism-i şerîf yazılan ceylan derisini Kur'ân-ı Kerîm'i açıp, Yâsin Sûresi'ndeki:

﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ﴾

“Biz onların önlerinden doğru da büyük bir set, arkalarından doğru da büyük bir set koymuşuzdur, böylece onları(n gözlerini) bürümüşüzdür. Bu yüzden onlar göremezler” (Yâsin Sûresi:9) âyet-i kerîmesinin üzerine koysun ve her gün kırk üç kere olmak üzere otuz gün boyunca bu âyet-i kerîmeyi okusun. **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle o kişi yolculuğa çıkmaktan vazgeçer.

8) Her kim yolculuğa çıkmak ister de bu ism-i şerîfi misk ve zâferan (safran)la ceylan derisi üzerine yazıp eşyalarının arasına koyarsa **Allâh-u Te'âlâ** evini-barkını ve eşyalarını hırsızlardan ve azgınlardan korur, kim onun eşyalarını ve malını çalmayı kastederse **Allâh-u Te'âlâ** onun gözünü kör eder de göremez olur.

9) Her kim malını birisine bir müddetliğine emâneten verecek olursa bu ism-i şerîfi beyaz bir ipek üzerine yazsın ve güzel kokulu bir şeyle de o yazıyı tütsülesin. Sonra o yazıyı eşyasının içinde saklasın, **Allâh-u Te'âlâ**'nın keremiyle o mal korunmuş olur ve kimse ona bir kötülük yapmaya güç yetiremez. Lâkin bu sırrı kimseye ifşâ etmemelidir.

10) Her kim bu ism-i şerîfle güzelce dua edip fâidelerine nâil olmak isterse her gün yedi bin kere okuyarak yetmiş gün boyunca buna devam etsin. **Allâh-u Te'âlâ** bu ism-i şerîfin bereketiyle bütün isteklerini gerçekleştirir.

Artık bu kişi insanlar arasında kabul görür, **Allâh-u Te'âlâ**'nın kerem ve ihsânıyla kalbinden hased, nefret ve kin zâil olur. Bu ism-i şerîfi bu şekilde zikretmeye “ed-Da'vetü'r-Rabbâniyye” diye isim verilir.

11) Her kim bir eşyasına zarar verilmemesini ister de bu ism-i şerîfi pazar günü birinci saatte yani imsaktan sonraki bir saatlik süre içerisinde bir kâğıda yazıp korunmasını istediği eşyasının içine koyarsa **Allâh-u Te'âlâ** o eşyayı her türlü belâdan korur.

12) Her kim bu ism-i şerîfi beyaz bir ipek üzerine yazıp da evinde bir yere saklarsa o ev mânevî sırların uğrak yeri olur.

(Şihâbüddîn es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâi'l-erba'în, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, verak:113; Ayasofya, no:3358, verak:145-146; Yazma Bağışlar, no:2773, verak:8-9; Beyazid Devlet, no:1256, verak:16; Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:242-244; Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:31-32)